

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PÁP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 702.

Kossuth Ferencz.

Budapest, augusztus 19.

Kossuth Ferencz betegségéből felépülve tért haza hivei közé, hivei élére. A harcz elején vitte el betegsége s vajjon a harcz nincs-e még mindig csak az elején, mikor gyógyultan és friss erőben tért haza a vezér? Ha a parlamenti eseményekből kellene összerakni Kossuth kurájának időtartamát, a krónikás zavarba is jöhetne. Elment, mikor a parlament névszerint szavazott s visszatért, mikor a parlament névszerint szavazott. A harcz előbbremenetele szempontjából annyi, mintha el se ment volna. Ment, meggyógyult és hazatért: a katonai javaslatok pedig sem nem mentek, sem nem gyógyultak meg, sem nem tértek haza.

S most aztán álljunk meg egy pillanatra.

Hát, tisztelt kormány és többség, továbbá jóval kevésbé tisztelt Rágalomtársaság: csakugyan akkor érkezik-e vissza Nauheimból Kossuth Ferencz, mikor már vége a harcznak, derekát beadta az ellenzék és katonai zsákmányát beliferálta a munkapárt? Csakugyan elvégeztetett minden, mire a beteg vezér ismét visszajöhetett serege élére? Csakugyan elégséges volt a kánikula, a kibőjtölés, a turnus és mindaz a gyönyörű nemzeti vívmány, melyeknek sikerében a kormány és a többség bízott, hogy a Khuen-tábor nagyobb erőfeszítések nélkül is hamarosan tető alá hozhassa a katonai javaslatokat, annyi magyar kormány buktatóit, annyi politikai földrengés okozóit? Csakugyan kedvezően döltek el azok a hetyke fogadások, hogy az egész katonai vita befejeződik augusztus közepére? Csakugyan hűtik már azokat a pezsgőket, melyek e hetyke fogadások révén boldog munkapárti torkokat fognak csiklandozni? A „jöttem, láttam, győztem“ Caesárai csakugyan nem gondolják még ma sem, hogy inkább a harminczéves háboru koplalói ők, mint a gyors győzelem Caesárai? Augusztus közepe elmúlt és a kormány katonai javaslatokat nem tud szentesítés alá terjeszteni, de névszerint való szavazásokról küldhet szomorúan unalmas bulletineket. Ha ilyesmiben gyönyörűsége telik. És mulóban van már az egész nyár, tüzet siratja a kánikula: de lám, csütörtököt mondott minden számítás. Azt az egész félelmes nyarat játszva huzta ki az ellenzék s a puskaporához se kellett még nyulnia. Csak szavazott, azt is inkább úgy, hogy az ellenfeleit szavaztatta és ha nem kapott nyári pihenőt, csinált magának pihenőt. De a

katonai javaslatok egy gondolatnak a milliomodrészével se jutottak előbbre.

Most pedig már küszöbön az ősz, a szokásos parlamenti munka korszaka s itthon van egészségesen a vezér, Kossuth Ferencz is. Mikor el kellett mennie, azt írta az Egyetértésben, hogy még elég jókor fog hazaérkezni. Nos, nem érkezett elég jókor? Talán verve futnak seregei és maradék futókat kell összeszednie, hogy menteni próbálja a még menthetőt? Ha igazán úgy fordulhatott volna a koczka: Kossuth Ferencz bizonyára akkor is tudta volna a kötelességét. Hiszen talált ő már itt egyszer, hazatérőben, egy megfogyatkozott függetlenségi tábor s az ő energiája, az ő bölcsesége, az ő belső lelkesedése azt a megfogyatkozott tábor is diadalra, soha nem álmódott diadalra vitte. Hát megcsinálta volna ő másodszor is a csodát. De itt nem vert seregek fogadták most, nem csüggedők és kimerültek emelik fel hozzá megtört szemük tekintetét, hanem egy bizó, lelkes tábor, mely úgy érzi, hogy mint a szabadságharcz idején egy-egy huszárezred, vezér nélkül és a saját szakállára csinálta meg azt a magyar virtust, hogy helybe szögezte vagy el is söpörte a számra jóval nagyobb ellenséget. Nem az ellenzék az, amely kimerült vagy elmerült a harczban, hanem a munkapárt az, melyet becsületszavával kellett hadi őrhelyéhez kötni, melynek Perczel kapitány elismerő okleveleket állít ki már azért is, hogy nem szökött meg helyéről s melyben rákpörköltökkel, hajókirándulásokkal, pezsgős hajócsókókkal kellett felgyújtani a kétes lelkesedést. És így télt el az egész nyár, betegegek meggyógyultak, eltávoztak hazatértek s mire Kossuth Ferencz újra megjelenik a parlament üléstermében, azt mondhatja boldogan: „hát hiszen az én jó fiaim megtették nekem azt a kis szivességet, hogy nem engedték elkezdenni a szent háborút nélkülem!“ Mert a harcz meg sem kezdődött még. A harcz várt a vezérrre. Nem segített többség, fifika, erőszak: a harcz ott van a legelején. És Kossuth Ferencz közben már meg is gyógyult, már itthon is van.

Hozsánna a hazatérő vezérmek. Hozsánna nem azért, hogy hazajött, de azért, mert lélekben el sem távozott. Vagy mondhatja-e valaki, hogy az a nauheimi gyógyuló ember nem volt az egész idő alatt közöttünk? Nem tudjuk, nem is akarjuk kutatni, hány levelével, hány üzenetével teremtett a távolból is kapcsolatot maga és táborra között. Talán meg lehetne fokról-fokra állapítani, hogy a Kossuth-pártnak a küzdő ellenzékhez való csatlakozását ki, mikor

és mivel irányította. De talán nincs is szükség politikai nickartereskedésre s minden különösebb nyomozás nélkül is fölteheti minden ember, hogy a Kossuth-pártnak döntő állásfoglalása nem történt a vezér tudta s akarata ellenére. De hát nem láttuk-e Kossuth Ferencz vezéri munkájának nyilvánosságos nyomait saját szemünkkel? Nem írta-e Nauheimból is azokat a cikkeket, melyeknek súlyos kijelentéseit áhitattal ismételték itthon, jelentőségük tudatával adták tovább az egész földkerekség újságjai? El merjük mondani, hogy ha odaát Bécsben, az udvar és a hadvezetőség körében, a legnagyobb türelmetlenség és izgalom váltotta fel a Khuen ígéreiteiben való bizakodást: ezt a fordulatot talán nem is annyira maga az obstrukció, mint inkább az a fájdalmasan tiszteletreméltó nauheimi vallomás idézte elő, melyet Kossuth Ferencz tett az Egyetértés hasábjain, hogy „ő egész lelke és hajlandósága szerint elítéli ugyan az obstrukciót, de ezzel a kormányval, ennek a kormányval erőszakosságával s ezekkel a javaslatokkal szemben minden eszközt szentnek kell minősítenie.“ Oh az kétségtelen. Ha esett ebben a mostani küzdelemben, száz és száz szavazás sivatagában, egy messzire hangzó szó: az a Kossuth szava volt. Ha ő, az obstrukciónak elvi ellensége, most maga tüzel az obstrukció mellett, akkor a koronának, a hadvezetőségnek s a nemzetnek egyaránt át kellett éreznie, hogy ez nem parlamenti hadijáték többé, hanem komoly és szent háboru. Azt a tüzet, mely még Kossuth Ferenczet is az obstrukció apostolává hevíti, kormányigéretnek taktikai vízával eloltani nem lehet. És ez az átlátás tette az udvar környékét olyan izgatottá, olyan türelmetlenné.

S azért a kormányval nagy oka van nem örülni, ha testben is hazaérkezett, aki lélekben nem is volt távol: Kossuth Ferencz. A turnusokba jó lesz friss lelket önteni, tisztelt miniszterelnök ur. Ischlbe jó lesz friss futárokat küldeni, tisztelt miniszterelnök ur. Mert ha győzhetetlen volt eddig a nemzeti ellentállás hadserege, mostantól kezdve nemcsak győzhetetlen, de diadalmas is lesz. Kossuth Ferencz itthon van. És az a Kossuth Ferencz, aki civi averzióját leküzdve, maga áll be a küzdelem vezérének, egyszerre kettős szent munkát lesz képes elvégezni: meg fogja teremteni a küzdő ellenzék egységét és meg fogja bontani az ellenálló többség egységét. Lelket önt az ellenzékbe a harmoniával és kiveszi a lelket a többségből a kétség tövisével. Kossuth hazatérése: az új kialakulás kezdete.

Tamadás a sajtószabadság ellen.

Budapest, augusztus 19.

Ma Budapest főváros helyettes polgármestere „A Nap” című lapról visszavonta a neki megadott kolportázs-engedélyt s a főkapitányság egy nyilatkozatot adott ki, hogy megtette a szükséges intézkedéseket, amelyekkel a polgármester rendelkezésének érvényt fog szerezni.

Mindezt a sérelmet, amelyet ily módon egyesült erővel a polgármester és a főkapitány a sajtószabadság és a szabad véleménynyilvánítási jog ellen elkövetett, a budapesti büntető törvényszék vizsgálóbírájának egy végzésével mentik, aki az említett újságnak tegnapi vezércikkében foglalt állítólagos királysértés miatt, a lap elkobzását rendelte el.

Hogy van-e abban a cikkben királysértés, vagy nincs, azt nem a vizsgálóbíró, nem a polgármester s nem a főkapitányság van hivatva eldönteni. Az ítélet joga azé az esküdtbíró, amely elé majd a cikk szerzője kerül. De hónapokig, esetleg egy évig is eltarthat, míg ez bekövetkezik. A vizsgálóbíró és a polgármester azonban máris meghozták ítéletüket. A vizsgálóbíró azzal, hogy a lappéldány országos lefoglalását és elkobzását rendelte el, a polgármester pedig azzal, hogy a kolportázsengedelmet visszavonta.

Nem akarunk állást foglalni s nem akarunk véleményt mondani a felett, hogy látnak-e mi abban a cikkben királysértést, vagy nem, mert az teljesen mellékes. De az elkobzásban és a kolportázstiltalomban merényletet látunk nemcsak a sajtószabadság, hanem a polgárok legjogosabb vagyoni érdekei ellen is. És semmi sem bizonyítja jobban, minő gyenge lábón áll nálunk a személy- és vagyonbiztonság s hogy a hatóságoknak minő óriási, illegitim hatalmuk van a polgárok megkárosítására s hogy minő felelősség nélkül gázolhatnak bele a polgárok jogaiba, mint ez az eset.

Hisz meglehet, könnyen meglehet, hogy a vizsgálóbíró el sem olvassa azt a cikket, amely miatt elkobzó végzést ad ki, vagy ha elolvassa, meg nem érti, vagy ha megérti is, sokkal súlyosabbnak tartja, mint fogja utóbb az esküdtbíró. A vizsgálóbíró drámai rendelkezése ellen azonban még akkor sem lehet jogorvoslattal élni, ha az ítélet felmenti a vádlottat. Azt a rengeteg anyagi kárt, amit a vizsgálóbíró esetleges rövidlátása vagy elfogultsága okozott, meg nem téríti az állam soha; azért nem vállal felelősséget senki; azt a polgároknak némán el kell viselniük. S ezt nevezik nálunk igazságszolgáltatásnak. Aki tudja, hogy minő helyre nem pótolható nagy veszteség az újságra nézve, ha elkobozzák, az megborad attól a hatalomtól, amelyet a vizsgálóbíró ellenőrzés nélkül gyakorolhat. Mert hiába oldja fel utóbb a felettes hatóság az elkobzó végzést, a tegnapi újság már idejéig multa, azt többet eladni nem lehet s annak rengeteg előállítás költségei örökre kárba vesztek, anélkül, hogy azokat az állam megtérítene.

Ez tisztán ázsiai állapot. Ha az elkobzás jogerős bírói ítélet alapján történik, nem lehet ellene senkinek sem kifogása. De hogy a polgárok kényre-kegyre ki legyenek szolgáltatva a legalsóbb fórumnak, az tiszta hatalmi túltengés. Aki lop, vagy gyilkol, tehát a leg súlyosabb büntetéseket követi el, az a vizsgálóbíró határozata ellen a vádtanácshoz s a királyi táblához folyamodhatik jogvédelemért. De egy sajtóvétségért ezt meg nem teheti. Mert hiába oldja fel utóbb az elkobzó végzést a vizsgálóbírónak felettes hatósága, az in integrum restitutio, ami a felfolyamodás célja, az elkobzott újsággal többé el nem érhető s az a jogsérelem, amely rajta esett, többé semmiféle feloldó végzéssel helyre nem hozható. Pedig a vizsgálóbíró végzésétől még mértőföldnyi távolságra esik a végleges igazság. Még előbb a vádtanács, esetleg a királyi tábla dönt, esetleg kétszer is; azután jön csak az esküdtszék és a Kuria ítélete s csak ennyi retorta után lehet meg-

állapítani, történt-e királysértés vagy sem. De hogy a vizsgálóbíró ezt a vértelmes döntést ne legyen kénytelen bevárni, hanem maga egyéni véleményét tegye meg ítéletnek s hogy egyben azt végre is hajthassa, ez olyan merénylet a közszabadság ellen, mely az ázsiai despotizmus határán van.

És mit szóljon az ember ahhoz, ha még ezen felül a polgármester is hoz külön büntető ítéletet a lap ellen? Ha megvonja a kolportázsengedelmet egy boulevard-újságtól azzal az indokolással: „nem tartom méltónak a lapot arra, hogy az utcai árusítással annak terjesztését elősegítsem.” Ha nem vetne ez oly szomorú fényt közállapotainkra, kaczagni kellene ezen a farsangi bohózatban. Hogy a lapok sorsa felett ez legyen a döntő, mit tart „méltónak” a helyettes polgármester ur arra, hogy terjedjen, mit nem. Hogy a közvélemény irányítását is szűk bürokratikus elmével azok ragadhassák magukhoz, akiknek egész életük és haláluk a közvéleménytől függ. Hogy azok az emberek döntsenek a felett, „méltó”-e egy lap a terjedésre vagy sem, akik egész emelkedésüket a lapok jóindulatának köszönhetik, akik gyönyörben usznak, ha a legutolsó sajtóorgánium is néhány elismerő szóval emlékszik meg róluk s akik olyan kint éreznek, mintha vipera esipte volna meg őket, a legkisebb, a legenyhébb kritikára.

Ezek azok a törpék, akik óriásoknak képzelik magukat hivatalos íróasztaluk mellett s akik örömmel ragadják meg a legapróbb ürügyet, hogy a sajtóval a hatalmukat éreztessék. A vizsgálóbíró királysértést „lát” s erre a helyettes polgármester siet kijelenteni: „ennélfogva nem tartom méltónak a lapot arra, hogy az utcai árusítással annak terjesztését elősegítsem.”

De mégis, nem tudjuk sem a gyors elhatározású vizsgálóbírót sem a még gyorsabb elhatározású helyettes polgármestert felelőssé tenni. Mindig a kormány a felelős, amelynek szolgálatában állanak, vagy amelynek kedvében akarnak járni. Hisz ezek

A fehér felhő és a szürke felhő.

Írta: Hevesi József.

(Utánnomás tilos.)

I.

A hajó már indulóban volt. A matrözlegény éppen a nagy, vastag kötelet bogozta ki, melylyel a hajó ki volt kötve, mikor a legutolsó pillanatban egy fehér forgószél perdült a kikötőhidra, onnan pedig szinte bependeredett a hajóra.

Közelebről nézve ez a forgószél egy fehér csipkéből és kőcsagtolból álló felhő volt. Legközelebről aztán kitűnt, hogy az bizony egy fehér személy, egy csipkébe, fátyolokba, himzésebe, mousselinbe bugyolászott asszonyköltemény.

Nyomában egy gömbölyded szürke felhő gömörödött már éppen a legutolsó pillanatban, mikor a hajó nagy dérrrel-durrall, himbálózással megindult. Egy ügyes ugrással termelt az induló hajón és kacagva mondá a fehér hölgynek: *ahátik emezavag is*

— Eceol!

Délelőtt volt. Tíz és fél óra. A nap már nagyon melegen sütött. A hajó zsufova volt. Mind fürdőzni ment ez a sok ember. Lehűteni magát a tenger hullámaiban.

Egyetlen ülőhely sem volt üres. Mind el volt foglalva libegő, izzadó, a Lidó hullámai után áhítóztó utasokkal.

És legyezte magát mindenki apró, kis japáni legyezőkkel, melyek olyan szelet csaptak, hogy szinte fölősslegessé tették a hajó gőzét. Egész biztosan kihajthatták volna a legyezők szellőjével a hajót a Lidóra.

A fehér hölgy, meg a szürke hölgy egy

darabig tétován nézett szét. Helyet kerestek. Itt a kazán közelében, ahová jutottak, nagyon is nagy volt a hőség. Szinte tűrhetetlen. Fölmentek a fedélzetre. Ott is rogvásig zsufova volt minden.

Egy ur azonban udvarias volt. Fölkelt helyéről és táncmesteri bókollással kínálta meg vele a fehér hölgyet, a csipkefelhőt.

És ahány férfi a fedélzeten volt, egyszeriben ezt a fehér jelenséget vette keresztüztübe.

Mert nagyon előkelő volt a megjelenése és a gazdagság csak úgy pompázott rajta. Töletteje egy igazi mondaine mellett tanuskodott. Valamennyi ujján hosszukás gyűrűkön drágakövek szikráztak. A fölőben két gyémánt-esíllag szórt színes sugarakat.

A férfiak loppal, szemszegletből, sandán nézték. Sokan, a bátrabbak, merészen tüzték reája tekintetüket.

A nő közönyösen nézett maga elé. Mint aki már megszokta a hódolatnak, csodálkozásnak, bámulatnak ezt a sokfajta megnyilatkozását.

Pedig... pedig... hogy is mondjam csak?... ez a nő föltétlenül vesztes lett volna, ha például a milói Vénuszszal lép szépségversenyre.

Amennyire areza a mousseline-felhők közül előbukkant, konstatálni lehetett, hogy Bellini nem ezt választotta volna madonnájához modellnek. Tizian sem az ő Assuntájához, meg Palma vecchio sem az ő Santa Barbarájához.

Nagyon gondosan ápolt és ügyesen művelt arez volt. De a csodavizek nem pótolhatják azt, amit maga a nagy Alkotó elmulasztott.

Aztán meg egy kicsit nagyon is véznának mutatkozott, ha az ember merész képzeletben kihámozta a csipkék forgatagából.

De azért férfiakat, asszonyokat (különösen az asszonyokat!) egyaránt fogva tartott. Mindenki csak őt nézte, csodálta, nyelte a tekintetével.

Különösen mikor a giardino publico táján egy pompás megjelenésű ur — kínai sárgaselyem ruhában, színes szalagu, széles karimájú szalmakalapban és gondosan ápolt fekete szakállal — hirtelen ott termelt mellett és szinte devotikus hajbókollással köszöntötte:

— Contessa!

Dehogy nézett volna a hajófedélzet utasainak valamennyi szeme másra, mint a fehér contessára.

Dehogy látta volna meg azt a másik nőt. Azt a szürke felhőt, akivel megjelent volt.

A contessának bizony akadt mindjárt ülőhelye. A fehér csipkefelhőnek. És akadt volna neki tíz helye is, meg húsz is, meg ötven is.

A szürke leány azonban ott állhatott a vaskorláthoz támaszkodva. Ügyet sem veteték rá. Bizony nem!

Pedig Párisra esküszöm, az örökéletű pástorfiura, hogy ez a szürke ruhájú, egyszerűségében is ragyogó leányka zavarba hozhatta volna őt is, mikor azt a bizonyos almát kellett odaítélnie.

És... és... bizonyos, hogy Raffaello egy pillanatig sem habozott volna őt megfesteni a Fornairinája mellé, vagy — ha jól tudom — Tiziano készséggel odavarázsolta volna az ő Flórája mellé

az urak már az előző kormány alatt is helyükön ültek, de akkor nem köbzattak el lapokat s nem vontak vissza kolportázs-engedelmeiket, mert tudták, hogy ez az akkori kormány intenciója ellen volna. De siettek megragadni az első ürügyet, mikor tudták, hogy ezzel szereznek érdemeket a kormánynál. Nem annyira a vizsgálóbíró s nem a helyettes polgármester a bűnös, mint az a szellem, amelyet a Khuen-kormány oltott be a közhatóságokba. Annak a hazafiatlan s nemzetellenes törekvésnek, mely a Khuen-kormány politikájának gerince, legnagyobb akadály a sajtó, mely felvilágosítja az országot arról, mit tervez ellene a kormány. Ezért kell a sajtót megbénítani. Ha nem lehet egyszerre minden ellenzéki lapot, lassankint es egyenkint kell őket megkárosítani. Ennek a törekvésnek kifolyása volt az az ocsmány aknamunka, amit a kormány a Csomagszállító ellen folytatott, ennek kifolyása a tegnapi elkobzás s ennek kifolyása a helyettes polgármester mai kolportáztstilalma.

De rosszul számít a kormány. Minden kormány akkor kezdte meg harcát a sajtó ellen, mikor már az enyészet szellőjét érezte maga körül s amikor recsegték a piros bársonyszékek alattuk. De a lapoknak csak anyagi kárt tudtak okozni, a maguk bukását el nem tudták kerülni.

A Khuen-kormány sem fogja. A faeies hypocratica már az arcán ül s a sajtó ellen irányuló merénylet nemcsak a tehetetlen düh és elkeseredés jele, hanem a kezdődő felozslás is.

Budapest, augusztus 19.

A képviselőház ülése. A képviselőház hétfőn, e hó 21-én tartja legközelebbi ülését, amelynek napirendje a következő: névszerint való szavazások Batyk, Sümeg, Zalavég, Nagylak és Csólyos kérvényei bizottsághoz utasítása fölött, azután a véderőjavaslat általános tárgyalásának folytatása.

A trónörökös utazásai. Ferencz Ferdinánd trónörökös Blümbachból Pólába utazik, a partra-

Olyan remeke volt az asszony teremtsé-
seknek.

Hanem hát a contesse társalkodónőjének nem volt sem csipke-felhője, sem mousselin-köde.

Igy aztán állhatott az egész uton a vas-
korláthoz támaszkodva.

Alig vették észre.

Mert mindenki csak a contessát látta.

A fehér látományt.

Azok az ostoba emberek!

II.

A tenger hullámai mint puha karok ölel-
ték magukhoz a melegtől leenyvedt halan-
dókat.

Ujongva hangzott föl a boldogság vi-
dám kacagása, a lelkek üdülésének zengő
harsonnája a kék Adriához.

Gyönyörű színes kép!

Remekbe alkotott férfiak, atléta-idomok-
tal, dagadó izmokkal, amint a hullámokat
szelik és gyönyörtüségétől szikrázó szemekkel
paskolják a hús vizet.

Meg aztán fehér najádok, vízi tündérek,
a habnak rózsás szülöttjei, Kyprisnek bü-
bajos hasonmásai, izgalmas, formás, szép
asszonyok, kiknél valósággyá varázsolódott a
sejtelem, amint halk sikoltással szerelmes-
kednek az enyelgő hullámokkal, mely izgal-
mas reszketéssel simul a gyönyörű testekhez.

Mintha a tengernek rejtelmes tünderei,
a habléányok és a villi-urfiak megunták volna
tengeralatti kastélyukat és a napra kíván-
koztak volna. Egy kis enyelgésre, játszi
hanczurozásra s víz felszínén.

Olyan ~~remek~~ ~~szép~~ ~~lök~~ megejtő
kép ez.

szállási gyakorlatokra, amelyek e hó 20-ig fognak
tartani, azután visszatér a blümbachi kastélyba.
Szeptember 6-án megy a német hadgyakorlatokra
Kielbe és a német császár vendégeként a Hohen-
zollern yachton fog lakni. Kiébből utazik a trónörö-
kös a magyarországi hadgyakorlatokra, amelyek
szeptember 11-től 16-ig fognak tartani.

Bonyolódik a helyzet.

— Zichy János előtérben. —

Tisza váratlanul hazajött.

— Hírek a politikai harcztérről. —

Budapest, augusztus 19.

A bonyodalmak még mindig nem érték el
kuszáltságuknak a tetőpontját. A kormány
csökönysége és az ellenzék harozias elszánt-
sága még mindig teljes élességében áll egy-
mással szemben s még jelét sem lehet látni
annak, hogy milyen irányban lesz a kivezető
út. Vannak, akik egy radikális tömörülésben
és az általános választói jog megalkotásában
sejtik a jövő alakulás magvát. Jó helyről eredő
bécsi információink azonban ennek éppen az
ellenkezését jelenti: a trónörökös, miután neki
mindenekfölött az a fontos, hogy a véderő-
reform elkészüljön s úgy tapasztalja, hogy a
radikálisok a véderőreform előtt kívánják meg-
oldani a választói reformot, a konzervatívok
ellenben a véderőreformot nem késleltetik, ro-
konszenvével a konzervatívok felé fordult.
Ugyane forrásunk szerint így egy konzervatív
alakulás valószínűsége áll az előtérben, amely
ben gróf Zichy Jánosnak jutna a vezérszerep.

Gróf Tisza István ma váratlanul hazaér-
kezett Pöstyénből. Hogy — azonkívül, hogy
részt vegyen gróf Lónyay Sándor mai temeté-
sén — mi hozta haza, azt megtudjuk a kor-
mány legközelebbi baklövéséből.

Mai híreink a következők:

Lukács elment, Tisza megérkezett.

Tisza István: a munkapárt koronázatlan
királya, megszakitotta pöstyéni kuráját és ma
váratlanul visszaérkezett a fővárosba. Lónyay

Sándor temetése adott alkalmat arra, hogy
visszajöjjön, azonban kétségtelennek látszik,
hogy ez a kegyes végtisztességadás aligha szol-
gált kizárólagos okul arra, hogy otthagyja pös-
tyéni üdülését és ezt az alkalmat fölhasználja
arra, hogy ismét belenyuljon a politika irá-
nyításába.

Tisza megérkezésével egyidejűleg pedig
Lukács László visszavonul a színtérről. Meg-
irtuk, hogy a parlamentben duló küzdelem da-
czára a pénzügyminiszter szabadságra megy, s
hogy ez a távozás a harcmezőrolaszt jelenti,
hogy a tátrai minisztertanácson Lukács László
véleményével egyedül maradt. Lukács tehát
megkezdte nyári szabadságát. A miniszter
ma délután a Tátrába utazott, ahonnan család-
jával néhány heti tartózkodásra Gasteinba in-
dul. Távolléte alatt a pénzügyminiszteriumot
Teleszky János államtitkár, a kereskedelem-
ügyi miniszteriumot pedig Kálmán Gusztáv
államtitkár fogja vezetni.

Zichy János — miniszterelnök

A Khuen-kabinet még gondolni sem akar,
gondolni sem mer arra, hogy egy szép napon
el kell távoznia a helyéről. Pedig ez az időpont
nincs is olyan távol. Legföljebb hetek, legrossz-
szabb esetben egy-két hónap kérdése. Minden-
esetre be kell várni a kibontakozás elő-
készítése céljából a király nyári pihenésének
befejezését, a szeptember közepét. Akkor fog
eldőlni Schönaich hadügyminiszter vészség-
ügye is e utána a magyar parlamenti helyzet
szanálásának is sorát kell ejteni, keresni kell a
megoldás tárgyi alapját, ami ritkán szokott
személyváltozás nélkül bekövetkezni. Politikai
körökben máris beszélnek arról, hogy gróf
Khuen-Héderváry Károly szembajának akuttá
válása idejére — ami szeptember közepére te-
hető és sikeres gyógykezelése körülbelül egy
hónapot vesz igénybe — helyettesítésével Lu-
kács Lászlót fogja megbízni s egyben reá há-
ramolnék az ellentétek áthidalása is. Ez s
verzió valószínűbb, mint az, hogy a miniszter
elnök betegsége idején egyszerűen elnapol-
ja az országgyűlést. De említik báró Láng Lajos
névét is, akit Khuen a legszivesebben látna
utódja gyanánt, ha állásától mégis meg kellene
válnia, van azonban olyan forrás is, amely a
általános tiszteletnek örvendő Berzeviczy Al-
bert házelnököt jelöli a miniszterelnökségre.
De ez mind korai kombináció első sorban
azért, mert mint utjabban minden politikai
eseménybe, úgy ebbe is bele fog szólni Ferencz

dett. Nem, nem egy nő. Ez maga Vénusz.
A habokból kilépett Vénusz. A szépség isten-
nöje. A formák csodás tökéletessége. A női
báj incarnatiója. Az Apelles által is megcsodá-
dalt Phryné. Festők ideálja. Szobrászok
álma.

Egy egyszerű trikot-kosztüm fogta körül
gyönyörű alakját. Semmi szalag, semmi
csipke, semmi himzés.

De ésbódító volt így is.

A férfiak csodálkozó, vágyakozó, éhes
tekintettel néztek reá. Arcukon egy szent
megdöbbenés.

Az isteni szépségnek igéző hatása.

Egyszerre elnémult az ujongás, a vicz-
kándozás, a lubiczkolás.

Mintha valami csudálatos tünemény je-
lent volna meg, hogy a Teremtés legnagyobb
mesterművét bemutassa.

A contessa társalkodónője, az a szürke,
sötét felhő, akit a hajón senki észre nem vett
az ő egyszerű, színtelen, jelentéktelen ruhá-
jában, most egyszerre kitárván a szépségnek
mindazt a kincsét, melyet a Teremtés rápaza-
rolt, a hódolatnak és csodálkozásnak tett a
középpontja.

A cifra kosztümös, vézna contessára
most senki sem vetett ügyet, ellenben a fér-
fiak egyre várták a tritonokat, najádokat és
egyéb vízi tündéreket, hogy tengeri virágok-
kal, gyöngyökkel, biboresigákkal és drága-
kövekkel diszitett hintóval jelenjenek meg
és diadalmasan vigyék magukkal a tenger-
alatti tündérpalotába Aphroditének kápráz-
tatóan szép leányát, a csipkefelhős contesz-
szának egyszerű társalkodónőjét.

Hanem a contessa mögött egy nő lépke-

Ferdinánd trónörökös is. És hogy bele fog szólni, erről számol be a következő szenzációs bécsi tudósításunk:

— A magyar vérbeli politikus nemzet, sőt talán tulontul sokat is foglalkozik a politikával, nem egyszer talán a maga jól fel-fogott gazdasági érdekeinek rovására. Mi Bécsben a mostani szituációt is ilyennek ítéljük meg, de el kell ismernem, hogy objektívitásunkat e ponton föltétlenül befolyásolja a hadsereg iránt való szeretetünk s az a tudat, hogy az uralkodónak és a trón várományosának a szívéhez is csak a katonai érdekek elismerése révén lehet férközni. No de hát nekem sem célom, sem jogom a magyar ellenzékkel vitatkozásba bocsátkoznom, hanem szolgálak egy igen érdekes információval, amely rávilágít a bécsi körök intencióira s ezekből ki-ki levonhatja kedve szerint a konzekvenciákat.

— A király hajlandósága egyelőre még nem ingott meg Khuen irányában s ő bizik a miniszterelnök eddigi, szinte közmondásos szerencséjében. Ellenben a Belvedere már nagyon türelmetlen s immár hozzá kell törödni, hogy végeredményben a trónörökös akarata érvényesül minden tekintetben. Érvényesülni fog az új hadügyminiszter megválasztásánál, de döntő lesz a szava a magyar parlamenti krízisre vonatkozóan is. Állíthatom, habár még eddig a főherceg kívánsága alakot nem is öltött, hogy a kívánság már megfogalmazott benne s hogy a megvalósításától sem fog visszariadni a kellő pillanatban.

— Nagyon tévednek azok, akik Ferenc Ferdinándban az általános, egyenlő és titkos választói jog legfőbb patrónusát látják. A legutóbbi osztrák választások, amelyek leg-hívebb esatlósainak, a keresztényszocialistáknak bukásával végződtek, teljesen kiábrándították őt ebből a demokratikus reformból s legenda az is, mintha a trónörökös magyar politikai bizalmasa Kristóffy lenne. A Belvedere számára most csak egy kérdés létezik: a véderőreform megalkotása. Minden egyéb mellékes. Azok tehát, akik bármilyen okból megakadályozzák a hadsereg fejlesztését, a trónörökös kegyére nem számíthatnak. Tehát ezuttal a radikális politikusok kerültek indexre. Ez a nézetváltozás annál kevésbé esett a főherceg nehezére, mert az ő gondolkodása, különösen bigott katolikus feleségének influálása folytán, amugy is inkább a konzervatív irányzat felé hajlik. Ebből következik, hogy ő válság során a szavát a magyar konzervatívok s nem a közjogi meg társadalmi radikálisok érdekében fogja fölemelni.

— A magyar konzervatív politikának — a reakciós néppárttól eltekintve — két legkimagaslóbb vezérembere: gróf Zichy János és gróf Tisza István, a munkapárt padjai. Jelenleg a többség zömével egyik sem rendelkezik. Zichyvel a régi liberálisok elégedetlenek s pium desideriumként az ő lemondását kolportálják. De Tisza sem dicsékedhetik azaz, hogy valami nagyon népszerű volna a Lloyd-klubban, ahol most — esodálatsképpen — a legtöbben már Lukácsra esküsznek, a mi hiteles budapesti értesüléseink szerint. Igaz, hogy ezzel ezemben Tisza legalább fölfelé igyekszik pozícióját megerősíteni s különösen a trónörökösönél próbálja magát behízelegni annak a hangoztatásával, hogy a „véderő-reformot gondolkodás és föltétel nélkül muszáj megszavazni.“ Kétségtelen, hogy ez tetszik odafönt, de hát Tisza mégis csak — protestáns. Ehhez járul

még első miniszterelnökségének szomorú emléke s az a meg nem változott animozitás, amelyivel az ellenzék őt fogadná.

— A Belvedere szeme nem is ő rajta nyugszik, hanem a konzervatívok katolikus vezérére, Zichy Jánosra, aki évek óta változatlanul bírja a trónörökös bizalmát és kegyét, soha politikai hajszák középpontjában nem állott s ha a liberális-radikális közvélemény támadja, lejárt politikusnak nem nevezhető. Sőt, Magyarország hatalmas katolikus klérusa, a katolikus lakosság tekintélyes része, a mágnások zöme, amely mögötte sorakozik, erős támasztékot nyújt neki. Ez volt különben az oka, hogy Khuen a kabinet megalakításakor ragaszkodott Zichy miniszterségéhez s akkor éppen a trónörökös közbelépése folytán vállalkozott is a kultusz-tárca elfogadására. Zichy tehát már a jelen kabinetben is a trónörökös bizalmi embere gyanánt szerepel s nem az igaz, hogy ő lemondani készül, hanem az a jellemző tény igaz, hogy ő, hasonlóan fenséges protektorához, a Khuen-kormány tehetetlen politikájától egyáltalán nincs elragadtatva s miután ezért a politikáért magát exponálni nem akarja, hát a krízis kitöréséig szabadságra ment Marienbadba s páholyban ülve várja, amíg Bécsbe hívni fogják. Mert hívni fogják.

— Zichy János az az államférfiu, akit a trónörökös Tiszánál alkalmasabbnak tart az elvadult állapotok rendezésére. Ezt úgy képzeli hogy Zichy néhány szélső-liberális kivétellel átveheti leltárszerűen a munkapártot, amelynek tömege mindig a mindenkori miniszterelnök után megy, kétségtelen, hogy a néppárt is, amely nagyon meg van elégedve Zichy kultuszminiszteri működésével, szívesen megy vele, de számítanak odafönt arra is, hogy az ellenzék többi konzervatív elemei, ha aktíve nem is támogatnák Zichy-t, de legalább passzív jóakarattal fognak vele szemben viselkedni s nem fogják köreit zavarni. Ha a képviselőházi konstelláció csakugyan így alakulna, akkor ez a radikális Justh-párt teljes elszigetelésére vezetne. Könnyen megérthető, hogy azután már könnyű volna elbánni ezzel a kis csapattal, valósággal blokirolni lehetne a Ház kilencztedrészének segítségével s így a véderőreformot hamarosan tető alá lehetne hozni. Erre következnek a költségvetés, majd a választójogi javaslat tárgyalása, amely javaslat — a konzervatívok előzetes pártközi megállapodása szerint — egy erősen nemzeti jellegű, radikális kritériumoktól mentes jogkiterjesztést tartalmazna.

— Ime, így képzelik a Belvedereben Magyarország közelebbi politikai jövőjét.

Helyt adtunk egész terjedelmében bécsi informátorunk tudósításának, anélkül azonban, hogy abból más következtetést vonnánk le, mint azt, — amennyiben a fönti értesülések hamarosan valóra válnának — hogy a megkezdett harcot, tekintet nélkül a bécsi intrikákra, folytatni kell még nagyobb erélyvel, akkor hármas czéllal: a véderőreform ellen, az általános választójogért és a demokratikus haladásért. És nagyon csalódnak Bécsben, ha azt hiszik, hogy a függetlenségi tábort bármily jelszóval vagy bármely, ha még oly intakt személyiség kiküldésével megbonthatják.

Ide iktatjuk még a következő fölhivatalos czífolatot is:

„Egy esti lap ma azt írja, hogy gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter állásáról lemondani készül és hogy erre vonatkozó szándékát már közölte is a miniszterelnökkel. Illetékes helyen a Bud. Tud.-t annak kijelentésére hatalmazták fel, hogy a hírből egy szó sem igaz s hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter sohasem nyil-

vánította a miniszterelnök előtt lemondási szándékát.“

Schönaich távozása.

Schönaich bukásának rejtett rugóiról a M. H. ma esti száma hosszabb cikket közöl, amelyben elmondva, hogy a hadügyi kérdésekben a király és a trónörökös ellentétes felfogást vallanak, azután így adja elő a Schönaich bukásának közvetlen okait:

A legutóbbi delegáció óta már alig is titkolják, hogy a király felfogását Schönaich, a trónörökösét hötzendorfi Conrad képviseli. Ilyen természetű személyes kérdések iránt a főhercegek csak a háttérből — tartózkodó óvatossággal — érdeklődhetnek. Mindazonáltal nem volt titok, hogy az uralkodóház tagjainak nagy többsége Schönaich-al rokonszenvezik. Ez a hadügyminiszter pozícióját megközelíthetlenné tette.

De a pozíciója erősségét Schönaich mégis tulbecsülte és talán ez az optikai csalódása vitte rá arra, hogy egy végzetes taktikai hibát követett el. A hadügyminiszter belevitette magát abba, hogy a trónörökös által képviselt katonai felfogások ellen irányuló újságcikkekhez információkkal szolgált. A trónörökös környezetének feltűnt, hogy egyes lapokban ismételtelen jelennek meg igen jó adatokkal felszerelt, szakértő informálót sejtető és személyes czélzattal is bíró támadások olyan felfogások ellen, amelyekről mindenki tudja, hogy azok a trónörökös nézetei. Utána járattak a dolognak és minden fonál a közös hadügyminiszteriumhoz vezetett. Amikor a trónörökös ezt a meglepő kapcsolatot kétséget kizáró módon megállapítottak látta, kihallgatáson jelentkezett ő felségénél és közölte vele az észleleteket, bizonyítékokkal is szolgálva. Ezen az audiencián dönt el Schönaich sorsa. A király azonnal elejtette hadügyminiszterét s csak annyit tett még, hogy Ischlbe rendelte Hazai honvédelmi minisztert és megkérdezte, hogy a hadügyminiszter-változás, ha most történik meg, nem érinthetné-e a mostani helyzetben a magyar kormány taktikai pozícióját, de erre a kérdésre a honvédelmi miniszter — tisztában lévén azzal, hogy a háttérben a trónörökös akarata áll — csak azt felelhette, hogy bármennyire nagyra becsüli a magyar kormány báró Schönaich egyéni kiválóságát, még sem tartja a maga taktikai helyzetét olyannak, hogy arra a hadügyminiszter személyében beálló változás kihatással lehetne.

Most már gyorsan fejlődnek tovább az események. Báró Schönaich, aki megközelíthetetlen volt, amikor a delegációban — ugyszólván Európa színe előtt — keztyűt dobott a hatalmas ellenfél elé, elveszett abban a perczen, amikor rábizonyult, hogy nemcsak karddal, hanem tollhegygyel is tud sebezni.

Schönaich utóda pedig Krobatin táborvezernagy lesz, akiről úgy tudják, hogy annak az iránynak a híve, amelynek Pittreich és Schönaich voltak leg-erősebb képviselői.

A Kossuth-pártkörből.

A negyvennyolczas függetlenségi Kossuth-pártkörben ma este igen mozgalmas élet volt. Félhatkor megjelent a pártkörben Kossuth Ferenc, aki több mint két órán keresztül igen élénk politikai eszmecserét folytatott a párt nagy számban megjelent tagjaival, akik a Nauheimből való visszaérkezése óta körükben ma először megjelent pártvezért lelkesen üdvözölték.

Az iparegyesület és a választójog.

Khuen-Hédervány Károly tudvalevőleg az Országos Iparegyesülethez is fölhívást intézett, melyben a választójogra vonatkozó szakvéleményüket kéri. Ez a kérdés már most behatóan foglalkoztatja az egyesület tagjait. Matlekovits Sándor, hogy az ő véleményét, illetőleg szokat az alapelveket megismertjük, melyeket a kérdés tárgyalása alkalmával szem előtt tartandónak véli, az Iparegyesület szempontjából álláspontját a következőkben precizizirotta:

— Az Országos Iparegyesület politikával csak annyiban foglalkozik, amennyiben a politika közvetlenül az ország közgazdaságát és az iparosság érdekeit érinti. Ez okból a választójog nagy horderejű kérdéseit is kivált az iparosság szempontjából kell taglalnia. Az iparosság érdekei szempontjából követelménye kell, hogy minden nagykoru magyar honos iparos legyen az akár önálló, akár szolgáltatásban álló, tekintet nélkül vagyonára és adójára és tekintet nélkül műveltségére, egyenlő szavazattal birjon. Az iparosság érdekében tehát az egyenlő általános szavazati jog követelendő.

Az iparosság érdekei megkívánják, hogy a

választókerületek egy csoportosítottassanak, illetőleg állapíttassanak meg, hogy az iparoselem az országgyűlésen jobban, illetőleg közgazdasági jelentőségének megfelelően jusson érvényre. A városi kerületek száma és kivált a fővárosi erősen szaporítandók, úgy, hogy legalább minden 300 választóra külön kerület jusson.

Mind ezek az intézkedések az iparosság számára csak akkor bírnak jelentőséggel, ha az iparosság szenvedő választóképességét az összeférhetlenségi törvény nem gátolja.

Az iparosság érdeke kívánatos teszi a szociáldemokrata-pártnak a képviselőházban való megjelenését és nem kell attól félni, hogy a szociáldemokrata-párt a törvényhozás menetére károsan fogna hatni, sőt ellenkezőleg, azok az erőszakoskodások, melyek a párt részéről ma megnyilatkoznak, a törvényhozás termeiben, mindenestre simább alakulatot névenének, már azért is, mert a szociáldemokrata képviselő a törvényhozás termeiben a felelősség azon súlyával lép föl, melyet mint a választójogból kizárt ma nem érez.

A választójog többi részletkérdései közül az iparosság szempontjából a titkos választás mellett kell állást foglalni, még pedig azért, hogy a választási mozgalmakban esetleg megnyilatkozó ellentét munkaadó és munkás közt a választás titkos voltában találja oltalmát.

Választójogi népgyűlések.

Szeptember hó második felében az általános, egyenlő és titkos választói jog mellett népgyűlés lesz Szegeden, amelyet a függetlenségi és 48-as párt, a szegedi Kossuth-párt, a szociáldemokrata párt és a Választójog Országos Szövetsége rendez. Ezen a gyűlésen *Justh Gyula*, a függetlenségi és 48-as párt elnöke is részt vesz. A Kossuth-párt részéről *Kélemen Béla* jelenik meg a gyűlésen, aki felhasználja az alkalmat, hogy beszámoló beszéd keretében foglalkozzék a politikai helyzettel.

Az aradi függetlenségi párt végrehajtó-bizottsága pénteken délután 6 órakor ülést tartott, amelyen véglegesen megállapították a vasárnapi népgyűlés programját és a benyújtandó határozati javaslat szövegét. A javaslat szerint a népgyűlésen indítványozzák, hogy intézzék a párt feliratot az általános, egyenlő, titkos és községenkénti választójog megvalósításáért.

A népgyűlés programját a végrehajtó-bizottság a következőképpen állapította meg:

1. Arad város polgárságának tiltakozása a verseczi átirat ügyében hozott törvényhatósági határozat ellen. Szónok: dr. Nagy Sándor.

2. A véderőreform elleni tiltakozás. Szónokok: *Györffy Gyula* orsz. képviselő és *Zima Tibor*.

3. A választójog reformja. Szónokok: az aradi függetlenségi és 48-as párt részéről *Szudy Elemér*, az „Arad és Vidéke” szerkesztője; az országos választójogi szövetség részéről *Pfeiffer Sándor*; a szociáldemokrata párt részéről dr. *Ormos Ede* és *Varga Ferenc*, az aradi szocialista párt titkára.

A gyűlésre a függetlenségi és 48-as párt részéről *Györffy Gyulán* kívül *Justh János* és *Vertán Etele* fognak leutazni.

Az aradi függetlenségi és 48-as párt meghívta *Barabás Béla* Kossuth-párti orsz. képviselőt is a vasárnapi gyűlésre, mint Arad városának volt képviselőjét. *Barabás* meghívása folytán dr. *Priegel István*hoz, az aradi függetlenségi és 48-as párt elnökéhez levelet intézett, amelyben kimentti távollmaradását, minthogy a gyűlés napján másfelé ígérkezett. Együttal kijelenti levelében, hogy a népgyűlés céljával, törekvésével teljesen egyetért, mindenben a gyűlést rendezőkkel érez és a hozandó határozathoz már előre hozzájárul. — A temesvári függetlenségi és 48-as párt nevében dr. *Fülöpp Béla*, udvari tanácsos, a temesvári függetlenségi párt elnöke intézett meleghangú átiratot az aradi függetlenségi párthoz és értesíti az aradiakat, hogy a temesvári függetlenségi párt nevében az aradi gyűlésen *Deutsch Sándor*, folyói nagybirtokos fog felszólalni. — Az aradi szociálisták igen nagy tömegben fognak a népgyűlésre felvonulni. Ott különböző helyen fognak gyülekezni, ahonnan testületileg vonulnak fel. A felvonulásban a következő szakaszok vesznek részt: nyomdászok, könyvkötők, festők, ácsok, épületlakatosok, famunkások, cipészek, pékek, rézművesek, vasmunkások, a Westinghouse-gyár munkásai és a kereskedelmi alkalmazottak szak-szervezete.

Kunmajsán az ottani függetlenségi párt népgyűlést rendez, amelynek szónoka *Kovácsy Kálmán* országgyűlési képviselő lesz.

A szociáldemokrata párt vasárnap *Csaban*, *Szegesvárott*, *Orosházán* és *Czeglőden* tart népgyűlést a katonai javaslatok ellen és az általános választójogi mellett. Ezenkívül *Aradon* a polgársággal együtt rendez népgyűlést, amelyen több képviselő is felszólal. Pécsen is jelentettek be gyűlést, de azt a hatóság a papság kívánságára betiltotta.

Az országos keresztényszociálista párt e hó 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor Pécsen népgyűlést tart, a véderőreform ellen és az általános választói jog mellett. A népgyűlésen fel fog szólni *Egry Béla*, Pécs város országgyűlési képviselője is. A keresztényszociálista központ részéről *Szalánczy Andor* és dr. *Baránszky Gyula* fognak beszélni.

A keresztényszociálista párt ugyancsak vasárnap *Nyitrán* is népgyűlést tart ugyane tárgyban, melyen *Székely János* központi titkár fog beszélni. Mindkét népgyűlés feliratot fog intézni a képviselőházhoz a véderőjavaslatok ellen és az általános választói jog mellett.

Kristóffy Makón.

Makó, a nagy alföldi város, eddig leginkább polgárainak a kurucságáról volt nevezetes. Ma már kerülnek ott is a volt darabont-miniszternek, *Kristóffy Józsefnek* — elvarátai. *Kristóffy József* néhány nap óta *Makón* időzik az apjánál és ezt az alkalmat felhasználta elvarátai. Péntek este tiszteletére társas-vacsorát rendeztek. Mintegy százán jelentek meg a lakomán. Dr. *Gerő Géza* üdvözlőbeszédére *Kristóffy* azt válaszolta, hogy politikai kijelentéseket ne várjanak tőle, mert az ő ideje még nem érkezett el. Végül örömet fejezte ki, hogy a szülőföldjén ennyire szeretik...

Budapest, augusztus 19.

A *fiumei Dreadnought-építkezés*. *Montecuccoli* tengernagy, aki flottánkkal néhány napig *Abbáziában* időzött, csütörtökön a flotta négy tenger-nagyával és több tüzéstiszti kíséretében megtekintette a *fiumei Danubius* porterei hajóépítő telepét. Délután a *Fiumében* folyó csuzdaépítkezéseket és robbantási munkálatokat szemlélte meg és hosszabb időt töltött a gyárban. A haditengerészet parancsnoka *bucszáskor* a legnagyobb meglepetését fejezte ki *Kaplanek* igazgatónak, *Verebély* és *Voss* főmérnököknek. A *Dreadnought-csuzdák* közül az első januárban, a második áprilisban készül el. Az első a *Danubius Dreadnoughtját* építik és két év alatt készülnek el vele. A második csuzda tartalékban marad. Ősszel egy hatoszer tonna csirkáló építéséhez fognak hozzá.

A *czirill-írás Horvátországban*. A zágrábi hivatalos lap a bannak egy rendeletét közli, mely az 1887. évi május 14-iki törvény 3. szakasza alapján egységesen rendezi a czirillírás használatát az országos hatóságoknál és hivataloknál.

Kinestári fürdők bérbeadása. Gróf *Serényi Béla* földművelésügyi miniszter látogatása a *Tátrában*, *Csik Imre* miniszteri tanácsos és *Csuzny Pál* országgyűlési képviselő társaságában, nagyfontosságú tátrai ügyeket hoz legközelebb megvalósuláshoz. A miniszter a következőképp nyilatkozott terveiről:

— Amint a Képviselőházban is kijelentettem, ezölöm az, hogy az összes kinestári fürdőket bérbeadjuk, mert a házi kezeléssel föl kell hagyni, mivel ez nem válik be. A fürdők és az egész *Tátra* érdeke is azt kívánja, hogy a bérlok nagy összegű befektetésekkel az örvendetesen megindult fejlődést, a virágzás legmagasabb fokára emeljék. Ehhez pénz, pénz és ismét pénz kell, de még más valami is és pedig nagy gyakorlat a fürdők és szállók kezelésében, nemzetközi összeköttetés és ismerettség a világ minden tájékán, olyan tényezőkkel, amelyek az idegenforgalom és vendégszolgálat irányításában segítségünkre lehetnek. *Tátralomniczozal* és *Csorbával* kezdem. Egy pénzcsoporttal és egy magános, de e téren legjobb nevű vállalkozóval folytatom és irányban a tárgyalások, befejezett dolgról azonban még nem lehet szó.

Interparlamentáris konferencia. A XVII. interparlamentáris konferencia október 3., 4. és 5. napjain *Rómában* lesz. A konferenciát a *Capitoliumban* nyitják meg, üléseit pedig a képviselőház helyiségeiben tartja. A konferenciára jelentkező interparlamentáris tagok *Olaszország* összes állami vasúti vonalaira egy havi tartamra (szeptember 21. október 20.) díjtalan utazásra jogosító igazolványt kapnak; e kedvezmény feleségeikre és leányaikra is kiterjed. Jelentkezni e célból augusztus végéig *Dessewffy Arisztid* képviselőházi elnöki tanácsosnál, a magyar csoport titkárnál lehet. A konferenciát megelőzően szeptember 28., 29. és 30. napjaira *Turin* város polgármestere és képviselő-testülete meghívja a résztvevőket a világiállítás megtekintésére; a kiránduláson résztvevők ugyancsak augusztus végéig jelentkezhetnek. Október 7-én és 8-án kirándulás lesz *Nápolyba* és vidékére, a következő napokon pedig *Palermóba* és egész *Sziciliába*.

Az erőszak jegyében.

— Megvont kolportázs-engedély. —

Budapest, augusztus 19.

A kormány ma újra egy lépést tett a sajtó ellen rendezendő hajsza felé: miután tegnap elkoboztatta egyik kolportázs lapunkat, ma megvonatta a kolportázs-engedélyt. Megirtuk, hogy a *Nap* című ellenzéki lap tegnap esti számát „Véres emlékek” című vezércikkre miatt, amelyben az ügyesség királyértést látott, a vizsgálóbíró rendeletére elkobozták. Ennek az elkobzásnak újabb fejleményei, hogy „A *Nap*”-tól ma délelőtt megvonták az utcai elárúsítás jogát. Az a véghatározat, mely dr. *Vaszilievits János* helyettespolgármester aláírásával a végrehajtás céljából dr. *Boda Dezső* főkapitánynak kézbesítettett, így hangzik:

Méltóságos

Dr. *Boda Dezső* urnak

a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányának Budapestén,

„A *Nap*” című lap utcai árusításának visszavonása tárgyában hozott véghatározatom egy példányát azzal a szerencsém Méltóságodnak megküldeni, hogy annak értelmében a szükséges intézkedéseket fogantositani szíveskedjék.

Budapest, 1911. augusztus hónap 19-én.

Dr. *Vaszilievits*
h. polgármester.

A budapesti kir. büntetőtörvényszék vizsgálóbírájának folyó évi augusztus hónap 18-án kelt végzése „A *Nap*” című lap 1911. évi augusztus hónap 18-án kiadott 198. számának országos lefoglalása iránt.

Véghatározat.

A budapesti kir. büntetőtörvényszék vizsgálóbírájának végzése szerint a *Nap* című politikai napilap 1911 évi augusztus 18-án kiadott 198. számában „Véres emlékek” és „Elmaradt eredmény” cím alatt közölt cikkekből királyi rendelet végzésének jelenségét látván fenforogni, a lap vonatkozó példányainak országos lefoglalását elrendelte, ennélfogva nem tartom méltónak a lapot arra, hogy az utcai árusítással annak trejesztését elősegítsem, miért is „A *Nap*” című lap utcai árusítását már a mai naptól kezdve betiltom, illetve a folyó évi május hónap 18-án kelt 48.696. számú véghatározattal folyó évi augusztus 31-ig és az ezt meghosszabbító folyó évi augusztus 18-án kelt 8026 számú véghatározatokkal már engedélyezett utcai árusítást ezennel visszavonom. Ezen véghatározatom ellen, annak kézbesítésétől számított 15 nap alatt hivatalomnál a magy. kir. belügyminiszter urhoz fölebbesz nyújtható be.

Budapest, 1911. augusztus 19-én.

Dr. *Vaszilievits*
h. polgármester.

Természetes, hogy ez a határozat széles körben a legnagyobb felháborodást keltette. Az a gyorsaság, amelyvel a vizsgálóbíró az elkobozást a polgármesternek megküldte, a polgármester pedig határozatát meghozta, azt bizonyítja, hogy itt nem a bürokratizmus közmondásos lassúságának és tehetlenségének hirtelen aktivitásáról van szó, hanem egy rendszeres üldözésről, melyet a kormány irányít. A kormány ezzel a reakcionárius intézkedéssel akarja elfojtani a sajtóból fölhangozó, neki nem tetsző véleményeket. Felesleges hosszasan magyarázni, hogy ez a hajsza a legélesebb ellenében van a regyvennyolcas sajtótörvények liberális szellemével. Itt egy rendőri megrendszabályozás foglalkozik, mely existenciájában akarja tönkretenni az egyik újságvállalatot olyan ügyről kifolyólag, amelyikben még csak vizsgálóbírói határozat van, a független bíróság azonban még nem mondta ki az ítéletét.

A kormány ezzel az abszolutizmus legsötétebb eszközeit vette alkalmazásába. Természetes, hogy ezt főleg az újságírók vették a legnagyobb felháborodással tudomásul, hiszen még a fülükbe esengtek azok a szavak, amelyekkel egy újságíró lakomán *Székely Ferenc* igazságügyminiszter a sajtó szabadságát glorifikálta és bejelentette, hogy ő a maga részéről beszüntette az összes igazgatói pereket. Az igaz-

ságügy legfőbb örének ezekkel a kijelentéssel szemben a legnagyobb ellentétben áll ez a hajza. Az újságírók hivatalos testülete már ma este foglalkozott a sajtó legújabb súlyos sérelmével. A Budapesti Újságírók Egyesületének választmánya ma este kilencz órakor Herceg Ferenc országgyűlési képviselő, az egyesület elnökének elnöklésével rendkívüli ülést tartott, amelyen foglalkozott ezzel a közgazgatási hatósági határozattal. A választmány — mielőtt véglegesen állást foglalna — a következő határozatot hozta:

A Budapesti Újságírók Egyesületének választmánya sérelmesnek tartja a közgazgatási hatóság határozatát és felhívja az elnökséget, hogy a sérelem orvoslása végett a kellő lépéseket a legerélyesebben tegye meg. A választmányi határozat végrehajtásával Herceg Ferencet, Márkus Miksát és Purjesz Lajost bizta meg. Ez a bizottság a hétfőn délután 4 órára összehívandó ülésen eljárásáról jelentést tesz és a választmány a jelentés meghallgatása után fogja végleges határozatát meghozni.

Az Újságírók Otthona „A Nap” utcai elárúsításának betiltása ügyében hétfőn, a hó 21-én, délután 12 órakor sajtó helyiségében (Andrássy-ut 11. sz.) választmányi ülést tart.

Amint értesülünk, a sajtószabadság ellen elkövetett brutális támadás hétfőn a képviselőház ülésén is szóba fog kerülni, amikor is gróf Batthyány Tivadar napirend előtt a legkiméletlenebb harcot fogja bejelenteni a hatóságok abszolutisztikus eljárása miatt.

KÜLFÖLD.

Lemondott köztársasági elnök. Buenos-Ayresből jelentik: Caen Penna köztársasági elnök, betegségére való tekintettel, lemondott állásáról és hosszabb kúrának vetette magát alá.

A bolgár trónörökös házasság. Szófiából jelentik: Beavatott helyen végleg elhatározott dolognak tartják, hogy Boris herceg, bolgár trónörökös, aki jelenleg 18 esztendő, legközelebb jegyet vált a román trónörökösnek 17 éves leányával, Erzsébettel.

Haiti új elnöke. Washingtonból jelentik, hogy az Egyesült-Államok Lecomte haiti elnököt elismerték és megbízták Haiti-szigeten levő képviselőjüket, hogy a diplomáciai viszonyt Haiti köztársasággal az egész vonalon megkezdjék.

Skócia autonómiaja. Londonból jelentik: A kormány törvényjavaslatot terjesztett be a skót, országai autonómia tárgyában. Ezt a billt az ír honerőlével együttesen fogják tárgyalni.

A Perzsiára vonatkozó megállapodások. Több ízben hírt adtunk arról a szerződésről, amelyet Perzsiára vonatkozóan a német kormány kötött az orosz kormánnyal. Előrelátható volt, hogy Anglia, amely erősen van érdekelve Perzsiában, nem engedi magát kizártni az egyezményből és megtesz mindent a maga érdekeinek megvédelmezésére. Ezt most megerősíti az a pétervári távirat, amely jelenti, hogy Németország és Anglia között szerződés készül a német-orosz szerződés mintájára. Tehát voltaképpen egy hármass megállapodás fog léteálni Perzsia csendes, lassu gazdasági felosztása érdekében.

Mint Pétervárról még jelentik, Pourtales gróf német nagykövet és Nerayow, az orosz külügyminiszter képviselője, ma aláírták a német-orosz egyezményt.

A krétai kérdés nem időszerű. Konstantinápolyból jelentik: Hír szerint sir Edward Grey angol külügyi államtitkár a török nagykövetnek Krétára vonatkozó lépésére azt válaszolta, hogy a krétai kérdés újból való szönyegrehozása nem volna időszerű.

Az „EGYETÉRTÉS”

szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. alatt van.
A szerkesztőség telefonja 788.
A kiadóhivatal telefonja: 706.

A megbénult Anglia.

— Angolország munkásainak sztrájkja. —

— Sajtó tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 19.

A hatalmas szigetország ipara és kereskedelme megbénult. Százeczek tették össze a kezeiket, amikor a liverpooli munkásság vezető kiadta a parancsot, amely hatalmasabb, erősebb és a maga nagyszerűségében imponálóbb volt, mint bármely császári manifesztum: Minden ember azonnal hagyja abba a munkát. És abbahagyták, a vonatok a nyílt pályán álltak meg és a gyárak kéményeiről eltűnt a füst. A legnagyobb forradalom ez, mert a világ legnagyobb, legelsőháttal hadserege harezolja végig.

A sztrájkstatisztika adatai meglehetősen ingadozóak. Tizenkét szakszervezet vezetője a sztrájkolók számát 250.000-re teszi. És milliók azok, akik a világ minden részében most Anglia felé figyelnek és a szívük együtt dobban a sztrájkolók szívével.

Tegnap este sajtóságságos képet mutatott a londoni utca. Az utcák éjfélig is szinte megszállva voltak emberekkel. A nagy ember-tömegek kénytelenek voltak gyalog hazamenni, mert a közúti vasutak nem jártak. A rendőrség felhívást bocsátott ki a közönséghez, hogy önként jelentkezzenek rendőri szolgálatra. A felhívásnak volt is fogantaja, amennyiben körülbelül 2300 önkéntes rendőr jelentkezett. Az önként jelentkezettek között több lord is van. Ez az utóbbi körülmény jellemző az egész sztrájkra, amely voltaképpen a vasutakat és gyárakat kezükben tartó milliomos lordok ellen irányul.

A békéltető tárgyalások egyre folynak. A kincstári kanczellár és a kereskedelmi hivatal vezetője tárgyalnak a sztrájkolókkal és a társaságokkal, hogy a konfliktus méltányos feltételek mellett való békés elintézésére rábírák őket. A vasutársaságok központi igazgatóságában ma délelőtt a munkásszervezetek országos végrehajtó bizottsága részéről kiküldött megbízottakkal új tárgyalás volt, de eredményre nem vezetett. A közvetítő javaslatokat az alkalmazottak képviselői nem fogadták el, másrészt a vasutársaságok kijelentették, hogy tovább terjedő orgedményeket nem tehetnek. Bár a megegyezés nem tekinthető teljesen megihusultnak, felő, hogy hétfő előtt nem lesz végleges megegyezés. A sztrájk előreláthatólag hétfőn is tartani fog.

A nagy angol sztrájkokról érkezett londoni jelentéseinket itt adjuk:

A vasutas-sztrájk.

A vasutasok Írországban is kimondták az általános sztrájkot.

A belügyminisztérium tegnap késő este közleményt adott ki, melyből kiténik, hogy a vasutasok sztrájkmozgalma tegnap az egész országra kiterjedt, de a vasutasok több mint kétharmadrésze helyén volt. A társaságokhoz számos kérvény érkezik alkalmaztatás dolgában. A katonai hatóságok jelentik, hogy teljesen urai a helyzetnek. Két zászlóalj gyalogságot Hullba rendelték. Más csapatküldéseket a tegnapi események nem tettek szükségessé. A kincstári kanczellár és a kereskedelmi hivatal vezetője tárgyalnak a sztrájkolókkal és a társaságokkal, hogy a konfliktus méltányos feltételek mellett való békés elintézésére rábírák őket.

Tizenhárom londoni pályaudvar be van zárva, köztük Cannonstreet és Holborn. A külvárosokból a Cityba irányuló személyforgalom ennek következtében nagyrészt korlátozva van. Sok ember a közúti vasuton igyekszik a Citybe jutni, mert a vasut teljesen megbízhatatlan. Sokfelé a táviró és telefonvezetékek el vannak vágva és a jelzőkészülékek el vannak pusztítva, de általában a vasutakat a katonaság nagy gonddal őrzi.

Bányászok sztrájkja.

Skóciában a bányászok fenyegetőznek sztrájkkal, tiltakozásul a katonai erő alkalmazása ellen. A sztrájkoló vasutasok bizalmi férfainak és a kormány képviselőinek tanácskozása éjjel egy órakor

még nem ért véget. A tanácskozást ma délelőtt folytatták.

A sztrájk érzékeny veszteséget okoz számos iparágban. Kumberlandban husz szénbánya, amelyeknek nani termelőképessége tizenkétezer tonna, megszüntette a munkát. Tizenhárom vasgyár is megszüntette az üzemét, ami miatt tizenkétezer munkás vesztette kenyérét. Barrov grófságban nyolcezer bányamunkás dolgozik, mert a bányák szünetelnek. Dél-Walesben a bányák néhány nap múlva szintén kénytelenek lesznek az üzemét megszüntetni, mert a fölhalmozódott szén nem képesek elszállítani. Ebben az esetben kétszáz ezer bányamunkás vesztene el a kenyérét. Sok gyár a szénhiány miatt kénytelen üzemét megszüntetni.

Alluak a hajók.

A londoni kikötőben sok utas várja az Egyesült Államokba és Kanadába induló hajók elindulását. Tegnap óta azonban egyetlen hajó sem hagyhatta el a kikötőt.

Merénylet a vonatok ellen.

A sztrájkhelyzet este rosszabbodott. Az Írországra és Skóciába rendelt postai küldeményeket katonai őrizet mellett továbbítják. Marylebone állomásról nem indultak vonatok északra; a pályaudvar délután öt óra óta sötétségbe van burkolva. A földalatti vonalakon csak kevés vonat közlekedik.

A Viktória és Kristálypalota állomások között a kocsi ablakait követ beuzták. A Hoek van Hollandba rendelt vonat menetrendszeriellen megerkezett a Liverpool-Street állomásra. A Custom-állomás bejáratait szuronyos katonák őrzik.

Anglia északi részében és Dél-Walesben a vasutassztrájk általános. Anglia többi részében annyira meg van bénítva a forgalom, hogy a vonatoknak átlag csak a fele közlekedhetik. Több helyről szabotázs eseteiről is érkezik hír. Így Yorknál megkísérelték egy vonat kisiklását.

A szállítómunkások sztrájkja Churchill miniszter és John Burns tegnapi tárgyalásaival el van hártva.

A vasutársaságok ma közhírré tették, hogy még korlátozottan sem képesek a menetrendet megtartani és megközelítőleg sem tudják a vasutak indulását előre tudatni. A legnagyobb orfesszítéssel sem lehet fentartani a közlekedést a főváros és a nagy kikötők között és a katonai vonatokkal nem sikerült az élelmezésről gondoskodni.

Fischguardban a sztrájkolók tegnap kísérletet tettek, hogy a londoni vonat elindulását megakadályozzák, még pedig olyképen, hogy felállítottak a sínpar között. Katonaság érkezett, felolvasták a lízadási törvényt és azután szuronyt szegezve kergettek szét őket.

Ostromállapot.

Liverpool város világosság és közlekedő eszközök híján van. Az élelmiszerek legfőbb három napra elegendők. A kikötői raktárakban ötszáz ezer font értékű készlet hever. Liverpoolban ma már nem volt kenyér s a huskészet is rohamosan csökkent. Híre jár, hogy a kormány proklamálni fogja az ostromállapotot. A kikötőben lévő hadihajók matrózai parancsot kaptak, hogy álljanak készen a partraszállásra, hogy a Liverpoolban lévő csapatokat másutt lehessen fölhasználni.

Sűrűn érkeznek a katonacsapatok Londonba, Liverpoolba, Manchesterbe, Glasgowba, Leicesterbe, Blackburnba, Blackpoolba, Leedsbe s minden nagyobb vasuti állomásra. A belügyminisztérium szigorú utasításokat adott az állami rendőrségnek, a hadügyminisztérium pedig közhírré tette, hogy az első zavargás esetén a csapatok parancsnoka megfoglalja a riadót, fölolvassa a Riot Actot s attól fogva a hadijog van érvényben, a katonaság éles töltséssel fog lőni.

Sortűz a sztrájkolókra.

A „City and South London Railway” ma délután az üzemét egészen megszüntette. Llanelliben este összeütközés volt a sztrájkolók között, akik a pályaudvarra be akartak hatolni. Végül a katonaság sortűzet adott, melynél két ember esett el.

Postaszolgálat repülőgéppel.

A londoni Blériot-társaság, az angol kormány-nak a hendi aerodromjában levő több monoplánt ajánlott fel, hogy a vasuti sztrájk miatt megszakadt postaszolgálatot azokkal bonyolítsák le. Még nem tudni, vajjon a kormány elfogadja-e ezt az ajánlatot.

Az első győzelem.

A sztrájkolók tegnap érték el az első sikert. A szállítómunkások képviselőinek a belügyminis-teriumban folytatott tárgyalásain a munkaadókkal megegyezés jött létre. A munkaadók a sztrájkolók valamennyi követelését teljesítették, annak az egy-nek a kivételével, hogy a szervezett munkások ezen-tul is kénytelenek lesznek esetleg nem szervezett munkásokkal is együtt dolgozni.

Macdonald képviselő, a szociáldemokrata párt vezére a sztrájkolók és a kormány között jelenleg folytatott tárgyalásokról a következőképen nyilat-kozott:

— A sztrájk már eddig — nevezem szerint — nagy győzelmet jelent a munkások részére, hisz több mint 150.000 vasutas hagyta eddig abba a munkát, vagyis az összes vasutasoknak több mint egyharmada. Kétségtelen, hogy a mozgalom még nagyobb arányokat fog ölteni a vasárnapra minden vasuti összeköttetés meg lesz szakítva. A munkásszervezetek elismerése az az elvi kérdés, amely körül a harc foly és amelyért a munkások minden eszközzel küzdenek. Amely perczben a vasuti tár-saságok végleg elismerik a munkásszervezeteket, a sztrájk befejeződik. A többi követelések felett azután békésen tárgyalhatunk. A kormányral való tárgyalások eddig eredménytelenül végződtek.

Anglia gazdasági kára.

A világ legnagyobb ipari és kereskedelmi ál-lamat tökéletesen megbénította a sztrájk. Elte-kintve attól, hogy az élelmi szerekért hihetetlen árat követelnek, alig áll a nép rendelkezésére kellő élelem. Ahonnan napjában az iparcikkék, posztó és vászonárak hajóval mennek a világ min-den részébe, ma szünetel a munka. Cardiffból, ahonnan évente több szén exportálnak, mint amennyit Magyarország egy év alatt termel, négy nap óta egy hajó sem kötött ki. Mérhetséges kárt jelent ez is az angol külkereskedelem szempontjából. A fölzedett vasuti sín, elvágott táviró és villamos vezetők kára olyan tekintélyes összeget képvisel, amit Anglia egy év alatt sem fordít munkásjóléti intézményre. S ami a szomorú az egész sztrájkban az, hogy a munkások követelésük jogos tudatában állják a harcot, s megállásra kényszerítik nemcsak a gyárak kerekeit, hanem a kisparra is ki akarják terjeszteni általános sztrájkjukat. A munkás arisztokrata testületek, a trade unionok, melyeknek a legintelligensebbül képzett munkások a vezetői és szellemi irányítói, féktelen vehemen-csiával, de rendkívüli óvatossággal és körültekintéssel intézik a sztrájk sorsát. Számokban ma még ki sem fejezhető az angol gazdaságot ért kár, de sokáig nem tarthat, mert olyan végletek elé állítja Angliát, amilyennel még ez a rendkívüli gazdasági fejlettségű ország sem birkózhat meg.

Az angol vasuti sztrájk érzékenyen érinti a francia kereskedelmet is, mert Franciaország roppant sok élelmi szert szállít Angliába, holott az angol behozatal csak nyers érczárca és kézmű-árura szorítkozik. Bordeauxban a hajkenőskivitel annyira esökkent, hogy az egységárak 12 frankról 5 frankra estek alá. Rouenből érkező hírek szerint a francia kikötőkben kifogyott az összes angol kőszén.

Német munkások szolidaritása.

A hamburgi kikötőmunkások tegnap gyűlést tartottak az angolországi sztrájk dolgában. A munkások elhatározták, hogy teljes szolidaritást vállal-nak az angol sztrájkolókkal s ezért Angliából ér-kező vagy Angliába menő hajóra nem lépnek

Európa veszedelme.

— Kolera-gyűrű az ország körül. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 10.

A szakemberek részéről tavaszra jóslat kolerajárvány most, nyár utóján, kezd kibon-takozni abban a riasztó formában, amely a mult év őszén megremegtetette Európa vala-mennyi népét. Eddig csak szórványosan, itt-ott ütötte fel fejét a sárga rém s csak a Balká-non és Olaszországban pusztított járványszerűen, de ma már közvetlen közelből fenyeget bennünket. Magyarország határait gyűrűként veszik körül a koleras területek s Fiumét már meg is fertőzte az epidémia.

A hatóságok ugyan mindent megtettek a borzalmas betegség izolálására, a fáradozás azonban eredmény nélkül maradt. A kolera egyre terjed, sőt nemcsak a kikötőváros lakos-ágát, hanem a szomszédos községeket is infi-cziálja s a járvány terjed az ország belseje felé. Az eddigi jelentések szerint Fiumében kilenc megbetegedés történt, amelyek közül egy halálos kimenetelű volt. Sokkal aggasztóbb azonban a helyzet a Fiume közvetlen kö-zelében levő Susákon, ahol szintén halálos ki-menetelű koleras megbetegedés fordult elő s csak akkor derült ki, hogy a hatóságok a jár-vány tovatérjedésének megállítására semmiféle óvintézkedéseket nem tettek, sőt még járvány-barakkot sem állítottak fel idejében, úgy hogy a beteg elköltetés véget kénytelenek voltak a veszett kutyák telepén elhelyezni.

A riasztó hírek talán most már fel fog-ják országszerte rázni a teljes tétlenségben tespedő községi, közegészségügyi bizottságokat, amelyek az őszi járvány megszünte után egy-általában nem törődve a szakemberek figyel-meztetéseivel, felhagytak a preventív intézke-dések foganatosításával.

Igen különös az is, hogy Böcs Gyula bel-ügyminiszeri tanácsos, a közegészségügyi ta-nács vezetője, dacára a vész híreknek, szabad-ságát nem szakítja meg s hogy sem a főváros, sem a vidék közegészségügyi bizottságai mind-ezideig mitsem tettek a járvány megállítására, holott Bécs, amely semmivel sincs közelebb a veszedelemhez, mint mi, már rég foganatosít-totta a legmesszebb menő óvintézkedéseket.

A külföldről érkezett jelentések még min-dig a járvány dühöngéséről adnak hírt. A ke-délyhangulat Európaszerte izgatott s ennek tudható be az a pánikszerű riadalom is, amely ma a bécs—trieszi személynvont utasait meg-lepte egy kolera-gyűrű eset látására.

Híreink itt következnek:

Fiume meg van fertőzve.

A néhány nap előtt Fiumében kolera-gyűrűs tünetek között megbetegedett Pillepich Franziska varróleányról a bakteriologiai vizsgálat megállapí-totta, hogy ázsiai kolera-ban szenved. A beteg már gyógyulófélben van s ma már sétát is tett a jár-ványkórház kertjében. A gondos egészségügyi intéz-ke-dések azonban a kolera terjesztésének nem tud-tak gátat vetni. Zurzich Róza, egy mozgópostás neje szerdán megbetegedett az óvárosi Via della Murában. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy ázsiai kolera-ban szenved. A vele érintkezett tizen-egy embert a járványkórházba izoláltak. Ezek kivé-tel nélkül egészségesek. Csütörtökön este Gorup Mátyás 56 éves fuvaroskocsison, aki a tengerpart mentén levő Via del Porto 8. számú házában padlásszobájában vasárnap óta fekszik, szintén megállapították az ázsiai kolera-t. A négyemeléses házat nyomban dezinficiálták és 24 lakóját a jár-ványkórházba vitték. A két óra-eset közt az összefüggés nyilvánvaló. A Zurzichné háza mellett levő istállóban dolgozott. Több kolera-gyűrűs beteget is bevitték a kórházba. Ezek: Gailies Ines 18 éves leány a hegyen levő Belvedere-uteza 288. számú házában lett rosszul pénteken délelőtt, Zerdin Mária vadházaságban élő nő a Belvedere-uteza 27. számú házában betegedett meg, azután Zorsetich Antal, egy hétéves fiú, a Plasse Seurigne külvárosban betegedett meg csütörtökön délután. Zanavelli Emilio, aki az óvárosi Santa

Crescenziában fektűt és Purkinje Norma meg Mária nevé leánya, akiket Zurzichné esetéből ki-folyólag izoláltak. Ma éjjelkor a járványkórházban meghalt a 7 éves Zorsetich Antal. Délelőtt boncol-ták. Az orvosok nem tudták a kolera-t megállapí-tani. A többi beteg váladékát most vizsgálják. Ezek valamennyien jól vannak. Az elkülnitettek száma 80; aki a kolera-betegekkel vagy kolera-gyűrűsokkal érintkezett, az mind kórházba került. A kis Zor-setich fiú talán meg lehetett volna menteni, de betegségét titkolták s így orvosi segélyben nem részesülhetett.

Kolera Fiume környékén.

A Fiumével szomszédos Susákon is kiütött a kolera. Tegnap reggel egy Kralj Helma nevé 40 éves asszony lett rosszul, aki délután öt óraker meg is halt a tersattói járványkórházban. Az or-vosok megállapították, hogy ázsiai kolera-ban szen-vedett. Az orvosok véleménye szerint a kolera-t a gyümölcstől kapták a betegek. Susákon ma kolera-gyűrűs megbetegedés nem történt, de Fiumében a város közepén, szemközt az Adria palotával, a Via Crottanévú utcában lévő Braida vegyi festőintézet előtt ma este félnyolczkor egy Susákról jött öreg asszony lett rosszul és esett össze. Erős hány-ingerei voltak és erős hasmenése, de azért niucs kizárva, hogy közönséges gyomorbelihurutról van csak szó. A járványorvos azonnal bevittette a jár-ványkórházba, ahol mint kolera-gyűrűs beteget ke-zelik. A város lakosságát módfelett felizgatta az a körülmény, hogy Susákon, ahol tegnap egy ha-lállal végződött kolera-eset volt, ninosen járvány-kórház. Kralj Helma asszonyt, aki tegnap meg-halt, a veszett kutyák telepén helyezték el. Egy idejűleg sürgős intézkedések történtek járvány-telep létesítése iránt, úgy hogy még a mai nap folyamán Susákra érkezett az ogulini kerületi fő-orvos helyettese, dr. Reichwein és elrendelte, hogy Zágrábról egy Peckert-rendszerű barakkot szállítsanak Susákra. A barakk 12 beteg részére minden szükséges kellékkel fel van szerelve s a betegetek négy Santa-Croce apácza fogja ápolni. A járvány-barakkot már kedden reggel üzembe helyezték és a tersattói temető közelében állítják fel. Dr. Reichwein intézkedése az esetleges gya-nus egyenleket a tersattói barátság Klastromának egyik különálló szellős épületében helyezik el. A lakosságra a hatósági intézkedések megnyugtató hatással vannak. A vizsgálat megállapította, hogy a tegnap kolera-ban elhunyt özvegy Zdojkenó, He-léna, akit tévesen Kraljnének ismertettek, már hétfőn megbetegedett Susák külvárosi lakásán és családjá csak csütörtökön jelentette be a megbete-gedését. A városi egészségügyi bizottság ma az 1876: XIV. tez. 151. szakasza és a miniszeri ren-delet alapján kolera-bizottsággá alakult, melynek végrehajtási joga van és határozatai ellen birtokos kívül csak a belügyminisztériumhoz felelősséget. A bizottság mai ülésén minden szükséges óvinté-zkedést elhatározott. Ma estig semmi újabb meg-betegedés nem történt.

Az óvintézkedések.

A fiumei közegészségügyi hatóságok tekintet-tel a járvány nem várt rohamos terjedésére, a le-hető legmesszebbmenő óvintézkedéseket megtették. Ma este hat óraker a közegészségügyi bizottság ülést tartott, amely elhatározta, hogy járvány-bizottsággá lakult át. A városi tisztí főorvos beje-lentette a tett intézkedéseket, amelyeket a bizott-ság jóváhagyott. Jkefalussy Zoltán kamarás, a kivándorlási biztosi hivatal főnöke ma intézkedett, hogy szükség esetén a kivándorlókat elkülnitve vigyék a kivándorlási házba. Az utat olykép je-lölte meg, hogy a tengermenti oldalon a vasuti vá-gányok között, tehát Fiume városának érintése nélkül történjék ez az átvitel. A kivándorlási ház-ból a hajóra is külön uton kísérik majd ezeket az utasokat. A Cunard hajókat járvány esetén a kö-zönség elől elzárják. A tisztí főorvosi hivatal ma délelőtt betiltotta azt az árverést, melyet a máv. 40-es számú raktárban akartak megtartani. A használt ruhaneműket, melyek árverésre kerültek volna, fertőtlenítés céljából visszatartották. A kolera-esetek miatt a fiumei helyőrséget a lakta-ryákban tartják és a katonáknak szigoruan megtil-

tották, hogy a polgársággal érintkezzenek. A legénység egyébként teljesen egészséges. A dalmáciai gyakorlatokra menő csapatokat Fiume elkerülésével fogják Dalmáciába szállítani.

Riadalom a bécs-trieszti vonaton.

A Déli-vasút egy személyvonatán, amely félkét órákor érkezik Bécsbe, Payerbach állomáson valóságos kolerapánik volt. Egy harmadosztályú kocsiszakaszban más utasokkal együtt két trieszti házaspár ült és Mürszuschlag előtt az egyik asszonyon hányás vett erőt. A vasuti személyzet és a többi utas biztosra vette, hogy az asszony kolerás. Az utasokat mindjárt kiszállították, külön kocsiszakaszban helyezték el, amelyet elzártak, nehogy utközben kiszállhassanak, mielőtt Bécsbe érkeznek. Az utasok között nagy lett erre az izgatottság. Történt aztán, Payerbachban, hogy négy férfi ugyanabba a vagonba szállt, amelyben a koleragyanus utasok voltak. Mikor aztán megtudták, hogy vesztegár alá fogják őket is helyezni, a legközelebbi állomás előtt a robogó vonatból az ablakon keresztül mind a négyen kiugráltak és súlyosan megsebesültek. Ezt a sebesült négy férfit bevitték az állomásra, ott bekötötték sebeiket és a következő vonattal továbbították mind a négyüket Bécs felé. Mikor a délutáni személyvonat a gyanús utasokkal megérkezett, hatósági orvosok vártak kiinn a pályaudvaron. Nyomban vizsgálat alá vették a beteg asszonyt és hamarosan meggyőződtek róla, hogy koleragyanusról szó sem lehet. Az asszony alaposan elrontotta gyomrát s ezért hányt, azonban diarrai nem jelentkezett. Erre valamennyi utast elbocsátották.

A trieszti hatóságok megállapították, hogy a város koleramentes. Ehhez képest holnap már elindítják a Carpathia Cunard gőzöst Fiume felé.

Az olasz kormány jelentése.

Az olasz kormány legutóbbi jelentése szerint augusztus 10. és 15-ike között Palermóban 136 koleramegbetegedés történt, közöttük 39 halálos kimenetelű. A palermoi kerületben 31 megbetegedés, 18 halálos és a szicíliai kerületben 72 megbetegedés és 36 halálos volt. Nápolyban az arányszám 83 és 26 kerületében 108 és 58, a salernói kerületben 218 illetve 29, a kasertai kerületben 168 és 77, a négy déli kerületben 105 és 29, a három belső kerületben 13 és 5, a genuai kerületben 43 és 18 és végül 133 megbetegedés 20 halálessettel a négy északi kerületben.

A Balkánon.

Konstantinápolyban a sejk ül Izlam, tekintettel a kolera rohamos terjedésére, körrendeletet bocsátott ki s abban felszólítja a hívőket, hogy szorgalmasan imádkozzanak és mindenekelőtt sürin végezzék el a vallásos mosakodásokat. A tisztálkodás betartása mellett a rendelet inti a mohamedánokat, hogy engedelmessékedjenek az egészségügyi hatóságoknak. Konstantinápolyban 42 új koleraesetet konstatáltak, melyek közül 9 halálos volt. A régebben megbetegedettek közül 10 egyén halt meg. Minthogy az ipéki lakosság nagy része a hágyek között tanyázik — szalonkii jelentés szerint — a kolerajárvány tetemesen csökkent. A városban csak négy újabb koleraeset fordult elő. Djakovában az utolsó 24 órában négy katona, Üszkubben 2 ember halt meg. Monasztirben 2 megbetegedés, 1 halálos, Valonában 18 megbetegedés, 6 halálos, San Giovanni di Meduában 22 megbetegedés, 15 halálos, Novibazárban 17 megbetegedés és 8 halálos, Sienicában 9 megbetegedés és 8 halálesset fordult elő.

EGYHÁZAK.

(A bukaresti érsekség körül.) Bukarestből jelentik: Az illetékes egyházi tényezők Carp miszterelnökhöz beadványt intéztek, amelyben arra kéri a kormányt, tegye meg a szükséges lépéseket, hogy dr. Metianu aradi román püspököt hívják meg a megüresedett bukaresti érseki székbe.

(Uj evangélikus egyházmegyei felügyelő.) Iglórol jelentik: Münnich Kálmán udvari tanácsos, országgyűlési képviselőt evangélikus egyházmegyei felügyelőnek választották meg. Az ünne-

pélyes beiktatás fényes ünnepek közt a hétfői közgyűlésen megy végbe. Münnich este háromszáz terítékű bankettet ad.

Bolyongás közben.

— Uti karczolat. —

(A Keleti tenger fürdői.)

Endrődi Sándor hasonlította össze a Balatont a Keleti tengerrel. Ő pedig szakértő. Senkise szereti a Balatont olyan lángoló szerellemmel, mint ő és amikor még talán egyetlen magyar ember se járta Wollin-sziget dűnéit, ő már vigan lubiczolt Misdroynál az Ostsee hullámaiban.

Nagyon találó ez a hasonlat. Ugyanaz a szelid ég borul a szelid víztükör fölé. Ugyanaz a kedves, hangulatos part övezi mind a kettőt. Mind a két tenger tud haragudni is, de amilyen könnyen felháborodnak, éppen olyan gyorsan kis is békülnek. A németek tengere sós, a magyar tengeré édes. De ez a különbség olyan csekély, hogy szóra sem érdemes.

Sokkal lényegesebb az a különbség, mely a két tengerpart látogatottságában nyilvánul. Oh, hiszen igaz, hogy Füred, Siófok, Boglár, Földvár és a többi balatoni telep évről-évre jobban fellendül, de mi ez a Keleti tenger partjainak hihetetlen látogatottságához.

Néhány év előtt még csak a danzigi öbölben Zoprot, Wollin-szigetén Wollin, Usedomon Heringsdorf és Ahlbeck, Rügenen Arkona, Sassnitz, Binz, Sellin, a kieli öbölben Eckernförde és legfeljebb még Warnemünde a lübecki öbölben számíthatott a tengeri fürdő elnevezésre, ellenben ma már a legkisebb halászfalunak van „strand“-ja, minden strandon fényes Kursalon, melyet kaczer nyaralók vesznek körül és minden nyaraló szobájában fürdővendég.

Egész Németország, különösen Berlin, száz, meg száz ezer vendéget küld az Ostsee homokos partjára nyaralni. Nem hazafiságból a „német fürdőügy“ föllendítése czéljából, keresik fel tömegesen. Egyszerűen; hogy kellemesen és olcsón töltsék el a szünidő heteit.

Olcsó fürdőzés! Ugy-e, milyen idegenül hangzik ez a magyar fülnek. Pedig ugy van. Napi négy márkáért kényelmes szobát s teljes ellátást kaphat a legelőkelőbb fürdőhelyeken. Hogyan képesek e potom összegért ennyit nyujtani? Igazán nem volt betekintésem házigazdám üzleti könyveibe, csak ennyit figyeltem meg:

A férj halászmester, ő látja el a konyhát jóízű tengeri hallal, rákkal s amellet ő süt, főz. Félése a vendégszobákat tartja rendben; a sógor a féle portás, vagy háziszolga, aki a vasutnál lesi az érkezőket és hódítja el a konkurrens villák vendégeit; a leányok pedig a mamának segítenek s a szobaleányokat pótolják. Azt hiszem, ez az olcsóság egyik titka.

A másik a nagy igénytelenség. A Keleti tenger mentén az egyszerű halászesaladok beérik a tisztességes polgári haszonnal s nem iparkodnak egy szezon alatt meggazdagodni.

A harmadik titok az a nagy konkurrenzia, a mely még a kapzsi természetüket is arra kényszeríti, hogy mérsékeljék áraikat. Évről-évre gombamódra szaporodnak a — nem nagy költséggel épült — villák, melyek szobái a tengerre, vagy az erdőre nyíló erkélyekkel vannak ellátva. Sehohse tiltják el a fürdővendéget attól, hogy saját konyhát tartson. Ezt pedig könnyen teheti, van elég kereskedés, ahol húst, halat, zöldséget, tojást, vajjat, tejet, gyümölcsöt kaphat... Kevesebb pénzért, mint akár Drezdában, akár Berlinben. A német háziasszony a Keleti tenger partján spórolhat a rendes konyhapénzéből.

Az olcsóság mellett a szórakozás reménye is vonzza a vendégeket. A fürdés, meg az erdő már magában is szórakoztat; a „Badverwaltung“ gondoskodik, hogy a személyzet előzőkeny és tisztességtudó legyen; gondoskodik rendről, tisztaságról a fürdőben és a szép kirándulóhelyekre vezető sima utakról a gyönyörű bükkösökben.

Kisebb-nagyobb gőzösök és csinos motoros hajócskák sürin közlekednek az egyes fürdőhelyek

közt. Semmi érdekellentét nem tiltja, hogy az egyik strand vendégei ellátogassanak a másik strandra. Másnap jobbról is, balfelől is viszonzózik a vizitet. Hogy legyen miért áthajózni, — ötven pfennigot, vagy egy márkát mindenki szívesen áldoz a mulatságáért, — hol itt, hol ott rendeznek táncestélyeket, nyári ünnepélyeket, csónakos virágkorzót, tenniszversenyt, gyermeknapot, koncerteket, erdei opera-előadásokat. Minden napra jut valami szórakozás.

És még egy okát látom annak, hogy a Keleti tenger fürdőhelyei évről-évre látogatottabbak: A császári család pártfogása. Hol a trónörökös pár, hol valamelyik királyi hercege, hol egy nagyhercegnő tiszteli meg látogatásával az egyik, vagy másik strandot. Maga Vilmos császár minden nyáron kiköt Heringsdorfnál, automobilon végigjárja a telepeket s uzonnázni rendesen betér egy Kommerzienrathswittwe-hez, aki nem annyira széps fiatal, mint gazdag és hiu: minden császárlátogatás után nagy összeget juttat közczelokra.

És ha még azt is följegyzem, hogy a legtávolabb fürdőhely Berlinből 3—4 óra alatt könnyen, kényelmesen, olcsón elérhető, mindent elmondtam, ami az Ostsee népszerűségét érthetővé teszi.

Szeretném mindezekből a mi magyar fürdőink érdekében a konkurrenziaikat levonni, — de ezt rábizom azokra, akik ebben az irányban eredményel dolgozhatnak.

Egy látcsöves ur.

Szent István napja

és

az okos pesti.

A vidéki (betoppan budapesti sógorához): Szervusz, sógorkám, följöttek egy kicsit Szent-istvánra...

A pesti (vidáman): Isten hozott, Isten hozott...

A vidéki: Remélem van egy kis helyetek a számomra?

A pesti: Hogyne... Mindössze tizenheten vagyunk ebben a szép kis lakásban... Itt vannak Máliék Lugosról, Tóniék Aranyosmaróthról, Karolinék Abádszalókról, Lajosék...

A vidéki: Lajos is itt van... Ez derék... Folytathatjuk a tavalyi tartliparthiet...

A pesti: Csak tessék...

A vidéki: Aztán vigan leszünk egy pár napig. El akarok menni egy pár moziba, megnézzük a fölvonulást, kimegyünk a lóversenyre, benézzük a színházba, körüljárjuk Budapestet, fölkapaszzkodunk a Várba...

A pesti (barátságosan): Ugy mint tavaly...

A vidéki: Ugy, ugy... Sőt még ugyabban. Az idén elmegyünk egy jobb nyári vendéglőbe is, azután egy kicsit fiakkerezünk, bekukkantunk egy nyári orfeumba...

A pesti: Most finom új dolgok is vannak... Most föl lehet ülni nagyszerű ringlispilekre, be lehet menni a varázskastélyba, le lehet csuszni borbályaikon...

A vidéki: Ez az, fiam... Föl fogunk ülni a ringlispilere, le fogunk csuszni a borbályaóról...

A pesti: Miért mondog föl fogunk ülni, le fogunk csuszni... Miért beszélz többes számban?

A vidéki: Hát te meg én, ez többes szám...

A pesti (gunyosan): Ja? Én tavaly szaladtam veletek a városban, fölmasztam veletek a Várba, letapostattam magamat a körmeneten, könyörögtem szabadjegyet, fizettem fiakkert, boxoltam a vendéglőkben, alkudtam üzletekben, izzadtam moziban, fizettem, lökdösődtem, fizettem, lökdösődtem, később már csak fizettem, fizettem...

A vidéki (egyre komorabb arczot ölt): És az idén?

A pesti (kitörő örömmel): Az idén? Az idén, öcsém... Bemegyek az államfogházba... Van három napom egy párbajért... Ezt eltettem, öcsém, Szentistvánra, nektek...

Ray.

TÁVIRATOK.

Az események Portugáliában.

Lisszabon, augusztus 19.

Brauncamp, a nemzetgyűlés elnöke, visszalépett a köztársasági elnök jelöltségétől. Miután attól tartottak, hogy az elnökválasztásra való tekintettel az éjjel a parlament előtt tüntetések lesznek, széleskörű intézkedéseket tettek a rendszavarások megakadályozására.

Berlin, augusztus 19.

A „Tageblatt“-nak jelentik Lisszabonból: A Kapital című lap jelentése szerint Regoóban való kőszeges harc folyt az ottani republikánusok és monarchisták között. A harc, amelyben mind a két részről több százan vettek részt, egész éjjelen át tartott. Az ellenfelek revolverekkel és fegyverekkel tüzeltek egymásra. A harc csak hajnalban ért véget a katonaság közbelépésével. A halottak és sebesültek száma állítólag igen nagy. Ugyanannak a lapnak jelentése szerint Lisszabonban tegnap igen sok dinamit-bombát foglaltak le.

Lisszabon, augusztus 19.

Titokzatos eset történt tegnap Terez Novában az ottani helyőrség tisztikarának ebédje után. Harmincz tiszt nagyon rosszul lett, olyan tünetek mutatkoztak rajtuk, amiket az arzénmérgezés okoz. Ebben a városban csak a katonaság híve a köztársaságnak, a lakosság ellenben királypárti s így azt hiszik, hogy politikai boszu műve volt a merénylet.

Lisszabon, augusztus 19.

A nemzetgyűlés az alkotmánytervezet tárgyalását befejezte. A javaslatot élénk tetszés mellett elfogadták.

Lisszabon, augusztus 19.

A ma kezdődő elnökválasztás minden előjel szerint rendkívül viharosnak ígérkezik. Az egész portugál főváros helyőrségét konzignálták és a tüzéség is készenlétben van. Már tegnap este több véres összeütközés volt a város különböző helyén, részben a royalisták és a köztársasági pártiak között, részben pedig a különböző árnyalathoz tartozó republikánusok között. Bouancamp, a nemzetgyűlés elnöke tudvalevően ma reggel visszalépett a jelöltségétől és ez az elhatározása hívei között nagy elkeseredést okozott. Bouancamp visszalépése állítólag azért történt, mert több névtelen levelet kapott, melyekben azzal fenyegették, hogy ha Machadonak nem engedi át a helyét, megölik. Bouancamp hívei továbbra is kitartanak vezérük jelöltsége mellett és követelik tőle, hogy elhatározását másítsa meg.

A francia-német tárgyalások.

London, augusztus 19.

A „Daily Telegr.“ londoni tudósítójának jelentése szerint, nem lehet arról beszélni, hogy a Marokkóra vonatkozó tárgyalásokban szünet állott be, mert igazi tárgyalások eddig még nem is voltak. Németország július tizenötödike óta Franciaországgal szemben olyan követeléseket támasztott, melyeket ez nem fogadhatott el. Ezek az idénkint valóban exorbitáns követelések még mindig elfogadhatatlanok.

London, augusztus 19.

Itteni diplomáciai körökben azt beszélik, hogy Cambon berlini francia nagykövete nincs egy véleményen kormányával. Cambon bizonyos tekintetben tovább akar menni a Németországnak edandó előnyében, mint a párisi kormány. Tudvalevő, hogy Cambon mióta elfoglalta hivatalát, folyton azon fáradozott, hogy jó viszonyt teremtsen a berlini és párisi kabinetek között. Többször mondta, hogy ezt tartja tulajdonképpen missziójának és politikai céljának. A tárgyalások megakadályozását azzal magyarázzák, hogy még nagy nehézségek vannak. Cambon párisi utazása mindenféle híresztelésekre adott okot.

Tanger, augusztus 19.

A német és spanyol bányavállalatok között a Riff-területen barátságos megegyezés jött létre, amely az eddigi ellentéteket eloszlatja.

A perzsa forradalom.

Astrabad, augusztus 19.

Tegnap a kormánycsapatok előőrsei és a sah csapatainak elővédjei között összeütközés volt. Mindkét fél győzőnek tartja magát. Sem Astrabadban, sem Barferus és Sari községekben, ahol az exsah különítményei vannak, nem tudnak semmit arról, hogy Mohamed Alit meggyilkolták volna.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

	aug. 19.	aug. 18.	aug. 17.
Newyork.			
Buza helyben	95	94 $\frac{3}{4}$	94 $\frac{3}{4}$
szeptemberre	96 $\frac{1}{2}$	96 $\frac{1}{8}$	95 $\frac{3}{8}$
decemberre	100 $\frac{1}{2}$	100 $\frac{3}{8}$	100
Chicago.			
Buza szeptemberre	90 $\frac{1}{2}$	89 $\frac{3}{8}$	90
Tengeri szeptemberre	64 $\frac{1}{2}$	65	64 $\frac{1}{2}$

Newyork, augusztus 19. Gyapot Newyorkban, helyben 12.50 (12.50). Gyapot augusztusra 12.29 (12.31). Gyapot októberre 11.22 (11.33). Gyapot New-Orleansban, helyben 11 $\frac{7}{8}$ (11 $\frac{7}{8}$). Petroleum Stand white Newyorkban 7.25 (7.25). Petroleum Stand white Philadelphian 7.25 (7.25). Petroleum Rafined in Cases 8.75 (8.75). Petroleum Credit Blancs at Oil City 1.30 (1.30). Zsir Western steam 9.45 (9.40). Zsir Robe és Brothers 9.70 (9.70).

Chicago, augusztus 19. Zsir szeptemberre 9.15 (9.07). Zsir októberre 9.20 (9.15). Szalonna short clear 9.12 (9.12). Sarcésus szeptemberre 17.30 (17.20).

UJDONSÁGOK.

A legsürgösebb reform.

— Az iskolai beiratások előtt. —

* * *

Régi igazgatók elmentek; helyökbe új igazgatók léptek. Nincs ember, aki ebben kivetni valót találja. A világnak rendje ez. A fiatalabb erők vannak hivatva arra, hogy az öregebbek válláról a terheket levegyék, jóllehet kevés olyan öreg van — különösen a tanítók között — aki ne himné, hogy még bírja a munkát. Nem sok ember állítja ki készséggel magát az öregségi bizonyítványt.

Azonban a világ kereké forog tovább a maga tengelye körül s jogos, vagy indokolatlan érzékenység fölött napirendre térve, az új erők készen vannak a reform-munkára. Csak nemrég adtunk hírt egy tanítótestület reformtörökviséről s a legszélsőbb elismeréssel adóztunk azoknak, akik ily munkaprogrammal lépnek a világ elé.

S ha valami reformra szorul ebben az országban, úgy a tanügy az, amely mögötte maradt igen sokban, talán mindenben a kultúrkövetelményeknek. A czopf még nem tünt el a fejekről. Sőt vannak, (különösen vezetők közt), akik inkább a fejüket vágatnák le, mint a czopfot, amelyet formának és lényegnek tartanak egyaránt.

Vannak e reformtörökviségek közt olyanok, amelyek minden modern gondolkodó, a korszakkal haladó embernek igazi öröme, gyönyörűségére szolgálnak. Ha csak néhány ilyen terv megvalósul, akkor már gyermekeink jobb és szebb jövőre nézhetnek. Reményünk lehet, hogy nem előítéletekkel megrakottan kerülnek ki az iskolából; hinniünk lehet, hogy az iskola hivatásánál és rendeltetésénél fogva a gyakorlati élethez alkalmazkodnak s a tanítás forrásait az eleven életben keresi és találja meg.

*

Mind szép, sőt nagyszerű. De valamennyi reformot egy nagystilű reformnak kell megelőznie. S éppen ez a reform aktuális most közvetlenül a tanév megnyitása előtt. Látni kell, amint hogy a multban láttuk is, mekkora túlekedés van a beiratások körül; hogyan esnek kétségbe anyák-apák, gyámok, rokonok, amikor gyermekeiket el akarják helyezni az iskolákban. Mert majdnem abban az arányban, amelyben sok a kolostor és templom, kevés, nagyon kevés az iskola. A világosság gyéribben hatol be az ifju agy-

velőbe, mint a sötétség. Hiszen vannak, akik a világosságtól jobban félnek, mint magától a sátólól. De ha arányosan annyit áldoznának iskolai, mint egyházi czelokra, ez az anomália hamar megszűnne.

A legsürgösebb reform tehát ez volna: több iskola és kevesebb templom s kolostor. Ez a reform azonban, sajnos, nem a modern tanítókon mulik. Ők kénytelenek beérni anynyi iskolával, amennyi van. (t.)

NAPIREND. Naptár: vasárnap, augusztus

20. — Róm. kath.: A. 11. Sz. István kir. — Prot.: A. 10. István kir. — Görög-ország: augusztus 7. B. 10. István kir. Zsidó: Ab 26. — A nap két reggel 5 órakor, nyugszik este 7 óra 4 perczkor. — A hold két éjjel 12 órakor, nyugszik délután 4 óra 44 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona.

Nyitvalevő muzeumok: Nemzeti Muzeum összes tárai 9—2-ig. — Aquincumi Muzeum 9—4-ig. — Erzsébet Muzeum 9—1-ig. — Földtani Muzeum 10—1-ig. — Fővárosi Muzeum 9—2-ig. — Gyermektanulmányi Muzeum (Mária Valéria utca 12.) 9—12-ig. — Iparművészeti Muzeum 9—12-ig. — Közlekedési Muzeum 9—12 óráig. — Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig. — Néprajzi kiállítás az Iparcsarnokban 9—12-ig és 3—6-ig. — Tanszemmuzeum 9—12-ig. — Technológiai Iparmuseum 9—12-ig. — Társadalmi Muzeum (Mária Valéria-utca 12.) 9—12-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Fővárosi Muzeum Könyvtára 9—12-ig. — Iparművészeti Muzeum Könyvtára 9—12-ig. — Kereskedelmi Muzeum Könyvtára 9—12-ig. — Pedagógiai Könyvtár 9—12-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Szépművészeti Muzeum összes tárai, Nyitva 10—2-ig.

Hétfő, augusztus 21. — Róm. kath.: Sámuel pr. — Prot.: Sámuel. — Görög-ország: augusztus 8. Emilian pk. — Zsidó: Ab 27. — A nap két reggel 5 óra 2 perczkor, nyugszik este 7 óra 2 perczkor. — A hold két éjjel 12 óra 52 perczkor, nyugszik délután 5 óra 54 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. A közoktatásügyi államtitkár fogad délután 12-kor. A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

— Képes Szalon. Egyik száma, úgy mint a másik, nivó és finomság, érdekesség és eredetiség szempontjából vetekedik az Egyetértés vasárnapi mellékletének a Képes Szalonnak.

Kitűnő képei között láthatók:
gróf Károlyi József,
gróf Sternberg Adalbert,
a pápa rokonai,
a pápa első miséjének színhelye,
a marokkói szultán,
Gruscha hercegeérsek a koporsóba,
és a temetési szertartás,
Baron Jónás sebészleánár,
dr. Kosztka Emil főtörzsorvos,
a hollandi királyó férje,
Gilberg-Gudl asszony,
kirándulók a kikötőben,
az új gáznyár építése,
az amelua törzsfőnök
s végül
egy afrikai néptörzs otthonából.

— A király ünneplése. Bukaresti jelentés szerint a katolikus székesegyházban I. Ferenc József király születésnapja alkalmából nagy misé és Te Deum volt. Károly király a szárnysegédjével, Grozesku ezredessel és Kosztessku őrnaggyal képviseltette magát. Az ünnepi istentiszteleten részt vettek továbbá Carp miniszterelnök, Majorosku külügyminiszter, Fürstenberg herceg osztrák és magyar követ a követtség személyzetével, a diplomáciai kar tagjai stb. Ezután Fürstenberg herceg követnél fogadás volt, mely alkalmával a román kormány, valamint az osztrák és magyar kolónia tagjai szerencsekívánataikat fejezték ki. — San Giuliano márkai olasz külügyminiszter gróf Achrenthalhoz a király születésnapja alkalmából a következő táviratot intézte: „Kérem önt, kedves kollega ur, hogy ő császári és apostoli királyi fellegének tiszteletteljes hódolatomat és legmelegebb szerencsekívánataimat legyen szives tolmácsolni.“ Királyunkat annyira meghatotta a szokatlan távirat, hogy személyesen válaszolt az olasz külügyminiszternek, akinek Vallombrozába a következő táviratot küldte: „Sietek önnek őszinte köszönetet mondani jókívánságáért, amelyeket születésnapom alkalmából kifejezett. Ferenc József.“

— A prezumpatív trónörökös utja. Párisból jelentik: A francia hatóságok a Földközi tengeri kikötőkben utasítást kaptak a tengerészeti minisztériumtól, hogy Károly Ferencz József főherceg augusztusban és szeptemberben yachttal több francia kikötőt fog érinteni inkognitóban, tehát a főherceg yachttára legyen gondjuk. A főherceg gróf Sinitski néven utazik.

— **Báró Fejérváry Géza üdvözlése.** Temesvárról jelentik: Báró Fejérváry Gézát, a város díszpolgárát és volt országgyűlési képviselőjét hatvan éves szolgálati jubileuma alkalmából üdvözlötte. Br. Fejérváry Géza ma Geml József helyettes polgármesterhez a következő levelet intézte: Hatvan éves katonai szolgálati jubileumom alkalmából tolmácsolva, engem igen megtisztelő megleghangú szerencse kívánatokért fogadja igen tisztelt polgármester helyettes ur Temesvár szabad királyi város polgárságával, akiknek sorában büszkeséggel érzem magam, volt igen tisztelt választóimmal együtt mélyen érzett hálátelt köszönetem nyilvánítását.

— **Egy öreg honvéd és a király.** Augusztus tizenennyolcadikán, amikor Selmezbányán a király üdvözlésére megkongatták a nagy harangot, eltemettek egy öreg negyvennyolcas honvédet. Azt az utolsó negyvennyolcas honvédet, aki Selmezbányán élt és meghalt azon a napon, amelyen I. Ferenc József király nyolcvanegyedik születésnapját ünnepelték. Szép, megüatódó, váratlan pontoteket kalapál néha össze a sors és ezekben a jó felvonásvégekben mindig erősebb, élesebb és több a tendenzia, mint amennyit a legjobb vezérezikkekben el lehetne helyezni. Ezt az öreg embert, aki az életét felajánlotta ennek az országnak hatvanhárom évvel ezelőtt, úgy kellett volna keresztülvinni holtan a városban, mint a sors legnagyobb mementóját. Ennek az országnak két legszelebb véglete került itt véletlenül össze, egymással erősen szembenézve elmejt egymás mellett két gondolat, amelyeket egy napon említeni nem szokás. Az egyik holtan sétált el a másik, az élő mellett. Hatadán Pál volt negyvennyolcas honvéd, aki nem is volt magyar anyanyelvű, talán soha életében nem sejtette, hogy egyszer, a temetése napján a magyar király mellé kerül a neve. Ő, aki egy rongyos, szegény tagja volt annak a hadseregnek, amelyet a Lajtán-túriól deportáltak el, nem is halhatott meg tragikusabban, mint azon a napon, amelyen I. Ferenc József születésnapját ünnepelték a Lajtán-túri és a Lajtán innen is. Az öreg honvéd személyében mintha egy korszak indult volna a sir felé és hogy éppen ezen az emlékezetes napon, ebben minden csendes ironia és az öreg honvéd életének legnagyobb tragikumak bujkálnak. Emberek meghalhatnak tragikusan is, de az eszmét, amelyért harcoltak, nem lehet elpusztítani soha.

— **A pápa állapota.** A római Vita újság, amelynek jó összeköttetése van a Vatikánban, azt írja, hogy a pápa fizikai állapota kétségtelenül megjavult, de lelkiállapota nem. Sokáig fog elartani, amíg a pápa ismét abban a helyzetben lesz, hogy az egyház ügyeivel foglalkozhasson.

Béjjel jelentik Rómából: A pápa állapotában a javulás tartós. Ma reggel 8 órakor kelt fel és misére ment a kápolnába. Maga tud járni és lába már nem fáj. Ha holnap kedvező lesz az idő, akkor zárt kocsin sétálni megy kertbe.

— **Kamarási méltóság.** A király Barcza Zoltán m. kir. pápai 7. honvédszázadbeli főhadnagynak a cs. és kir. kamarási méltóságot adományozta.

— **Hajórajunk az Adrián.** Az Abbáziában időzött hajóraj ma reggel Pólába indult. A flottából a Kaiserin Elisabeth csirkáló és a Zára iskolahajó kiváltak, hogy a hadi tengerészeti akadémia növendékeit nyári tanulmányutjukról hazahozzák Fiuméba.

— **A Hirlapírók Nyugdíjintézetének.** A Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézete fenállásának harminczéves jubileuma alkalmából legújában a következő adományokat kapta: gróf Wenckheim Frigyes 1000 koronát, a Múv. gépgyári munkások önművelődési körétől 25 koronát, dr. Torday Ferenczről 20 koronát. Az adományokért az igazgatóság ezen az uton is hálás köszönetét fejezi ki.

— **A merénylő álhadnagy.** Londonból jelentik: Idevaló lapok közlik, hogy Plymouthban elfogtak egy Schultz Miksa nevű állítólagos bölcsészdoktor, aki a 13. porosz huszárezredben hadnagy és az a rád ellene, hogy egy plymouthi fiatal ügyvédet a hivatalos titok megsértésére kényszerített. A német hadsereg sematizmusában ilyen nevű tiszt nem szerepel.

— **Lónyay Sándor temetése.** Lónyay Sándor főrendiházi tag holttestét ma délután szentelték be a Kerepesi-úti temető halottsházában nagy részvét mellett. A ravatalt rendkívül sok koszoru díszítette. A gyászszertartás délután négy órakor kezdődött meg. A mélyen sujtott család tagjain kívül előkelő közönség állta körül a ravatalt, amelynek soraiban ott voltak: gróf Tisza István, Kazy József államtitkár, Dániel Gábor titkos tanácsos, Lónyay Géza cs. és kir. kamarás, Barta Ödön, Nyegre László, Lipthay Béla és Sulyovszky Gusztáv országgyűlési képviselők, Burchard-Belavary Konrad főrendiházi tag, Gajári Ödön szerkesztő vezetésével Az Újság szerkesztőségének tagjai, Szinyei-Merse István főispán, Novák tábornok, Benedikt Henrik és Beck Soma egyetemi tanárok, gróf Pejacevich Albert, báró Groedel Hermann és Artur, gróf Györffy, báró Üchtritz Emil, Rónay szegedi, Dessewffy Arisztid képviselőházi elnöki tanácsos, Abonyi Enil miniszteri tanácsos, Orczy Dezső házmagyi titkár, Thaisz Péter, Bobula János, Fleischl Sándor dán királyi konzul, Fehér Lajos cs. és kir. kamarás, dr. Felpécsi Keppich Gyula, Gálos Kálmán igazgató, Balázs Béla, a Munkácsi Általános Takarékpénztár, a Menetjegyiroda, Idegenforgalmi Iroda, a Katonai Biztosító-Társaság, az Adria m. kir. Tengerhajózási Részvénytársaság küldöttsége stb. A halottat költői szárnyalású gyászbeszéd kíséretében Haypal Benő budai református lelkész áldotta meg. A koporsót a gyászszertartás után a vasútra vitték. A temetés holnap délután lesz a család nagylányai sírboltjában.

— **Kecskemét restaurálása.** Kecskemétről jelentik: A városi tanács által meghívott Nagy Virgil, Czako Adolf műegyetemi tanárok és Kauszer József műépítész véleménye szerint a római katolikus nagytemplom tornya a templom falának magasságáig lenne lebontandó a harangvázal együtt. Minthogy a templom a magyarországi emlékek lajstromának 626 lapján fel van véve, a róm. kath. egyház gondnoksága ezen műszaki véleményről jelentést tett a műemlékek országos bizottságához, amely Lux Kálmán és Fber titkárt küldötte le, akik akkor a toronyban a nagy harangot is megluzatták néhány percre az elhajlások megfigyelése céljából. Ez utóbbiak véleménye abban tökéletesen megegyezik, hogy az egész templom tornyostul alapjában megrázkódott és hogy a rengés ereje valamennyire felemelte az irtózatos súlyu építményt és a visszaeséssel történtek a legveszedelmesebb sérülések. A szakemberek véleménye abban tér el, hogy a műemlékek országos bizottságának kiküldöttéi a tornyot meghagyhatónak vélik, sőt Lux Kálmán felelősségének teljes tudatában kimondja, hogy a torony, a helyreállítási műveletet szakszerű elvégzése után fenntartható, illetve meghagyható. A katolikus egyház gondnoksága az általa beszerzett szakvéleményt áttette a tanácshoz, amely viszont az első, a lebontást javasoló terjedelmes véleményt elküldötte a műemlékek országos bizottságának. Ezek szerint a torony fenntartása még mindig kétséges és a tanács nehéz helyzetben, óriási felelősségének tudatában nehezen hoz végleges határozatot. Ybl Lajos tegnap szintén fennjárt a toronyban, de határozott véleményt még nem adott. Gróf Ráday Cedeon főispán ma délelőtt Kecskemétre érkezett. A földrengés károsultjainak javára ma a következő adományok érkeztek: Eger város 200, Rimaszombat 100, Rimaszombat lakosságának gyűjtése 146 korona 70 filler, Szandrik-gyár Budapest 100, Tótkomlósi mulatságból 20, Lévai Kereskedelmi Bank 100, Budapest helyőrség 200, Szentesi Egyetemi Ifjak Köre 100, Kovács Gyula miniszteri tanácsos 50, Csapadékmérő állomás Gyömrő 30, Martonyásári Takarékpénztár 100, Moga Gyöngyi tanítónő gyűjtése Edelényben 76 korona. — A budapesti helyőrség tisztikara nagyarányú hangversenyyel egybekötött nyári ünnepélyt rendez szeptember 8-án, Kiszásony-napján a Margitszigeten a kecskeméti földrengés által sujtottak felszólására. A hadsereg körében élénk hálával emlékeznek vissza arra a meleg rokonszenvre, mellyel a kecskeméti társadalm a boszniai annexió idején, 1908-ban a Boszniába vezényelt katonák karácsonyi ajándékára szánt gyűjtést felkarolta és a Kiszásony-napi ünnepséggel is viszonzni kívánja a kecskeméti akkori magatartását. Schreiber Viktor hadtestparancsnok személyesen érdeklődik az ünnep előkészületei iránt, a rendezőség élén pedig Leitschaft ezredes, a 38. gyalogezred parancsnoka buzdokolik. Hét katonazenekar fog hangversenyezni az ünnep keretében a Margitsziget különböző pontjain, négy kiválasztott hangversenyfőnök azonban a hét zenekar együttesen fog előadni, ami rendkívül zenei élvezetnek ígérkezik. A hangverseny idejére délután négytől félkilencig a belépődíj személyenként két korona lesz. kómkedési afférjében is.

— **Leszakadt nézőtér.** Pétervárról jelentik: Vologdában egy csirkusz előadása közben a harzat nagy robajjal leszakadt. Száznál több néző került a gerendák alá, a közönség rémülten menekült. Két ember halálosan, huszonnégy súlyosan és közel száz jelentéktelenül sebesült meg.

— **Megőrült kém.** Kouzel Bochoslav nevű kém, akit Oroszország érdekében való érnkedés gyanuja miatt letartóztattak Krakkóban s aki tudvalegven vallomást is tett, ma a börtönben hirtelen megőrült és dühöngeni kezdett. A foglászörök kénytelenek voltak kényszerzubbonyt adni rá. A megőrült kém azelőtt az osztrák hadseregben szolgált, mint hadnagy, de megszökött, mert részszes volt már a Matschenkő orosz katonai attasé

— **Szent István-napja.** Holnap, vasárnap lesz Szent István-napja, amelyet a szokásos pompával fogja megülni Budapest. A körmenet, amelyet dr. Kohl Medárd vezet, fényes lesz. A Szent Jobbot reggel 7 órakor viszik körmenetben a Zsigmond-kápolnából a koronázó Mátyás-templomba s a főpapokon és a papságon kívül részt vesznek a Szent Jobb kíséretében az ország kitiünőségei, székesfővárosi tanács, a bíróságok, a tábornoki kar s a polgári és katonai méltóságok. A körmenet előtt reggel fél 7 órakor a budavári királyi kápolnában Kanter Károly budavári apátplébános mond szent misét, a Mátyás-templomban pedig dr. Kohl Medárd püspök czelebrál ünnepi nagy misét, amely után a Szent Jobbot ugyancsak körmenetben viszik vissza a Zsigmond-kápolnába, ahol ünnepélyes Te Deum után a Szent Jobb a hívők tisztelőre egész napon át kitéve marad. A Szent István-templomban a templom fölszentelésének évfordulójának alkalmából ma tartották meg az évente szokásos buscut, amelynek csak egyházi része van. Az egyházi ünnep reggel 8 órakor csendes misével kezdődött, délelőtt 10 órakor volt az ünnepies nagymise, amelyet Kanter Károly pápai prelátnak, a templom apátplébánosnak mondott. Délután 5 órakor köztisztelőre kitétték a templomban a Szent Jobbot, amely után szentbeszédet tartottak. Az ajátosságokat vesernye fejezte be. Ez alkalomból a budavári koronázó Mátyás-templomban délután 6 órakor litánia volt. — Tegnap ismét rendkívül nagy számban jöttek a vidékről és a külföldről Budapestre. A keleti pályaudvaron 17.628-an, a nyugatin 18.474-en jöttek, míg a déli vasut vonalain 2518 ember érkezett a fővárosba. Összesen tehát 38.620-an jöttek a fővárosba s pár ezerre rug azoknak a száma, aki hajón, helyiérdekű vasuton, vagy más közlekedési alkalmatosságon érkeztek a fővárosba a Szent István-nap alkalmából.

— **Magyarelles osztrák támadás.** A brüsszeli gyermektanulmányi kongresszusról az osztrákok kicseppentek. Ezt a kudarcot úgy akarták palástolni, hogy perfid támadást intéztek a magyar és cseh komité ellen. Allítólag a külügyminiszter és a belga kormány utján a kongresszushoz átiratot küldtek, melyben titakoznak az ellen, hogy a magyarok és a csehek az osztrákoktól függetlenül, önálló komitét alkotnak. Egyben bejelentik, hogy ez okból nem vesznek részt a kongresszuson, s elvárják, hogy jövőre a magyarok és a csehek ne csoportosulhassanak az osztrákoktól különválvá. Ez az arrogáns levél nagy visszatetszést keltett, nem csupán a megjelent husz magyarban, hanem a velünk rokonszenvező többi kongresszusi tagoknál is. A magyarok Nagy László bizottsági ügyvivő alelnök elnöklésével azonnal tanácskozára gyűltek és egyhangulag elhatározták, hogy az osztrákoknak ezt a tapintatlan és alátomos támadását visszautasítják és bejelentették a komité elnökének, dr. Schmuysternek, hogy abban az esetben, ha a kongresszus az osztrákok képtelen javaslatát, illetve kérését elfogadná, rögtön eltávoznak a kongresszusról, abból kilépnek és mindennemű összeköttetést a kongresszussal megszakítanak. Együttal felvilágosították az elnököt és a vezetőséget az osztrákok intrikájáról és annak okairól. Az osztrákok ellenséges támadása, minden valószínűség szerint, visszafelé süll el mert a kongresszus túlnyomó többsége a leghatározottabban visszautasítja a perfid követeléseket. Nagyon is tisztában vannak azzal, hogy az osztrákok csak azért akadékoskodnak, mert ők gyermektanulmányi tekintetben jóformán semmi eredményt se tudnak felmutatni s iriglik a magyarság máris elért diadalait. A legközelebbi kongresszuet 1915-ben tartják meg Szofiában.

— **Munkágyűlések a fővárosban.** A főkapitányság elnöki osztályának a következő munkágyűléseket jelentették be: A Visegrádi-úteza 92. számú házból kilakoltatott lakók az ugyanabban a házban levő vendéglőben vasárnap délután fél négy órkor gyűlést tartanak „A kilakoltatás és a hatóság magatartása” napirenddel. — A budapesti szabások vasárnap délelőtt feltizenegy órakor a Rákóczi-úti Fehér Ló-szállóban gyűlést tartanak a következő napirenddel: 1. A szabások helyzete. 2. A szervezkedés. A főkapitányság a bejelentéseket tudomásul vette.

— **Zászló-afférek.** Két kínos zászlóafférről érkezik hír. Az egyiknek Arad volt a színhelye, ahol egy illetékelen idegen zászlónak a kitűzése miatt támadt a botrány. A király születésnapján szokás szerint fel voltak lobogozva a város középületei. A Széchenyi-utca egyik épületén a háromszínű zászlók mellett különösen feltűnt és kivált egy hatalmas *fehér-sarga lobogó*. Az *Aradi Katolikus Kör* épületére ugyanis nem a magyar nemzeti lobogót, hanem a *pápai zászlót* tűzték ki; mivel ezt a pápai zászlós tüntetést már máskor is megselekedték a Katolikus Körnél, az aradi hazafias polgárság egyik kiváló tagja, dr. *Nikolics Döme* ügyvéd az egyik aradi újságban szótvetette, a kihágási bíróságnak, illetőleg a királyi ügyészségnek figyelmébe ajánlotta azoktalan tüntetést. A *Nikolics* helyén való nyíltságnak, úgy látszik, fogantja lett, mert *Jó Béla* aradi rendőrbíró az 1879. évi nyolcvenedik törvényezikk 36. szakasza alapján megindította az eljárást a *Katolikus Kör* ellen és az iratokat ma délelőtt áttette a királyi járásbíróhoz. — Horvátországban és Szlavóniában a magyar birodalmi zászló, a nemzeti zászló ellen háborodtak fel a krovákok, akik már sehogysem férnek a börtönökben. Zágrábban és Varasdon a király születésnapján a pénzügyigazgatóság épületére a horvát tartományi zászló mellett a magyar birodalmi zászlót is kitűzték, mint azt más alkalmakkor is szokták. Nem sokáig lobogtak kint a magyar zászlók, a horvát csészelék Zágrábban is, Varasdon is olyan lármát és tüntetést csapott, hogy be kellett vonni a zászlókat. Különösen nevezetes és jellemző volt a varasdi tüntetés, ahol *Magdus* képviselő, a város polgármestere járta ki a csészelektől fenyegetett magyar birodalmi zászlók bevonatását. Persze itt sem a rendőrbíróknak, sem az ügyészségnek nincsen, nem is lesz megtorló szava a magyar zászló orvátmadói ellen. — Az ellenzéki, különösen a koalíciós lapok a varasdi magyarellenes tüntetésről szólva, hevesen támadják a bánt, akinek rezíme alatt állításuk szerint a magyarosítás nagyban folyik. Zágrábban a báni palotára és az összes állami hivatalokra a felség születésnapja alkalmából felvonták a magyar lobogót. A Pokret jelentése szerint újból megjelennek Horvátországban a magyar lobogók, magyar iskolákat állítanak fel, a kormány ellenben országgyűlés és költségvetés nélkül intézi az ügyeket és a magyarosítás számára feltárja az ország kapuit.

— **Letartóztatott államvasuti főkalauz.** Főnagy Ferenc építész a napokban Szentgotthárdról Budapestre utazott. Megérkezése után észrevette, hogy a Szentgotthárdon feladott kofferjéből 500 korona értékű rubanemű és egyéb tárgy hiányzik. Itt nyomban bejelentette az esetet az államvasutak igazgatóságának, amely megállapította a megindított vizsgálattal, hogy abban az időben *Czoff Elek* főkalauz volt a podgyászkoosiban. Mialatt *Czoff* tegnap szolgálatot teljesített, az alatt a lakásán Győrött tömegtelen olyan holmit találtak, amelyek nem szoktak gy vasuti kalauz felszereléséhez tartozni. A tárgyakat felhozták Budapestre s köztük néhányban *Főnagy* a magáét ismert fel. Erre felhozták *Czoffot* is, aki tagadott, de a főkapitányság letartóztatta a bizonyítékok alapján.

— **Házasság.** Balog Lajos holnap, vasárnap vezeti oltárhoz Nagy-Tétényen *Singer* Rozsikát.

Peterdy Károly kir. járásbíró eljegyezte *Bajza* Ferikét, *Bajza* Ferenc pénzügyminisztériumi pénzügyi tanácsos leányát.

Antal Ferenc eljegyezte *Balogh* Etuskát Budapestben.

Bálint Pál holnap vezeti oltárhoz *Singer* Margitot Nagy-Tétényen.

Bellák Árpád holnap, vasárnap tartja eljegyzését *Schossberger* Sárkával.

Schaffner Ernő biztosító-részvénytársasági pénztárnok eljegyezte *Bloch* Armin és neje leányát, *Margitkát*, Tolnában.

Maróti Dezső szobrász-művész eljegyezte *Brüll* Manozit, *Brüll* Irma leányát.

Schwarz Bertalan nyírható vasuti szállodás eljegyezte *Weisz* Sárkát Mátészalkaról.

— **Nagy tűz Triesztben.** Triesztből jelentik: Az új Ferenc József kikötőn levő nagy kiterjedésű faraktárak éjjel 11 órakor lángokban állnak. Trieszt összes tűzoltósága kivonult. A kár rendkívül nagy. Azt hiszik, a tűz gyújtogatásból keletkezett.

— **Külföld és Magyarország.** A Világjárás menetjegy-iroda V., Fürdő-utca 1. sz. (bajárás a Dorottya-utca felől) a fürdőből hazatérőknek sok viszonyatban kedvezményezett áron ad ki jegyeket bármilyen összeállításban. A beérkező rendelések aznap elintéztetnek. Hasonlóan szolgál bármely irányban vasuti és hajójegyekkel Budapestről való elutazások alkalmára, uti-könyvekkel, prospektusokkal és minden utazási ügyben díjmentesen, alapos felvilágosítással. Telefon 362-32

— **Boszorkányok nincsenek.** A tokaji hegyaljának egyik régi híres városkája Tarczsal. Világszerte kapós drága csemege a tarziali aszabor. Nemes zamatjával, tüzével, Tokaj nedűjével vetekszik. A régi Rákóczi-szőlők helyén maga a király is birtokos. Hajdanta a királyok és fejedelmek is szívesen időztek Tarczsalon. Péter csár követeit Tarczsalon vendégelte meg nagy Rákóczi. Tarczsalon még országgyűlést is tartottak 800 évvel ezelőtt. Kálmán király, a tudományosságáért Könyves Kálmánnak nevezett nagy magyar király Tarczsalon tartotta meg azt az örökre emlékeztető és dicső országgyűlést, amelyen a felvilágosodott lelki nagy király eltörölte a boszorkány-pörököt. Szeptemberben lesz 800 éve annak, hogy Kálmán király Tarczsalon kimondta: — boszorkányok pedig nincsenek. Ennek a nevezetes országgyűlésnek az emlékét most nagy ünneppel készülnek megülni a tarzialiak. Hódolni fognak Kálmán király emlékének is, bár a köznép lelkét még ma is, 800 év múlása után is terhesen nyomják a rémséges boszorkányi babonák, sőt a szalonokban is izgalmasan folynak a szellemidézgető asztalkopogtatások.

— **A postarablók.** A budai postahivatal rablói daczára a rendőrség igyekezetének, vizan élik világot s ma már szinte bizonyosnak látszik, hogy a pesti rendőrség nem tudja elfogni őket. Holott tett elkövetése után egy órával már minderről tudomással bírtak. Ez lehet „pech“ is, de ezuttal nélkülözötte a rendőrség azt a nagystílűséget, amit egyik-másik sikere alkalmával elért. Műtén a rablókknak nyomuknak kellett lennie Budapestben, s nyomonzás kezdetén történhetett a hiba, amely annyira bosszantja a rendőrséget, hogy ma 1000 koronát tűzött ki a nyomra vezetőiknek. Krescsányinak az a véleménye, hogy a rablók nem távoztak még el a főváros környékéről. Razzia volt tegnap este tizenegy órától kezdve ma reggel kilenc óráig, de a razzia eredménytelen volt. A főkapitányság ma reggel három autóbilt rendelt, hogy ezeken üldözze a rablókát, ha csakugyan a főváros környékén bujkálnak. Erzsébetfalván, Kispeszt és a budai hegyeket már tegnap átkutatták minden eredmény nélkül a detektívek s azért ezeket a helyeket nem veszik többé sorra. Elment azonban az egyik autó a Fehérvári-úton s elszaladt egészen Székesfehérvárig, átkutatva minden utba eső községet, tanyát, pusztát, erdőseget. A másik gépkocsi is a budai olalon viszi a detektíveket, egészen Pilis-csábáig. A harmadik autóbilt a pesti oldalt járja be, Soroksártól félkörben Váczig. Déli negyed egy órakor azt az értesítést kapta Budafokáról a detektív-főnök, hogy ott a Gillicze-esárdában két gyanus ember boroz, akire teljesen ráillik a keresett rablók személyleírása. Krescsányi rögtön egy negyedik autóbilt detektíveket küldött ki Budafokra, akik az jelentették, hogy csütörtökön, amikor a rablás történt, délelőtt két gyanus ember sörözött a Gillicze-esárdában. Délben elmentek. Délután, másfél órával a postarablás után ismét megjelentek és nagy mulatságot csaptak. A cigánynak is bankót adtak és bankóval fizettek a korcsmárosnak is. J5 kedvükben dicsekedtek, hogy mennyi sok pénzük van s a sok bankót és aranyat meg is mutatták. A mulatság után eltávoztak, be a város felé. A korcsmárosnak gyanus volt a két ember és jelentést tett a rendőrségnek. A rendőrök azonban nem a város felé mentek utánuk, hanem Blafok határában cirkáltak. Csütörtök óta a két ember nem jött vissza a csárdába. A korcsmárosné szerint a két ember egyike, az idősebbik, befelé sántit és fel-fel-fel megy az orra.

— **Legázolta az őzbak.** Iglóról táviratozzák: A 85-ik gyalogezred a löseai erdősegekben gyakorlatozott, miközben egy megvadult őzbak oly erővel rontott Bolberic Oszkár ezredparancsnoknak, hogy annak oldalborda betört és súlyos belső sérüléseket szenvedett. A beteget a kassai helyőrségi kórházba szállították.

— **Agyonlőtte az öcsesét.** Nagybecskerekéről jelentik: A torontálmegyei Karácsonyfalván Szimmet András birtokos Pálp öcsésével vadászni ment. Pálp vadászat közben egy bokorba húzódott és fivérét nem látva, egy madár után abba az irányba lött. A golyó öcsesét találta, ki nyomban meghalt. A vizsgálatot megindították.

— **Jánosi püspök temetése.** Jánosi Ágoston dulmi választott püspököt, a veszprémi káptalan nagyprépostját ma délelőtt 9 órakor helyezték a balatonkenesei temetőben örök nyugalomra. A beszentelési szertartás még tegnap délután 5 órakor Veszprémben megtörtént, melyet báró *Hornig* Károly v. b. t. t., veszprémi megyés püspök végzett az udvari papság segédletével. A beszentelésnél Veszprém város egész közönsége megjelent. A szertartás elvégzése után a halottat gyászkoosra tették és a város egész közönségének sorfala között, *Rédey* Gyula prelátnak-kanonok kikísérte a város határáig, ahonnan a halottat Kenesére szállították. A mai temetési szertartást *Rédey* Gyula prelátnak-kanonok végezte a környékbeli papság segédletével. A koporsót magánosok és egyesületek részéről küldött számos koszoru borította.

— **Huszonöt év óta lelkész.** E hó 17-én ünnepelte nyujtódó Jancsó Ernő piskitelepi római katolikus főesperes piskitelepi pástorkodásának huszonöt éves jubileumát, ami egybeesik az ottani hitközség fennállásának huszonöt éves évfordulójával. Piskitelep fejlődése valóságos amerikai jellegű. Az egész község ezelőtt huszonöt évvel alult s ez alatt az idő alatt kulturában és intézményeiben tulzárnyalta Hunyad vármegye régi községeit. Fejlődésében nagy része van a jubiláns főesperesnek, aki fáradhatatlan lelkesedéssel dolgozott a nemzeti és vidéki közönségnek előhaladásán és a lakosságban a magyar érzés és szellem fejlesztésén. A jubiláris ünnep délelőtt istentisztelettel kezdődött, azután küldöttségek tisztelegtek a főesperesnél. Este fényes faklyásmenetet és színenadót rendeztek a jubiláns tiszteletére, kit dr. *Bercsényi* Andor országgyűlési képviselő, az egyházmegye főgondnoka üdvözölt magas szírnalású beszédben. Az ünnepelt főesperes meghatottan köszönte meg az ovációt s hazafias beszédben a magyar nemzeti eszme ápolására hivat fel az egybegyűlt nagyszámú közönséget. Ezután banket volt.

— **Spalding őrnagy felolvasása.** Spalding őrnagy, az ismert revü forráskutató, a jövő héten ismét Budapestre jön, hogy az érdeklődő közönség felolvasásban számoljon be mődszeréről. Az előadás augusztus 22-én, kedden, este fél nyolcz órakor lesz a Komjáthy Jenő-mozgalm irodájában, I. Királyhágó-utca 12. alatt, a Déli Vasút melletti (a Jarkasréti villanyos megállóhelye). A felolvasáson az érdeklődőket szívesen látják.

— **Japán hadihajók látogatása Fiumében.** A bécsi japán császári nagykövetség hivatalosan értesítette a konzulátust, hogy a „Kurama“ és „Tsun“ nevű hadihajók Shimamura altengernagy, a japán császári második hajóraj parancsnokának vezénylete alatt szeptember 2-ikán fognak Fiuméba érkezni és szeptember 7-ig fognak a magyar kikötőben időzni. A japán hadihajóknak e látogatását diplomáciai uton a cs. és kir. külügyminisztériumnak már bejelentették. A keltáziái nagyhatalomnak ez a Magyarország iránt nyilatított udvariassági ténye, melynek kezdeményezése első sorban a budapesti japán konzulátus érdeme, osztatlan tetszéssel fog találkozni a magyar közvéleményben.

— **Royal-Orfeum.** Valóságos példátlan az az óriási érdeklődés, amelylyel a nagyközönség a Royal Orfeum új szezonja iránt viseltetik. Még csak a szezon elején vagyunk és máris minden este zsúfolt nézőtér tapsol a Royal Orfeum kitünő megnyitó műsorának, amelynek legkiemelkedőbb számai: *Leo Fall* „A magántanár“ című, gyönyörű zenéjű slágeroperettje. „A polgármester ur“ című bohózat, *Palo and Sellery*, *The 6 Boston Girls*, *Lavater Lee*, *Constance von Linden*, a *Neue Wiener Bühne* tagja, a *Fürstin Xarakoff* című bluett cimszerepében és *Solti Hermin* nagy sikerű új műsora. Éjfélkor a *Royal-Cabareten* 30 gyönyörű nő énekel és tánczol. A Royal Orfeum vendéglője házi kezelésben van és a legkitünőbb étkekkel és italokkal szolgál polgári árak mellett.

— **Titokzatos németek.** Párisból jelentik: Az Information egy titokzatos letartóztatásról ad hírt, amely Havreban meghiusult. A belügyminiszter rendeletére három párisi titkosrendőr ment Havrebe, hogy ott letartóztassanak három németet, akik a *Helena* vitorláhajón gyanusan viselkedtek. A hajó angol zászlót tűzött ki. Mikor a német tisztek észrevették a francia rendőröket, sietve elhagyták a kikötőt.

— **A Fővárosi Orfeum és Szent István napja.** A Fővárosi Orfeum augusztus 20-án, nagy nemzeti ünnepünkön, díszelőadást rendez a székesfővárosban tartózkodó vidékiek és idegenek tiszteletére. Ez előadás bemutatásra kerül a remek évadnyitó műsor valamennyi kitünősége. Tekintettel arra a körülményre, hogy a nézőtér minden este zsúfolásig megtelik, czélszerű a jegyeket a nappali pénztárnál előre megváltani. Délelőtt 10—1 és délután 3—6 óráig van nyitva a nappali pénztár, előveteli díjat pedig nem kell fizetni. Megemlítjük itt, hogy a Fővárosi Orfeum konyhája és pinczéje messze földön kitünő hírnévnek örvend.

— **Óriási jégverés.** A mezőlaborczi járásban augusztus 15-én délután 2 óra tájban óriási jégverés pusztított, mely körülbelül 45 percig tartott. A diónagyságu jégek oly sűrűen estek, hogy még harmadnapra is 30—40 centiméter jégréteg borította az összes mezőket. Az óriási jégverés az összes terményeket elpusztította. Az ezen vidéken még le nem aratott buza, árpa és zabtermények kalászeit annyira kicsépelte, hogy a szegény földmivessé már csak *puszta szalmát arathat*. A járás főszolgabírája a legszélesebb körben megindította a gyűjtést a kenyér nélkül maradt szegény nép nyomorának enyhítésére.

— **A szerető merénylete.** Sopronból táviratozók: Szrvkó községben Kucsencs Lajos orvadász feleségének viszonya volt az unokaöccsével, Kucsencs Istvánnal, aki nagyon féltékeny volt az asszonyra és megígértette vele, hogy végleg szakít az urával. Az asszony megígérte ezt és arra bízta őt, hogy ha az urával találkozik, lölje le. Tegnap este Kucsencs István lecsúszott és együtt találva a férjét és a feleséget, vadászfegyverével hirtelen féltékenységi rohamban az asszonyra lőtt, ki elveteszedelmes megsebesült. Kucsencs Lajos a legényt meg akarta fogni, de ez puskájával főtűtötte, a kertbe rohant, ott szíven lötte magát s nyomban meghalt. Az asszony a bécsújhegyi kórházban baldoklik.

— **A sátoraljujhelyi postalópás.** Sátoraljujhelyről táviratozók: A sátoraljujhelyi pályaudvaron augusztus 8-án történt 40.000 koronával terhelt postaszak ellopása ügyében a nyomozás a legszélesebb mederben tovább folyik. A nyomozást a kassai postáigazgatóság részéről dr. Balogh István postai és távirati titkár a legnagyobb eréllyel folytatja s a tettesek egyike már el is van fogva. Anyomozás eddigi adatai remélnek engedik, hogy a rejtélyes lopás ügyében legközelebb olyan kedvező fordulat fog beállni, mely a tetteseket a pénzzel együtt a nyomozó hatóság kezébe juttatja.

— **Aki meg akarja házasítani a királyt.** Gintyán János temesvári gazda, skin már régebben az elmezavar tünetei mutatkoztak, tegnap felelt, Fehér Antal temesvári vizsgálóbíróhoz, és előadta, hogy ő a napokban fejt járt Bécsben, ahol a királyt kereste, mert hallotta hogy ő felsége nőül akar. Elmondta, hogy ő a királynak *Popovics Eva temesvári özvegyasszonyt akarta ajánlani*, de mivel a király nem volt otthon, hazajött és *Popovicsné*-t, aki őt *Böndör*-nek nevezte, alaposan elnézte. Az eszék embert a temesvári elmeorvosgyógyintézetbe szállították.

— **Uj divatruház.** A főváros egyik jóforgalmu helyén, Király-utca 51. szám alatt a földszint és emeleti helyiségekben új és fényes divatruház nyílt meg: *Szenczer nőruha áruház*. Ez cég üzleti elvéül tekinti, hogy a hölgyközönségnek minden igényét a legpontosabban kielégítse, a legdivatosabbat, a legjutányosabban nyújtja és nagy forgalom elérésével óhajtja a cég a maga hasznát megtalálni. Midőn utalunk a cégnek mai számunkban található hirdetésére, ajánljuk az új céget a hölgyközönség jóindulatú figyelmébe. Meg vagyunk győződve, hogy senki sem csalódik *Szenczer* áruházában, mert tisztességes üzleti elveivel akar a cég főnöke Szenczer ur tét hódítani.

— **Tíz egy filmraktárban.** Ma délután a Kálvária-tér 2. számú házban kigyuladt a *Moskovitz-féle* filmköleszövő és mozgókép-vállalat filmraktárának egyik kamrája. A tüzhöz a központi tűzörség vonult ki *Blaschnek* Hugó tűzoltóparancsnok vezetésével s a tűz tovatérjedését megakadályozták. A kamrában elhelyezett filmek azonban mind elégtek. A kár több ezer korona.

— **A szenzációk műsora.** A legeseményesebb tuzást sem követi el az, aki a *Beketow*-cirkusz mostani műsorát a szenzációk műsorának nevezi. Az idomított tigrisekről már nem kell szólni, egész Budapest *Henriksen* vakmerő mutatványáról, gyönyörű állatairól beszél. Mr. Diavolo mutatványa abból áll, hogy a cirkusz tetejéről, egy nagygesű lejtőn, kerékpáron lefut, azután egy óriási irt átugorva, kerékpárján a lejtőn továbbrohan. A közönség visszafojtott lélegzettel lesi a vakmerő és bravuros mutatványt. A világ legjobb légtornászaiból áll a *Wolfors*-csoport, ilyen légtornászokat Budapest közönsége még nem látta, amint hogy sohasem látott jobb egyensúlyozó művészeket, mint amilyenek a *Les Sylvas*. A *Roeders*-csoport modern gladiatorok, inkább gladiatorok, mert amit a csoport két spanyol nője ezen a téren produkál, az nőktől látható sohasem volt. Amikor a szép *Carmen* öt embert fölemelve, énekelve kísértél az óriási teherrel a manókból, a közönség tapsa szünni nem akar. A *Beketow* műsorának minden egyes száma olyan attrakció, minőt néha egyet szerződteknek egy-egy műsor díszéül. Ez a műsor Szent István-napián mindkét előadásban látható, a délutáni előadáshoz gyermekek félhétárakat fizetnek.

x **Ha őszül a haja, használja a Stella-vizet**
Ara 2 K. Kapható egyedül Zoltán B. gyógytárában Budapest, V., Szabadság-tér.

x **Royal-Orfeum,** Budapest, Erzsébet-körut 31. sz. Színház és varieté műsor. Kezdeté 8 órakor.

x **Czim- és reklámtáblákat,** nemesi czimereket készít *Harsányi László*. Budapest, VII., Hungária-körut 155. Telefon 170—12.

x **Bob hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.**

Ezer és ezer ember szenved éveken át már szokványossá vált **székrekedésben**, mert nem tudja a módját, hogyan kell ezt a kínzó bajt leküzdeni. Az orvoszakértők mind egyetértenek abban, hogy a természetes hashajtók minden körülmények között a laboratóriumokban készülték fölé helyezendők. Az összes forgalomban lévő ásványvizek között a **Ferencz József-források** vize az, amely egyenlő mértékben tartalmazza a legtöbb glaubersót és keserűsót, tehát az oldó és elvezető sókat. Állandó természetalkotta összetétele Európa és Amerika legkiválóbb kegyeszei által már megállapított és így kétségtelen, hogy a **Ferencz József-keserűvizek** rendszeres használata a legezészerűbb eljárás az idült székrekedés tartós gyógyítására. Ivókuráknál négy héten keresztül reggelenkint éhgyomorral 1/2 pohár valódi **Ferencz József-vizet** lehetőleg felmelegítve iszunk.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© **Ujságkijáratás repülőgéppel.** Németországban ma szállítottak először újságot repülőgépen. Hoffman ismert aviatikus ma hajnalban a johannesthali repülőtéren Berlin közelében felszállt *Steffen* hadnagy aviatikus kíséretében. A hadnagy a berlini „Morgenpost” néhány száz példányát vitte magával. A repülőgép egy órával előbb ért Frankfurtba, mint az a gyorsvonat, amelyen a berlini újságokat Frankfurtba szállították.

© **Umlauff kapitány balesete.** Kaposvárról jelentik: Umlauff kapitány tegnapelőtt reggel „Pfeifliager” nevű repülőgépén elindult Bécs-újhegyről, hogy Kaposvárra repüljön a drávémenti lovasgyakorlatra. Utközben a Lajta melletti *Bruck*-ban gépe elromlott és Umlauff tekintélyes magasságból lezuhant. A gép tömbrement, Umlauff könnyebb sérüléseket szenvedett.

© **Egy új mártír.** Londoni jelentés szerint *Ridge* hadnagy angol aviatikus tegnap a farnburnei sikló repülőgéppel felszállt. Több sikeres repülés után egyszerre elvesztette az uralmat a gép fölött. A repülőgép lezuhant és romjai alá temette az aviatikust, akit haldokolva a kórházba szállították. *Ridge* még az este behalt sérüléseibe.

© **Az aviatikus kártérítési pöre.** Párisból írják: *Métrot* aviatikust, aki a heliopoliszi és a nizzai repülő-mitingen tünt föl, a lyoni verseny alkalmával baleset érte és súlyosabban megsérült. Az aviatikus azt állította, hogy gépe azért zuhant le, mert a *Voisin*-testvérek különböző módosítászt lettek rajta. A minap aztán a konstruktörökét bepercülte harmincz ezer frank kártérítésért. A pört a napokban tárgyalta a bíróság és az aviatikust kesetével elutasította, mert — a megokolás szerint — a repülő-technika ma még nem olyan fejlett, hogy egész pontosan meg lehessen állapítani, hogy valamely baleset a készülék hibájából, vagy az aviatikus hibás manőverezéséből keletkezett-e.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **A Vigszínház kapunyitása.** A magán-színházak közül utolsónak a Vigszínház nyitotta meg ma este színpadát. „Az ezred apja” című pompás bohózzattal, amely a múlt szezonnak záró-darabja volt. A jó előadásnak sokat tapsolt az előadás publikuma, amely a mai megnyitón főleg a színház hű, rajongó törzsközönségéből került ki.

(*) **Színházak műsora.** A Vigszínházban az első premiere-estig felvonultatják a játékrénd kedveltebb darabjait. A „Testör”, Molnár Ferencz vígjátéka, a hóinapi vasárnapon kívül még esütörtökön is szerepel a repertoíron. Molnár Ferencz másik művét, az „Ördög”-öt kedden játézzák. Két estén, hétfőn és szombaton adják a *Mouézy-Eon* és *Heltai Jenő* jökdévi énekes bohózzatát, az „Ezred apját”. Szárdán az „Utánam”, Bernstein *Henri* drámája kerül színpadra, pénteken pedig a „Nines elvámolni valója?” című bohózzat. Jövő vasárnapra a „Diákélet”-et tűzték ki.

A *Király Színházban* holnap, vasárnap este, hétfőn, esütörtökön és szombaton *Lehár* nagyszerű operettje, a *Czigányszerelm* kerüli színpadra. Kedden és pénteken a *Lotty* ezredesi, szerdán pedig *Verő György* Szultán-ját. Vasárnap este *Fall Leó* még nem adott hájos zenéji operettjében, a *Babuska*-ban lép fel *Fedák*. Holnap, vasárnap délután *Bakonyi és Kacsóh* népszerű daljátéka, a *János vitéz* kerül színpadra mérsékelt helyarárral; a jövő hét vasárnapjának délutánján pedig a *Luxemburg* grófját adják ugyanezek mérsékelt helyarárral.

A *Magyar Színház* e heti műsorát a tavalyi évad legnagyobb sikerű darabjai töltik ki. *Bíró Lajos* rendkívül népszerű vidéki története, a *Sárga lilom* hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap kerül színpadra. Holnap, vasárnap este és esütörtökön a *kis lord* van műsorra tűzve, kedden pedig a *Vízszint*-t adják. Szombaton érdekes reprize lesz a *Magyar Színház*nak, felújítják ugyanis *Roda Roda* rendkívül mulatságos műkáját, a *Csákó és kájo*-t, amely az utolsóelőtti színházi évek legnagyobb sikere volt. Holnap, vasárnap délután *Rostand* költői művét, a *Sasfiók*-ot adják, a jövő vasárnap délutánján pedig *Füdes Imre* színműve, a *Hivatalnok* urak kerül színpadra mérsékelt helyarárral.

A *Budai Nyári Színházban* a jövő hét két estéjén *Róza S. Lajos*, a m. kir. Operaház tagja vendégoperát, esütörtökön „A tévedt nő”, vasárnap pedig a „Carmen” című operát adják. Hétfőn „A halga szűz” című drámát adják, szerdán *Farkas Imre* „Az iglói diákok” című énekes játéka kerül a följátása. Pénteken *Kazaliezky Antal* „A kard becsülete” című társadalmi színműve van műsoron.

A *Városligeti Színházban* a jövő hét minden napján *Az ártatlan* *Zsuzsi* kerül színpadra ugy délután, mint este.

Az *Uránidában* vasárnap délután 4 órakor Az éjféli nap ország, vasárnap este fél 8 órakor pedig Az orosz-japán háboru kerül színpadra. Hétfőn *Napoleon*, kedden *Eva*, szerdán *Veneza*, esütörtökön A párisi asszony, pénteken *Spanyolország*, szombaton *nines* előadás.

(*) **Magyar énekesnő berlini szerződése.** Révy *Aurélia*, az ismert nevű koloratur-énekesnő. Ki őszől kezdve a berlini *Komische Oper* igazgatója, színházának tagjai sorába szerződött, mint első drámai énekesnő *Battlavé Nagy* Idát, *Nagy Imréné*-t, a *Nemzeti Színház* egykori jelesének és *Benzu* Idának, a nagy magyar énekesnőnek leányát.

(*) **Kabaré Budán.** Krecsányi *Ignác* színtársulata minden nyár vége felé a karszemélyzetének egy előadást szentel Budán. A karszemélyzet idei jutalomjátéka szombaton délután volt. A színház tagjai pompás kabaré-előadást rendeztek, több budapesti művész közreműködésével. A vendégművészek közül különösen *Székely Magda*, *Sajó Géza* és *Boros Géza* tetszettek. A szép számú közönség sokat tapsolt.

Gallér és közelők

tisztítást legkifogástalanabbul eszközzl

BRADOVKA GYULA

gőzmosó-, vegytisztító- és ruhafestő gyára

KASSÁN.

Képviseletek kedvező feltételek mellett az ország minden részében kerestetnek

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* A „Nyugat” *Ignotus*, *Fenyő Miksa* és *Os-váth Ernő* szerkesztésében megjelenő szépirodalmi és kritikai folyóirat augusztus 16-án megjelent 16. számában folytatja *Halász Imre* *Szilágyi Dezsőről* írt cikksorozatát. A „Nyugat” gazdag és érdekes tartalmából kiemeljük még: *Füst Milán*: *Elégia*. (Vers). *Korcsák Jenő*: *A márnák*. (Novella). *Kemény Simon*: *Versek*. *Gellért Oskár*: *Versek*. *Barta Lajos*: *A jó üzlet*. (Novella). *Nagy Zoltán*: *A sárga Khán*. (Vers). *Feleky Géza*: *Salon des Indépendants*. *Ignotus*: *A kezdet*. *Ady Endre*: *Versek*. *Tersánszky Józsi Jenő*: *Tavaszi történet*. (Novella). *Zsadányi Henrik*: *Az elfogultság szeléről*.

Uj **Idők**. Magas irodalmi színvonalu tartalommal jelent meg az Uj Idők e heti száma, a melybe művészi szépségű novellát írt *Herczeg Ferencz*. „*Klára első bálja*” címűen, *Farkas Pál* pedig folytatja érdekes regényét, amelynek címe „*Utazás Szeiziliába*”. Novellát még *Zilahy László* és *Falk Richárd* írtak, míg a cikkek közül kiemeljük *Balla Ignác* színes leírását a *Firenze*ben kiállított történelmi képekről. A cikket egész sorozat szebbnél-szebb kép tartja. *Molnár Eleő* a hőérzékéről ír népszerű stílusban tudományos cikket, míg az „*Asszonyi dolgokról*” című új rovatban *Marcel Prévost*nak, a világhírű francziz írónak a férfiak leveleiről írott elmés es-vegesét találjuk. Cikk és kép a régi pesti bérkocsiról *Juhász Gyula* és *Nógrádi Pap Dezső* versei stb

egészítik még ki a lap változatos szövegrészét. A képek között ott találjuk X. Pius pápa legújabb gyönyörű fényképét, aláírással együtt, a főváros új kislakások bérházait, Mühlbeck Károly ötletes fejlcézeit a Szent Istvánnapi látványosságokról stb. Előfizetési díj negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal VI. Andrásy-ut 10.

* Az **En Ujságom**. Mint szines bokréta, telis-tele szebbnél-szebb virággal, olyan Az En Ujságom e heti száma. Bródy Sándornak, a kiváló írónak az ifjúság számára írott új regényét is ebben az eleve Kis ujságban találjuk. Az eltűnt fiú érdekes történetét írja meg benne Bródy Sándor egy-egy levelezőlapon. Móra Ferencz vidám regénye, a Csallavári Csallavér mellett Dánielné Lengyel Laura is írt még regényt, amelyet a magyar históriából merített. Sas Ede tréfás, pergő versben mondja el Maczkóék fürdését. Pósa bácsi a Napraforgó kis tanyáról írt szép verset. Vig Flétás mulatságos elbeszélést tud a keskeny deszkapalló-ról, Gyökössy Endre pedig igazi fővárosi történetet írt meg Piros léggömbök címen. Mór Márton tengerésztréfiája, Ujfalu Sándor versei, Vincze bácsi írása a két aratóról és Mühlbeck Károly művészi rajjai tarkítják még Az En Ujságom e heti számát. Az En Ujságom előfizetési díja egész évre 10, félévre 5, negyedévre pedig 2.50 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI., Andrásy-ut 10.

FŐVÁROS.

(Közüti vasúti ügyek. A Budapesti Közüti Vaspálya Társaság a Rákóczi-uti forgalom könnyebb lebonyolítására végett kisegítő-vágányokat építtetett a Károly-körutról a Dohány-utca és Sip-utcaán át a Rákóczi-utig és vissza. A vonal elkészülvén, a kereskedelmi miniszter annak műtandóri bejárását a mai napra rendelte el és annak vezetésével Rohrmann István vasúti és hajózási felügyelőt bízta meg. A bizottság délelőtt tíz óra-kor gyűlt egybe a központi városháza tanácstermében. A közüti vasútvány-társaságot Jellinek Henrik udvari tanácsos, elnök-vezérigazgató képviselte. Miután a pályát a bizottság teljesen rendben találta, az elnök a kereskedelemügyi miniszter nevében megadta az engedélyt az üzembe helyezésre. A társaság egyelőre az újpesti és a 31-es relációkat akarja a kisegítő vágányokra terelni. Az üzembehelyezés napját a fővárosi tanács fogja meghatározni. Ugyancsak a Közüti Vasúti Társaság most azzal a kérelemmel fordult a fővároshoz, hogy a zuglói és ar-éna-uti vonalon felsővezeték alkalmazását engedje meg. A tanács az engedélyt erre megadta.

(A taksaméró és a borraivaló. Megemlékeztünk arról a hirdetésnyíró, melyet a bérkocsisipartársulat tett közzé a bérkocsissegédek anyagi javadalmasításának megállapítása dolgában és amelyben az a szövegteljes pont is foglaltatott, hogy a bérkocsissegédek a borraivalót is számítsák be a keresetükbe. Erre védekezésül a bérkocsisipartársulat ma hosszabb nyilatkozatot adott ki, melyben azt mondja, hogy az új rend következtében a bérkocsitulajdonosok a segédekkel abban állapodtak meg, hogy fizetésük napi 1 korona, a kereset 25 százaléka és az esetleges borraivaló. Ezt az utóbbit csupán „esetlegesnek”, nem pedig „követelendőnek” mondták. Számításuk szerint havi 140 korona lesz egy segéd fizetése, vagyis több, mint a villamos kalauzoké. Egyébként csak a taksaméró hosszabb használata után láthatjuk, hogy mi lesz a jövedelem s csak annak alapján határozhatnak véglegesen a segédek jövedelméről. Hát ez igen gyenge védekezés. A bérkocsitulajdonosoknak nem azaal kellene számolniuk, hogy a bérkocsissegédek az „esetleges” borraivalókból éljenek meg, és ezzel a közönség bérére utazzanak, hanem az volna természetes kötelességük, hogy a segédeknek olyan fizetést adjanak, amiből meg is tudnak élni. A napi egy korona fix fizetés éppen csak arra elég, hogy a családos bérkocsissegéd száraz kenyeret adjon a gyerekeinek. Kénytelen tehát a közönséget megzavarolni a gazdája embertelensége és kapzsisága miatt. De mért nem vesz tudomást az ipartársulat arról a főkapitányi figyelmeztetésről, mely a közönséget a borraivalók adásától inti? Hiszen, ha a közönség a főkapitányi intelmet megszivleli: a borraivalónak egys. ersmindenkorra befellegzett. Mind. ebből az a tanulság, hogy a taksaméró behozatalával együtt kell járnia a bérkocsisiparosoknak segédekkel való tisztossegű meggyőzésének és ennek kalkulusaiból a közönség bérére való számítás ki kell zárni.

(A budai vízvezeték kibővítése. A közgyűlés két évvel ezelőtt elhatározta a budai vízvezeték kibővítését, amely munkálat részint a meglévő át-temelő telep átépítéséből, részint az új lakó vízműtelep kibővítéséből, valamint a csőhálózat átalakításából és kiterjesztéséből áll. Az áttemelő-telepek kibővítési munkálatait már végrehajtották. A

Budakeszi-ut mellett és a Svábhegyen az Ora-ut mellett áttemelő-telepet építettek megfelelő vízmedencékkel. Ezeket az ősz folyamán üzembe is helyezik. A vízcsőhálózat átalakítási munkái hasonlóképpen folyamatban vannak. Hátra van még az új lakó vízműtelep kibővítési munkálata, az Istent-hegyen egy toronyban elhelyezendő vízmedence építése is. Ezekre a munkálatokra a tanács árlejtést hirdetett. A munkálatok feltétele a tanács elnöki ügyosztályában (Városház-utca 16. sz., II. em.) és a vízvezeték igazgatóságánál szerkeszthetők meg. Az ajánlatokat ez évi szeptember 15-énok délelőtt tizenegy órájáig kell benyújtani az elnöki ügyosztály vezetőjének.

(Segély. A főváros tanácsa a Bársony János tanár vezetése alatt álló egyetemi I. számú és a dr. Taifer vezetése alatt álló II. számú szülészeti klinikával kapcsolatos poliklinika részére 2000—2000 korona segélyt szavazott meg.

TÖRVÉNYSZÉK!

§ Az élesdi petíció. Az általános képviselőválasztások alkalmával a biharmegyei élesdi kerületben Zatureczky István munkapárti képviselőt választották meg a függetlenségi Farkasházy Zsigmond ellen. A kisebbségben maradt párt petícióval vámadta meg a mandátumot és a Kuria egész sereg tanu kihallgatását rendelte el ebben az ügyben. Böhm Jenő nagyváradi táblabíró volt a vizsgálattal megbízva, aki hónapokon át hallgatta ki a helyszínen a tanukat és a vizsgálati iratokat május 20-án betérjesztette a kir. Kuriához. Alig hogy ez megtörtént, Zatureczky István, a megválasztott képviselő arra kéré a Kuriát, hogy az általa bejelentett tanukat is hallgassák ki. A Kuria helyt adott a kérelemnek és Böhm Jenő táblabíró lefolytatva e kihallgatásokat, a mai napon terjesztelte be az erre vonatkozó iratokat a kir. Kuriához. A vizsgálat így már teljes befejezést nyervén, a Kuria választási tanácsa legközelebb érdemben dönthet a petíció ügyében. A Kurián Mennyei László bíró lesz az ügy előadója.

§ Birák kitüntetés. A király — mint megbízható forrásból értesülünk — berezeli Berczelly Jenő kassai kir. ítélőtáblai elnököt nyugdíjaztatása alkalmából a II. osztályú vaskorona-renddel, Fekete Gábor és Laszy József táblai elnököket a Szent István-rend kiskeresztjével tüntette ki. A nyugdíjba lépő táblai elnökökben az igazságügy kiváló munkásait érte a kitüntetés, akik negyven évnél hosszabb ideig teljesített szolgálatukkal elismerésre méltó érdemeket szereztek a magyar hírói karban.

§ A hamiskártyás gróf pöre. Berlinből jelentik: Gróf Wolff-Metternich Gisbert védője új beadványt intézett a főtörvényszékhez a bizonyítási eljárás kiegészítése céljából és negyven új tanut jelentett be. Ezek a tanuk a német arisztokrácia legnevesebb képviselői.

§ Az edelényi gyilkos Miskolcon. Regula Ede, az edelényi rémes rablógyilkos, a három emberi élet kárlehetetlen elpusztítója, egy stációval közelebb jutott az — akasztóházhoz. Miskolci jelentés szerint az edelényi rablógyilkost, tegnap este 9 óraor erős esendőri fedeztet mellett Edelényből a miskolci ügyosztály fogházába szállították. Miután tartottak tőle, hogy a miskolci állomáson tüntetések és zavargások lennének Regula miatt, Sajó-ecsegen kiszállították a vonatból és bérkocsin viték Miskolcra.

§ Tetemrehívás a temetőben. Szegedi jelentés szerint Gerzsán Mari a kisteleki méregkeverő bába-asszony bűnygyében folytatják a vizsgálatot. Szombaton délután megint kettőt exhumáltak. Dr. Márton József helyettes szegedi vizsgálóbíró, dr. Berger Mór és dr. Gyuricza Sándor törvényszéki orvosok és dr. Hubay László kir. alügyész utaztak ki Kistelekre. Eddig négy sirt exhumáltak és egy hullarészéből dr. Felletár Emil országos vegyész már megállapította, hogy arzén mérgezés ölte meg a halottat. Más három hullát még vizsgál a vegyész, akihez a szombaton délután exhumált két holttest részét is felküldik.

A beállott nagy hőségre
Iásuk el magunkat
Borszéki vízzel.
A Borszéki-víz az Ásványvizek királyi, szénsavdús, üdítő. Naponta friss itása. **Magyar Ásványvízforralmi és Hivatali Részv.-T.**
Budapest, V., Szabadság-tér 10. Telefon 162—34.
10 palackra szóló magrendelésnél már házhoz szállítjuk a vizet.

SPORT.

A Szent István-díj.

— Budapesti nyári lóversenyek. —

— Ötödik nap. —

A monarchia legérdekesebb propeozíciója és egyik legjobban díjazott futama: a *Szent István-díj* kerül holnap dülőre s végeztével sok mindenféle kombinációnak lesz vége. A kép még az utolsó napon is igen zavaros, mert az eddig látott formái a 40 és fél kilós lovaknak, melyek legtöbb esetben győzni szoktak a versenyben, cseppet sem biztatóak. A meetinget megnyitó futamban *Lord Darcy*-t és *Dummer Kerl*-t láttuk futni, *Maillart* ugyanezen a napon egy handicapban játszott alárendelt szerepet, *St.-Gilgen* a Háromévesek nagy handicapjében harmadik lett, míg a Városligeti díjban helyzetlenül végzett, ugyszintén *Fejedelem* is, míg a verseny jelenlegi favoritja: *Most vagy soha* küzdelem után második helyre szorult ugyanebben a futamban. *Taranto* a Nyári handicapban pillanatra sem tudta magára vonni a figyelmet s így nem marad más hátra, mint hogy a nagy súlyt vivő klasszikus lovak felé terelődjön figyelmünk. A versenyben különben a következő hatalmas mezőny várható starthoz: *Princess Patsy*, *Kozuch*, *Lord Darcy* (*Pretzner*), *Kopie* (*Varga*), *Lógós* (*Hewitt*), *Dummer Kerl* (*Vivian*), *Sophienalpe* (*Guttman*), *Taranto* (*Heidt*), *Most vagy soha* (*Miles*), *Gunther* (*Schuster*), *Fejedelem* (*Korb*), *Dorigny* (*Carslake*), *Pantagruel* (*Ferguson*), *St.-Gilgen* (*Gulyás*), *Maillart* (*Fetting*).

Már most a főntebb elmondottak alapján kénytelenek vagyunk a chanceos lovak közé sorolni a mezőny két klassz lovát: *Lógós*-t és *Dorigny*-t is, habár egyiknek is, másiknak sulya olyan korribilis, amelylyel ritkán nyert még ló Szent István-díjat, mert ebben a futamban ritkán érvényesül a klassz, hanem a percekre kiszámított manageirozás legtöbb esetben egy később eladóversenyekben futkosó telivér győzelmét eredményezi. Daczára ennek, mi semmikép sem tudunk oly bizalommal tekinteni egyik engedményes idősebb telivér szereplése elé sem s idén a klasszt véljük győztesnek s így

Dorigny

mellé állunk bizalmunkkal *Lord Darcy* és *Lógós* előtt, ezt a sorrendet leghamarább *Dummer Kerl* bonthatja meg.

A napot megnyitó *Viztorony-díj* háromévesek számára fentartott stayer-konkurrenzia. Kiemelkedő esélye van benne *Variante*-nak s számára a győzelmet egyedül a román tulajdonban lovó *L'Invisible* teheti kétesse.

Érdekes attrakció lesz még a *Kétéves ménék verseny*e is, ahol oly neveket látunk, mint *Satrap*, *Auwinkel*, *Giergl*, *Poker*, *Ginistrelli*, *Tévedés*, *Bony*. Helyes uton vélünk járni, midőn legutóbb mutatott magas formája alapján *Giergl*-t tartjuk nyerőnek *Satrap* előtt. Számításainkat esetleg a még sötét *Querulant* huzhatja keresztül.

Jelöltjeink:

- I. Variante—L'Invisible.
- II. Pretzner lov.—Apoplexy—Mirabeau.
- III. Dorigny—Lord Darcy—Lógós.
- IV. Giergl—Satrap—Querulani.
- V. Pretzner lov.—Perle fine—Répa.
- VI. Pretzner lov.—Miranda—Lima.
- VII. Volons-y!—Poppy—Gyöngyössi.

(A FTC első kerékpárversenye a Millenárison. A MKESZ megbízásából ma (Szent István-napján) délután 3 óraor rendezi a FTC nagy kerékpárversenyét. A feltűnő nagy díjazásu versenyek startjánál megjelennek Magyarország legkitűnőbb kerékpárosai, nevezetesen: Baumler, Spitz, Tóth, Gröger, Havas, Kapert, Szamek testvérek, Nagy, Szeifert, Tábi, Székely stb. kiknek izgalmas és érdekesítő végküzdelmeit bizonyára nagy érdeklődéssel fogják kísérni. A verseny legkimagaslóbb száma a sprinterek részére kiirt Szt. István-díj, melyben az osztrákok startolását is várják. Ezenkívül szerepel Budapest 10 kilométeres bajnoksága motorvezetéssel és a 10 kilométeres motorbajnokság, mindannyiban a győztesnek aranyérem szalagon. Ez uton is felhívjuk a közönség

figyelmét a nagy versenyre, mert a most alakult új szövetség, a MKESz. ily versenyek megrendezésével óhajtja elérni azt a helyet, mint ahol a külföldiek tartanak. Versenyek alatt az 52. gyakorlat zenekara fog játszani. Belépésre 60 fill., klubjegyek, 2 kor., 1 kor. és 40 fill jegyek érvényesek.

() **Toldi Ödön világrekord-kísérlete.** Most két hete a Magyar Uszó Szövetségnél rekord-kísérletet jelentett be Toldi Ödön, mely azonban egyrészt, mert a szövetség képviselői nem jelenhettek meg, másrészt mert a Millenáris medenczéből a vizet leeresztették, elmaradt. Toldi Angliából hazajövet nyaralóhelyére, Balatonszársóra tért vissza, hol erős tréninget folytatva, most vasárnapra a BAK csúszárfürdői versenyen jelentette a MUSz-nak egylete, a Magyar Testgyakorlók Köre utján a rekordjavító-kísérletet.

KÖZGAZDASÁG.

Bankok harcza a Közuti részvényekért. Az utolsó hetek értéktözsdei forgalmának homlokterében a Közuti Villamos Vasut részvényeiben kifejlődött nagy üzleti élet állott. A részvények állandóan emelkedtek, noha külsőleg semmi olyan esemény nem történt, ami az emelkedést indokoltta tenné. Beszéltek a már unos-untig agyoncsépeelt rárostitási tervről, jó üzletmenetről és még sok mindenről. Van azonban egy olyan kombináció is, ami igen érdekes hátterét nyújtja e vállalat részvényeire: folyó harcznak. Ezek szerint itt a nagy bankok *majioritási harcáról van szó.* Mint ismeretes, azelőtt a Közuti bankárja egyedül a Kereskedelmi Bank volt. Mikor azután az ismert tőzsdei csoport megszerezte a részvények egy nagy mennyiségét, a pénzügyi vezetésben részesedést kapott a Hitelbank is. Most azután azt mondják, hogy a két bankhoz egy harmadik versenytárs is járult a *Magyar Bank és Kereskedelmi R.-T.* Állítólag ez az intézet vásároltatta a Közuti részvényeket, nyilván azért, hogy ő is helyett kapjon a társaság pénzügyi vezetésében.

Run a Dévai Hitelbank ellen. Mai számunkban már részletesen foglalkoztunk a fizetési zavarokba jutott *Dévai Hitelbank Részvénytársaság* ügyeivel. Említettük, hogy a három évvel ezelőtt alakult pénzügyi elnöke báró Kemény József, aki ugyancsak elnöki tisztséget visel az alapításnál, a Hunyadmegyei Faipari Részvénytársaságnál. Ezzel szemben most illetékes helyről arról értesítettek bennünket, hogy báró Kemény József már több mint egy éve lemondott elnöki állásáról s a bank jelenlegi elnöke *Mara László,* hunyadmegyei főispán. A volt elnök azért mondott le annak idején elnöki tisztségéről, mert a válság előjelei már akkor mutatkoztak. A bank ugyanis olyan tulzáshoz vitt faipari spekulációkat kezdett, melyek reakciója már akkor mutatkozott. Különben a bank teljesen kiszolgáltatta magát a politika szolgálatának. Mindent elkövetett arra, hogy a hivatalos pénzeket betét gyanánt megnyerje s ekközben teljesen megféleldekezett egyebirányú tevékenységéről. A kormány különben hajlandó segíteni a válságba jutott pénzügytársaságot s a Magyar Általános Hitelbank utján 500.000 koronát boesát rendelkezésre. A hitelezők különben a banknak mindaddig moratóriumot adnak, amíg a pontos státust meg nem állapítják.

A Magyar Bank és a Jég- és Viszontbiztosító Részvénytársaság részvényei. Az értéktözsde mostani üzletmenetében szembeütközött az a nagy kereslet, mely a *Magyar Jég- és Viszontbiztosító R.-T.* részvényei iránt megnyilvánult. Ezt a nagy keresletet sokféleképen kommentálják. Beszélnek kitünő üzletmenetről s arról, hogy az idén kevés a jégkár, úgy hogy a társaság kifizetési a minimumra redukálódna és — természetesen — beszélnek azt is, hogy ennek következtében a múlt évi 10 százalékosnál nagyobb osztalékot — fog fizetni. Mindez kétségtelenül igaz is lehet. Sokkal érdekesebb azonban ennél az az értesülésünk, hogy e részvények emelkedésének oka — a Magyar Bank és Kereskedelmi R.-T. Azt beszélnek ugyanis a tőzsdén, hogy a Magyar Bank vásároltatta e részvényeket azzal a célzattal, hogy a saját biztosítójának, a Hungáriának, bizonyos befolyást biztosítson a Viszontbiztosítónál. Állítólag a 15.000 drb. részvényből már jelentékeny mennyiség van a Magyar Bank tárczájában.

A Pénzügyi Párt Országos Szövetségének tevékenysége. A választójogi reform ügyében véleményadásra felszólított egyesületek, társulatok és tudományos testületek sorában felszólította gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök a Magyarországi Pénzügyi Párt Országos Szövetségét is, hogy közölje vele a kérdésre vonatkozó véleményét. A Szövetség elnöksége a legszélesebbkörű alapon beszerzendő véleménynyilvánítások és adatgyűjtések alapján kívánja a miniszterelnököt informálni azokról a nézetekről és törekvésekről, amelyek a pénzügyi párt támogatásának a választójogi reformmal szemben és amelyeknek kétségtelen tendenciája, hogy a parlamentben képviselőre találjanak azok a gazdasági érdekek is, melyek nemzeti állam nyugodt fejlődése érdekében kívánatosak. *Mándy Lajos* ny. min. tanácsos, a Szövetség elnöke személyesen vezeti az erre vonatkozó munkálatait és a pénzügyi párt közvéleményének meghallgatására széleskörű akciókat indított, amelyek előmunkálatait dr. Berényi Pál a Szövetség igazgatója végzi. A Szövetség igazgatósága őszi ülésének egyikében tárgyalja majd *Mándy Lajos* elnöknek erre vonatkozó előterjesztéseit.

Kinek van haszna a dohányárak emeléséből? Mint ismeretes, *Lukács László* pénzügyminiszter horribilis áremeléseket léptetett életbe a különféle dohánygyártmányokban. Jóformán az összes gyártmányok ára 20—100%-ig emelkedett. Voltak, akik már kezdetben azt hangoztatták, hogy a dohányárak indokolatlan magas emelése nem fogja megfizetni a kincstárnak azt a hasznot, amelyet a miniszter az árak emelésétől várt. Arra alapították ezt a nézetet, hogy a dohányárak szertelen emelésével fordított arányban csökkenni fog a dohányfogyasztás is. Az eddig nyilvánosságra jutott adatok szerint tényleg csökkent is. A dohányárak emelésével járó nagyobb bevételt tehát ellensúlyozta a kisebb fogyasztás. Most azután egy újabb részlete pattant ki annak, hogy mi az oka a kincstári jövedelmek csökkenésének. Mint ismeretes ugyanis, az egyik legnagyobb fogyasztási cikk a cigaretták gyártmányok közül a *Princessas* cigaretták. Ezt a cigarettát eddig papír skatulyákban is árusították tiszével. Ujabbban az árusítás *pléhskatulyákban* történik huszával. A pléhskatulyák kiállítása meglehetősen díszes és meglehetősen drága is, úgy, hogy már az első pillanatban szembeütköz az, hogy a *Princessas* cigaretták áremeléséből a kincstárnak aligha van haszna, mert hiszen az elért árat ellensúlyozza a csomagolásnak sokkal drágább volta is. Nekünk ugyan csak örülni kell azon, hogy ezekkel a pléhskatulyákkal a *Magyar fémlémezipar részvénytársaság* a kormány legalsóbb nagy munkát juttatott, azonban teljesen érthetetlen pénzügyi politika az, hogy ilyen módon illuzióriussá tegyék azt a remélt hasznot, amit az árak felemeléséből természetesen várt a kincstár. Elvégre a *Princessas* cigaretták nem fognak jobban fogni, ha azok pléhdobozokban vannak. Ellenben a kincstár milliós kiadási többletet szerzett ezekkel a pléhdobozokkal, úgy, hogy minden tulzás nélkül megállapíthatjuk, hogy a *Princessas* cigaretták árának emeléséből csak a Magyar fémlémezipar részvénytársaságának van haszna.

A szatmári jubilaris kiállítás. A Szatmármegyei Gazdasági Egyesület ez évi szeptember hó 21-én Szatmárnémetiben megnyitja jubileumi kiállítását rohamos léptekben halad a megvalósulás stádiuma felé. A vasuti állomás szomszédságában levő gyönyörű Kossuth-kertben — az kiállítás területén — az építkezések a befejezéshez közelednek. Ugyancsak ebben a díszes kertben lesz a kiállítással egyidejűleg szeptember 28-án nagygyűlése, valamint a többi, már lapunkban jelzett kongresszusok is. Maga a kiállítás igen értékesnek ígérkezik, mivel Szatmár vármegye gazdái és iparosai vállalták működésüknek annak sikere érdekében. Különösen érdekes és ritka látványosságot fog nyújtani a nagybányavidéki arany- és ezüstbányák pavillonja. Bizonyos, hogy a gazdák tömegesen fogják a kiállítást és a szeptember hó 28-iki gyűlést felkeresni, amely alkalomból kedvezményes vasuti jegyekért a „Szatmár vármegyei Gazdasági Egyesület”-hez kell fordulni.

Ujabb francia pénz a magyar piacon. Mint ismeretes, a *Magyar Pénzügyi Párt Központi Hitelbankja R.-T.* elhatározta, hogy alaptőkéjét 10 millió koronáról 20 millióra emeli föl. Az új kibocsátású részvények átvételére egy francia pénzcsoport alakult, mely már is teljesen biztosította az emisszió sikerét. De a francia csoportnak éppen a Központi Hitelbankkal való kooperációja többet

is jelent, mint egy egyszerű részesedési vállalat. Ebben a kapcsolatban az a közgazdasági életünk nézve nagyjelentőségű intenció jut kifejezésre, hogy miután a Központi Hitelbank az ország egész vidéki bank-hálózatának szerve, ezen az uton a francia csoport részt kíván venni a vidéki közgazdasági életében is mindenütt, ahol erre csak komoly alkalom kínálkozik. Ebben van az intézet alaptőkeemelésének nagy jelentősége. Az alaptőkeemelés ügyében egyébként ma rendkívüli közgyűlést tartott az intézet fennvéri *Zádor Lajos* kir. táncos elnöke alatt. Az elnök a foimaságok elintézése után ismertette azt a megállapodást, amely egy francia pénzügyi intézetből és bankárokból álló párisi pénzcsoport és a társaság igazgatósága között az alapszabályokban nyert felhatalmazás alapján 10.000.000 korona névértékű részvény átvétele iránt kedvező feltételekkel létesült. A közgyűlés az elnök bejelentését egyhangú lelkesedéssel tudomásul vette, az emisszió következtében szükségessé vált alapszabálymódosításokat elhatározta és a francia pénzcsoport delegáltját, dr. *Schkaffel*-t, a Banque Suisse pour le Commerce Étranger igazgatóját és *Fribourg* vállalkozót az igazgatóságba beválasztotta. A közgyűlés után az igazgatóság ülést tartott, amelyen a további szükséges intézkedéseket megtette.

Uj vállalat a motorszakmában. Mint értesülünk, *Landler Ödön*, ki egy helybeli motorgyárnak évek hossza sorá át vezetői állásban volt és kinek szakképzettsége a motorszakma terén elismert, önállóította magát. Nevezetnek sikerült egy elsőrendű svédországi motorgyárnak *Nickels* és *Todsén* stockholmi cégnek „Robur” nyersolaj motoraira Magyarország és társországi részére az egyedüri tást elnyernie és tekintetbe véve, hogy szakképzettségén kívül még megfelelő tőke felett is rendelkezik, biztos feltehető, hogy a legjobb eredményeket fogja elérni. Az illető VI. Lovag-utca 2. irodáját és mintaraktárát már megnyitotta és érdeklődőknek szívesen nyújt mindennemű szakszerű felvilágosítást.

Pénzügyi pagodák. Bámulatra ejtő csodálatos pompával berendezett bankfiókok ékeskednek ujabban a főbb utvonalakon. Forgalmasabb helyeket valóságos meglepnek a pénzügyi intézetek, hogy a modern kor igényeinek teljesen megfelelő bankfiókokat, pénzügyi pagodákat állítsanak fel. Töméntelen pénzt nyel el egy ilyen kívül végig márványozott, belül süppedő, szőnyeggel felezőzomákozott fiók, mely minden egyes esetben a „közönség kényelmére” alakul. Egy ilyen pénzügyi pagoda főcélja a takarékbetét gyűjtés. A közönség azt a megtakarított pénzt akarja takarékbetétnek megnyerni, amit valójában tényleg meg nem takarít. Ebben az óriási drágaságban, ahol a lakás-uzsora az élelmiszer drágasággal vetekszik, a jövedelem elenyésző csekély része kerül takarékpénztárba. Szinte nevelésnek látszik, hogy bankok ilyen minimális tőkék gyűmölcsötése miatt kiméretlen versenyt folytatnak. Első pillanatra úgy látszik, hogy a sok fényes pagoda a nagy gazdasági föllendülés jele. — Erős gazdasági föllendülés nem pénzügyi pagodák gomboszerű burjánzásában jut kifejezésre, hanem egészséges ipar, kereskedelem és östermelés a fokmérője a rendezett gazdasági életnek. A sok bank éppen azt dokumentálja, hogy a közönség nélküle talán egy

lépést sem tud tenni s azért nyitják nyakra-főre a fényes, valóságos művészi kivitelű pagodákat. Féltő, hogy majd a reakció rövidesen bekövetkezik s amilyen gyorsan, szinte tümeményesen nőttek ki ezek az önálló működési körrel felruházott pagodák a földből, olyan gyorsan fogják kapuikat becsukni. Egy-egy földelel 100.000 koronás fölsterelésén kívül még óriási egyéb terhet is visel és így érthető, miért boesátkoznak a bankok a földelel hálózatának szélesítésére. Ha az akció nem szűnik meg — sőt az előjelek után itélve egyre erősödik — nemcsak devalváció, hanem oly furcsa helyzet kerekedik a fővárosban, amire nem lesznek büszké a pagodák föllállításának tervezői és szellemi vezetői.

Munkáslakások. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége már évek óta behatóan foglalkozik a munkáslakás kérdéssel és az idei közgyűlés határozati javaslatot fogadott el, melyben kimondta, hogy ipari munkásházak létesítését a munkáslakáshány és az ezzel összefüggő gazdasági és szociális bajok megszüntetése érdekében sürgősen szükségesnek tartja s ezért felterjesztésben fordul a kormányhoz, hogy amennyiben városok, községek egyesületek, egyesek, illetve egyes iparvállalatok ipari munkások részére a nyereszkesedés teljes kizárásával, munkásházakat építenek, biztosítassék ezeknek az állam támogatása legalább oly méretekben, mint ezt az 1907. évi XLVI. t.-czikk a gazdasági munkásházak építésének támogatásáról a mezőgazdasági munkásházaknak biztosítja. A szövetség e felterjesztésével most készült el. Abból a megfontolásból indult ki, hogy azok a kedvezmények, melyeket a hazai ipar fejlesztéséről szóló törvény a munkásházak építésénél biztosít, valamint az ipartanács kedvező gyakorlata, hogy t. i. az állótöbbletbe beszámítatik a munkásházak költsége is, korántsem elegendő, hanem szükséges, hogy külön törvény külön kedvezményeket nyújtson.

Harc az argentinai húsért. Miként mi azt már hónapokkal ezelőtt megírtuk, a magyar kormány igen ügyesen vezeti be a tárgyalások anyagába azt a körülményt, hogy az argentinai húsért folyó harc voltaképpen nem is a mostani húsinség kérdését *ezelozza, hanem állandó* jellegű húsbehozatal lehetőségét *tételezi, sőt* a kiegyezés kijátszását. Mi, akik érdektelenül nézzük a két kormány műharczát, tudtuk és meg is írtuk, hogy a magyar gazdaközönység voltaképpen teljesen hamis uton halad tiltakozásával, mert itt nem 2000—5000 tonna husról, hanem sokkal nagyobb mennyiségről van szó. Ezt ma már a bécsi kormány szócsöve is teljesen elismerik, helyesebben *leleplezik*. Például a Reichspost ma így ír: „A magyar kormány által kiadott kommuniké az argentinai húsok Ausztriában szervezni kívánt *állandó* beengedésétől beszél, amiből valami újat tudunk meg. Tehát nem az Atlanta gőzösnek 800 tonna fagyasztott húsáról van szó, hanem arról a kérdéssel, hogy *milyen feltételek alatt járulna hozzá Magyarország egy Ausztriába való állandó külföldi húsbehozatalhoz.* A magyar részről történt ezen megállapítás folytán a magyar kompenzációs követelések egészen más, mindenestre enyhébb világitásba kerülnek.“

Ez a leleplezés kétségtelenül nagy konsternációt okoz agrár körökben, ahonnan ma már egy okos idea, Bécs bojkottja, is fölmerült. Ha ezt keresztül tudja vinni az OMGE, számíthat az egész ország háliáira. Az OMGE részéről ma a következőket közlik:

Az a rideg visszautasítás, amelyben a magyar részről tanúsított követeléseknek része volt, immár bizonyosá tesz, hogy az osztrákok nem alkudoznak és nem kölesönösök, hanem a követelődés egyoldalú alapjára helyezkednek. Nyugtalanúságot kelt gazdakörökben a kormány hivatalos közlésének az a része, amely szerint *az argentinai hús állandó behozataláról, az annabéri esatlakozás nélkül szó sem lehet.* A gazdaközönység hajlandó azt hinni, hogy ez a kijelentés stiláris hiba, mert nem telezheti fel, hogy a kormány a tengerentúli hús behozatalát *esetéről-esetre* az annabéri esatlakozás nélkül is hajlandó megengedni. Különös izgalmat keltett a gazdák között a Neue Freie Presse azon híre, hogy a behozatal kérdésében a közigazgatási bíróság fog dönteni. Igaz ugyan, hogy a közigazgatási bíróságnak erre hatásköre nincs, de ismerve az osztrák kapzsiságot és törvénytiszteletet, nem volna nagy meglepetés, ha a törvényesség látszatába burkolózva, mégis csak beengednék a tengerentúli húst. A magyar gazdatársadalom erre számít és igen sokan közülök a retorziók czéliből való

komoly szervezkedés eszméjét vetik föl. Így egy egészen kemény terv alakjában a *bécsi huspiacz bojkottjának* eszméje merült föl tekintélyes gazdák körében, ami tekintettel arra, hogy a gazdák ebben a kérdésben a legkomolyabban összetartanak, egyáltalában nem látszik kivihetetlennek. Ez pedig Bécsnek kétségkívül igen kellemetlen napokat okozhatna.

A tárgyalásokat egyébként a két kormány megszakította s Bécsben most a magyar kormány belezólása nélkül óhajtják megszegni a kiegyezést. Mert, hogy megszegik, az egészen bizonyos.

A *Rathauskorrespondenz* jelentése szerint a városi tamás képviselői a vasúti minisztériumban a reszortminisztériumok képviselőivel *Sonnenschein* osztályfőnök elnöke alatt értekezletet tartottak a huskérdésben. A kormány késznek nyilatkozott szarvasmarha és vágómarha, valamint hús számára 100 kilométernél nagyobb távolságra az osztrák államvasutak összes vonalaira 50 százalékos szállítási kedvezményt biztosítani. Ezenkívül még számos kedvezmény adatott meg és elhatározott, hogy tarifaszere kedvezmények kieszközölése végett tárgyalásokat kezdenek a déli vasutal. A városi tanácsot hétfőre rendkívüli közgyűlésre hívták össze ezen ügyek megbeszélése végett.

A cs. kir. távirati iroda értesülése szerint az osztrák kormány rezortképviselőinek e hó 17-én reggel az előző napon Budapesten a huskérdés dolgában folyt tárgyalásokról küldött jelentése alapján táviratilag megtagadta a magyar részről főpontoknak megjelölt ellenkoncessziókat. Minthogy a magyar kormány a Triesztben beraktározott 700 tonna argentinai hús behozatalához hozzájárulását nem adta meg, a fennálló jogi helyzetből kifolyólag az összes argentinai hús behozatalára vonatkozó s a kormány elé terjesztett kérvények elutasítandók.

Bukaresti lapok közlik, hogy hétfőn a turnszeverinai új közvágóhidról utnak indítják Bécsbe az első romániai húsállományt és a jövő héten aztán több szállítmány fogja ezt követni.

Triesztben a magyar kormány eljárása az argentinai húsbehozatal tárgyalásai körül, nagy felháborodást keltettek. Azt követelik, hogy az osztrák kormány ilyen fontos kérdésben, mint aminő az ausztriai városok élelmezése, ne engedje megkötni kezét Magyarország által, hanem korlátlan mennyiségben szállítsa az argentinai húst Bécsbe és az osztrák városokba. Különben a munkásnép közt erős az elégedetlenség a bevétel megakadályozása miatt. A szociáldemokrata párt több gyűlést hívott össze amelyeken az argentinai hús dolgát fogják szótvetenni.

A Temesvári Takarékpénztár esődje. Temesvárról jelentik: A Temesvár Belvárosi Takarékpénztár millió esődüggyében a törvényszéknél ma kezdtek meg az egyezségi tárgyalásokat. A betevők nagy része a bíróság előtt kijelentette hogy hajlandó elfogadni az igazgatóság és a felügyelőbizottság, valamint az intézet volt ügyésznének egyezségi tervét. A betevők mintegy 400.000 koronát képviselő része hozzá is járult, ellenben egy kisebb csoport, mely 130.000 koronát képvisel, a terv ellen szavazott. Valószínű, hogy az egyezség mielőbb létrejön.

Rosner mégis dolgozik. A tőzsdetanács, mint ismeretes, a Rosner és Faludi cég főnökeit örök időre kitiltotta a tőzsdéről. Rosner ezt a határozatot megfélebbzte ugyan s így a kitiltás nem jogérvényes még, mindazonáltal a súlyosan megbélyegzett börziánér nem jelenik meg a tőzsdén, hanem csak barátai által hirdeti, hogy ha a tőzsde őt elűti a kenyérkeresettől, hát akkor ő esődbe megy. Addig is azonban nem hagyott fel a játékkal. Főhadiszállását a tőzsdékávéházban ütötte fel s ügynökei által innét dirigálja a piacot, még pedig úgy, hogy ma ezzel a per procura-játékkal is körülbelül 25 filléres áremelkedést idézett elő az októberi zabban. Rosner fennakadás nélkül megadja a kívánt fedezeteket.

A világ buzatermése. Rómából jelentik: A nemzetközi mezőgazdasági intézet jelentése szerint az ez évi buzatermést a következőképpen becsülik (1000 dupla tonnákban): Spanyolország 42.000, Anglia 14.000, Magyarország 51.000, Olaszország 55.000, Románia 26.000, Kanada 58.000, Egyesült Államok 180.000, Ango-India 100.000, Japán 5000; rozs: Belgium 5800, Spanyolország 1600, Magyarország 12.700, Egyesült Államok 7800; árpa: Spanyolország 19.000, Dánia 5000, Anglia 12.000, Magyarország 16.000, Kanada 18.000, Japán 20.000;

zab: Belgium 6000, Dánia 6000, Anglia 20.000, Magyarország 13.000, Olaszország 6000, Kanada 58.000.

Részletáruház részvénytársasági alapon. A kis budai bank, amely rövid időn belül alakult a jobbparton, a legkülönfélébb üzletágakat veszi fel programjába. Egyikük most részlet-üzletet alapít 100.000 koronával. A részvénytársaság igazgatójává *Neubauer* Dezső, egy fővárosi részlet-üzlet vezetője van kiszemelve. A vállalat, mely már a jövő hónapban megkezdí működését, főleg konfekció és kézműárak eladásával fog foglalkozni. Az alapítók között az alapító budai bank igazgatósági tagjai is szerepelnek.

Szállítmányi kedvezmény a husipari kiállításra. Lukács László kereskedelmi miniszter intézkedésére az államvasutak igazgatósága *értette* a szeptember hóban megtartandó husipari kiállítás végrehajtó bizottságát arról, hogy a kiállításra rendelt kiállításokat a legnagyobb szállítási díjkezdményrel fogja szállítani.

Új telefontyár. Állami támogatás mellett a stockholmi Ericson Magyarországon telefontyárat akar létesíteni. A gyár már tárgyalásba bocsátkozott a kormánnyal az állami kedvezmény tárgyában. Egyelőre még nagyon kezdetleges stádiumban vannak a tárgyalások, s a gyár fölépítése kétséges.

Nagy erdőüzlet. A vagyonbukott Steinherz B cég erdőéséhez tartozó veresvízi fenyőerdőket, melyeknek faállományát mintegy 400.000 köbméterre becsülik, a brassói *Czell* Frigyes és fiai cég vette meg. A vételár 3.307.000 koronát képvisel. Az erdőeségek eladása versenytárgyalás útján történt, azonban — mint értesülünk — az eladást a versenytárgyalásban résztvevő cégek meg fogják témadni.

Német kincstári utalványok kibocsátása. Berlinben — mint értesülünk — október 1-én 100 millió német márkájú kincstári utalványt fogja a német kincstár kibocsátani. A kincstári utalványok névértékű 4 százalékos porosz kincstári utalvány válik esedékessé. A kormány 40 millió márkájú kincstári utalványt készpénzben visszavált és 60 millió német márkát n. é. négy százalékos új kincstári jegyet bocsát ki. Poroszországot pedig 45 millió német márkájú kincstári jegyet fog forgalomba hozni, úgy hogy a forgalomba kerülő kincstári jegyek összege 185 millió német márkát tesz ki. A német jegybankot természetesen kormánya felhatalmazta, hogy a régi kincstári jegyeket újakkal átcserezhesse.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

ANDRÁSSY-UT 39.
BUFFET
IV. EMELET.
LIFT.

„Párisi faggal“ 20 fill.
1 szelét ostyával .. 40 fill.
2 szelét ostyával .. 40 fill.

„Párisi jeges-kévé“ ostyával 40 fill.

„Párisi Mignon“ 7 fill.
kittő

„Párisi torta“ 16 fill.
logfinomabb, nagy szelét

Sült faggal 60 fill.
kivél
bélit jegyhűg .. .

Romek kilátás a nagy tetőn

Kivonat a hivatalos lapból

— Augusztus 19. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szombati Kálmán miskolci ref. felsőbb leányiskolai tanárt a kolozsvári, dr. Bittenbinder Miklós szegedi állami felsőbb leányiskolai helyettes tanárt pedig a szegedi állami felsőbb leányiskolához a IX. fizetési osztályba rendes tanárrá; Feuerthaler Ferenc okleveles tanítót a bigéri községi elem iskolához rendes tanítóvá;

a belügyminiszter a határrendőrséghez Madarász Ákos és Jónás Béla határszéli rendőrfogalmazókat fizetés nélküli határszéli rendőrkapitányokká; a budapesti államrendőrséghez dr. Berkes Vilmos segédfogalmazót fogalmazóvá, dr. Somogyi Gyula rendőrgyakornokot segédfogalmazóvá, dr. Metz Gyula rendőrdíjnokot segédgyakornokká;

figyelmét a nagy versenyre, mert a most alakult új szövetség, a MKESZ. ily versenyek megrendezésével óhajtja elérni azt a helyet, mint ahol a külföldiek tartanak. Versenyek alatt az 52. gyakorlat zenekara fog játszani. Belépésre 60 fill., klubjegyek, 2 kor., 1 kor. és 40 fill jegyek érvényesek.

() **Toldi Ödön világrekord-kísérlete.** Most két hete a Magyar Uszó Szövetségnél rekord-kísérletet jelentett be Toldi Ödön, mely azonban egyrészt, mert a szövetség képviselői nem jelenhettek meg, másrészt mert a Millenáris medencéjéből a vizet leeresztették, elmaradt. Toldi Angliából hazajövet nyaralóhelyére, Balatonszázszóra tért vissza, hol erős tréninget folytatva, most vasárnapra a BAK csúszárfürdői versenyen jelentette a MUSZ-nak egylete, a Magyar Testgyakorlók Köre utján a rekordjavító-kísérletet.

KÖZGAZDASÁG.

Bankok harcza a Közuti részvényekért. Az utolsó hetek értéktözsdei forgalmának homlokterében a Közuti Villamos Vasut részvényeiben kifejlődött nagy üzleti élet állott. A részvények állandóan emelkedtek, noha külsőleg semmi olyan esemény nem történt, ami az emelkedést indokoltá tenné. Beszéltek a már unos-untig agyoncsépeelt rárostitási tervről, jó üzletmenetről és még sok mindenről. Van azonban egy olyan kombináció is, ami igen érdekes hátterét nyújtja e vállalat részvényeire: folyó harcznak. Ezek szerint itt a nagy bankok *majioritási harcáról van szó.* Mint ismeretes, azelőtt a Közuti bankárja egyedül a Kereskedelmi Bank volt. Mikor azután az ismert tőzsdei csoport megszerezte a részvények egy nagy mennyiségét, a pénzügyi vezetésben részesedést kapott a Hitelbank is. Most azután azt mondják, hogy a két bankhoz egy harmadik versenytárs is járult a *Magyar Bank és Kereskedelmi R.-T.* Állítólag ez az intézet vásároltatja a Közuti részvényeket, nyilván azért, hogy ő is helyett kapjon a társaság pénzügyi vezetésében.

Run a Dévai Hitelbank ellen. Mai számunkban már részletesen foglalkoztunk a fizetési zavarokba jutott *Dévai Hitelbank Részvénytársaság* ügyeivel. Említettük, hogy a három évvel ezelőtt alakult pénzügyi elnöke báró Kemény József, aki ugyancsak elnöki tisztséget visel az alapításnál, a Hunyadmegyei Faipari Részvénytársaságnál. Ezzel szemben most illetékes helyről arról értesítettek bennünket, hogy báró Kemény József már több mint egy éve lemondott elnöki állásáról s a bank jelenlegi elnöke *Mara László*, hunyadmegyei főispán. A volt elnök azért mondott le annak idején elnöki tisztségéről, mert a válság előjelei már akkor mutatkoztak. A bank ugyanis olyan tulzáshoz vitt faipari spekulációkat kezdett, melyek reakciója már akkor mutatkozott. Különben a bank teljesen kiszolgáltatta magát a politika szolgálatának. Mindent elkövetett arra, hogy a hivatalos pénzeket betét gyanánt megnyerje s ekközben teljesen megféleldekezett egyebirányú tevékenységéről. A kormány különben hajlandó segíteni a válságba jutott pénzügyt és a Magyar Általános Hitelbank utján 500.000 koronát boesát rendelkezésre. A hitelezők különben a banknak mindaddig moratóriumot adnak, amíg a pontos státust meg nem állapítják.

A Magyar Bank és a Jég- és Viszontbiztosító Részvénytársaság részvényei. Az értéktőzsde mostani üzletmenetében szembeütközött az a nagy kereslet, mely a *Magyar Jég- és Viszontbiztosító R.-T.* részvényei iránt megnyilvánult. Ezt a nagy keresletet sokféleképpen kommentálják. Beszélnek kitünő üzletmenetről s arról, hogy az idén kevés a jégkár, úgy hogy a társaság kifizetési a minimumra redukálódna és — természetesen — beszélnek azt is, hogy ennek következtében a múlt évi 10 százalékosnál nagyobb osztalékot — fog fizetni. Mindez kétségtelenül igaz is lehet. Sokkal érdekesebb azonban ennél az az értesülésünk, hogy e részvények emelkedésének oka — a Magyar Bank és Kereskedelmi R.-T. Azt beszélnek ugyanis a tőzsdén, hogy a Magyar Bank vásároltatja e részvényeket azzal a céllal, hogy a saját biztosítójának, a Hungáriának, bizonyos befolyást biztosítson a Viszontbiztosítónál. Állítólag a 15.000 drb. részvényből már jelentékeny mennyiség van a Magyar Bank tárcájában.

A Pénzügyi Párt Országos Szövetségének tevékenysége. A választójogi reform ügyében véleményadásra felszólított egyesületek, társulatok és tudományos testületek sorában felszólította gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök a Magyarországi Pénzügyi Párt Országos Szövetségét is, hogy közölje vele a kérdésre vonatkozó véleményét. A Szövetség elnöksége a legszélesebbkörű alapon beszerzendő véleménynyilvánítások és adatgyűjtések alapján kívánja a miniszterelnököt informálni azokról a nézetekről és törekvésekről, amelyek a pénzügyi párt támogatásának a választójogi reformmal szemben és amelyeknek kétségtelen tendenciája, hogy a parlamentben képviselőre találjanak azok a gazdasági érdekek is, melyek a nemzeti állam nyugodt fejlődése érdekében kívánatosak. *Mándy Lajos* ny. min. tanácsos, a Szövetség elnöke személyesen vezeti az erre vonatkozó munkálatait és a pénzügyi párt közvéleményének meghallgatására széleskörű akciókat indított, amelyek előmunkálatait dr. Berényi Pál a Szövetség igazgatója végzi. A Szövetség igazgatósága őszi ülésének egyikében tárgyalja majd *Mándy Lajos* elnöknek erre vonatkozó előterjesztéseit.

Kinek van haszna a dohányárak emeléséből? Mint ismeretes, *Lukács László* pénzügyminiszter horribilis áremeléseket léptetett életbe a különféle dohánygyártmányokban. Jóformán az összes gyártmányok ára 20—100%-ig emelkedett. Voltak, akik már kezdetben azt hangoztatták, hogy a dohányárak indokolatlan magas emelése nem fogja megfizetni a kincstárnak azt a hasznot, amelyet a miniszter az árak emelésétől várt. Arra alapították ezt a nézetet, hogy a dohányárak szertelen emelésével fordított arányban csökkenni fog a dohányfogyasztás is. Az eddig nyilvánosságra jutott adatok szerint tényleg csökkent is. A dohányárak emelésével járó nagyobb bevétel tehát ellensúlyozta a kisebb fogyasztást. Most azután egy újabb részlete pattant ki annak, hogy mi az oka a kincstári jövedelmek csökkenésének. Mint ismeretes ugyanis, az egyik legnagyobb fogyasztási cikk a cigaretták gyártmányok közül a *Princessas* cigaretták. Ezt a cigarettát eddig papír skatulyákban is árusították tiszével. Újabbban az árusítás *pléhskatulyákban* történik huszával. A pléhskatulyák kiállítása meglehetősen díszes és meglehetősen drága is, úgy, hogy már az első pillanatban szembeütköz az, hogy a *Princessas* cigaretták áremeléséből a kincstárnak aligha van haszna, mert hiszen az elért árat ellensúlyozza a csomagolásnak sokkal drágább volta is. Nekünk ugyan csak örülni kell azon, hogy ezekkel a pléhskatulyákkal a *Magyar fémlémezipar részvénytársaság* a kormány legalsóbb nagy munkát juttatott, azonban teljesen érthetetlen pénzügyi politika az, hogy ilyen módon illuzióriussá tegyék azt a remélt hasznot, amit az árak felemeléséből természetesen várt a kincstár. Elvégre a *Princessas* cigaretták nem fognak jobban fogyni, ha azok pléhdobozokban vannak. Ellenben a kincstár milliós kiadási többletet szerzett ezekkel a pléhdobozokkal, úgy, hogy minden tulzás nélkül megállapíthatjuk, hogy a *Princessas* cigaretták árának emeléséből csak a Magyar fémlémezipar részvénytársaságának van haszna.

A szatmári jubilaris kiállítás. A Szatmármegyei Gazdasági Egyesület ez évi szeptember hó 21-én Szatmárnémetiben megnyitja jubileumi kiállítását rohamos léptekben halad a megvalósulás stádiuma felé. A vasuti állomás szomszédságában levő gyönyörű Kossuth-kertben — az kiállítás területén — az építkezések a befejezéshez közelednek. Ugyancsak ebben a díszes kertben lesz a kiállítással egyidejűleg szeptember 28-án nagygyűlése, valamint a többi, már lapunkban jelzett kongresszusok is. Maga a kiállítás igen értékesnek ígérkezik, mivel Szatmár vármegye gazdái és iparosai vállalták működésük annak sikere érdekében. Különösen érdekes és ritka látványosságot fog nyújtani a nagybányavidéki arany- és ezüstbányák pavillonja. Bizonyos, hogy a gazdák tömegesen fogják a kiállítást és a szeptember hó 28-iki gyűlést felkeresni, amely alkalomból kedvezményes vasuti jegyekért a „Szatmár vármegyei Gazdasági Egyesület”-hez kell fordulni.

Ujabb francia pénz a magyar piacon. Mint ismeretes, a *Magyar Pénzügyi Párt Központi Hitelbankja R.-T.* elhatározta, hogy alaptőkéjét 10 millió koronáról 20 millióra emeli föl. Az új kibocsátású részvények átvételére egy francia pénzcsoport alakult, mely már is teljesen biztosította az emisszió sikerét. De a francia csoportnak éppen a Központi Hitelbankkal való kooperációja többet

is jelent, mint egy egyszerű részvétel vállalat. Ebben a kapcsolatban az a közgazdasági életünk nézve nagy jelentőségű intenció jut kifejezésre, hogy miután a Központi Hitelbank az ország egész vidéki bank-hálózatának szerve, ezen az uton a francia csoport részt kíván venni a vidéki közgazdasági életben is mindent, ahol erre csak komoly alkalom kínálkozik. Ebben van az intézet alaptőkeemelésének nagy jelentősége. Az alaptőkeemelés ügyében egyébként ma rendkívül közgyűlést tartott az intézet fennvéri *Zádor Lajos* kir. táncos elnöke alatt. Az elnök a foimaságok elintézésére után ismertette azt a megállapodást, amely egy francia pénzügyi intézetből és bankárokból álló párisi pénzcsoport és a társaság igazgatósága között az alapszabályokban nyert felhatalmazás alapján 10.000.000 korona névértékű részvény átvétele iránt kedvező feltételekkel létesült. A közgyűlés az elnök bejelentését egyhangú lelkesedéssel tudomásul vette, az emisszió következtében szükségessé vált alapszabálymódosításokat elhatározta és a francia pénzcsoport delegáltját, dr. *Schkafoff*, a Banque Suisse pour le Commerce Étranger igazgatóját és *Fribourg* vállalkozót az igazgatóságba beválasztotta. A közgyűlés után az igazgatóság ülést tartott, amelyen a további szükséges intézkedéseket megtette.

Uj vállalat a motorszakmában. Mint értesülünk, *Landler Ödön*, ki egy helybeli motorgyárnak évek hossza sorá át vezetői állásban volt és kinek szakképzettsége a motorszakma terén elismert, önállóította magát. Nevezetnek sikerült egy elsőrendű svédországi motorgyárnak *Nickels* és *Todsén* stockholmi cégnek „Robur” nyersolaj motoraira Magyarország és társországi részére az egyedüri tást elnyernie és tekintetbe véve, hogy szakképzettségén kívül még megfelelő tőke felett is rendelkezik, biztos feltehető, hogy a legjobb eredményeket fogja elérni. Az illető VI. Lovag-utca 2. irodáját és mintaraktárát már megnyitotta és érdeklődőknek szívesen nyújt mindennemű szakszerű felvilágosítást.

Pénzügyi pagodák. Bámulatra ejtő csodálatos pompával berendezett bankfiókok ékeskednek ujabban a főbb utvonalaikon. Forgalmasabb helyeket valóságos meglepnek a pénzügyi intézetek, hogy a modern kor igényeinek teljesen megfelelő bankfiókokat, pénzügyi pagodákat állítsanak fel. Töméntelen pénzt nyel el egy ilyen kívül végig márványozott, belül süppedő, szőnyeggel felezőzomáztott fiók, mely minden egyes esetben a „közönség kényelmére” alakul. Egy ilyen pénzügyi pagoda főcélja a takarékbetét gyűjtés. A közönség azt a megtakarított pénzt akarja takarékbetétnek megnyerni, amit valójában tényleg meg nem takarít. Ebben az óriási drágaságban, ahol a lakás-uzsora az élelmiszer drágasággal vetekszik, a jövedelem elenyésző csekély része kerül takarékbetétbe. Szinte nevelésnek látszik, hogy bankok ilyen minimális tőkék gyűjtését miatti kiméretlen versenyt folytatnak. Első pillanatra úgy látszik, hogy a sok fényes pagoda a nagy gazdasági föllendülés jele. — Erős gazdasági föllendülés nem pénzügyi pagodák gomboszerű burjánzásában jut kifejezésre, hanem egészséges ipar, kereskedelem és östermelés a fokmérője a rendezett gazdasági életnek. A sok bank éppen azt dokumentálja, hogy a közönség nélküle talán egy

lépést sem tud tenni s azért nyitják nyakra-főre a fényes, valóságos művészi kivitelű pagodákat. Féltő, hogy majd a reakció rövidesen bekövetkezik s amilyen gyorsan, szinte tümeményesen nőttek ki ezek az önálló működési körrel felruházott pagodák a földből, olyan gyorsan fogják kapuikat becsukni. Egy-egy földelet 100.000 koronás fölsterelésén kívül még óriási egyéb terhet is visel és így érthető, miért boesátkoznak a bankok a földelet hálózatának szélesítésére. Ha az akció nem szűnik meg — sőt az előjelek után itélve egyre erősödik — nemcsak devalváció, hanem oly furcsa helyzet kerekedik a fővárosban, amire nem lesznek büszké a pagodák föllállításának tervezői és szellemi vezetői.

Munkáslakások. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége már évek óta behatóan foglalkozik a munkáslakás kérdéssel és az idei közgyűlés határozati javaslatot fogadott el, melyben kimondta, hogy ipari munkásházak létesítését a munkáslakáshány és az ezzel összefüggő gazdasági és szociális bajok megszüntetése érdekében sürgősen szükségesnek tartja s ezért felterjesztésben fordul a kormányhoz, hogy amennyiben városok, községek egyesületek, egyesek, illetve egyes iparvállalatok ipari munkások részére a nyereszkesedés teljes kizárásával, munkásházakat építenek, biztosítassék ezeknek az állam támogatása legalább oly méretekben, mint ezt az 1907. évi XLVI. t.-cikk a gazdasági munkásházak építésének támogatásáról a mezőgazdasági munkásházaknak biztosítja. A szövetség e felterjesztésével most készült el. Abból a megfontolásból indult ki, hogy azok a kedvezmények, melyeket a hazai ipar fejlesztéséről szóló törvény a munkásházak építésénél biztosít, valamint az ipartanács kedvező gyakorlata, hogy t. i. az állótöbbletbe beszámítatik a munkásházak költsége is, korántsem elegendő, hanem szükséges, hogy külön törvény külön kedvezményeket nyújtson.

Harc az argentinai húsert. Miként mi azt már hónapokkal ezelőtt megírtuk, a magyar kormány igen ügyesen vezeti be a tárgyalások anyagába azt a körülményt, hogy az argentinai húsert folyó harc voltaképpen nem is a mostani husinség kérdését *ezelozza, hanem állandó* jellegű husbehozatal lehetővé tételét, *szóval* a kiegyezés kijátszását. Mi, akik érdektelenül nézzük a két kormány műharczát, tudtuk és meg is írtuk, hogy a magyar gazdaközönység voltaképpen teljesen hamis uton halad tiltakozásával, mert itt nem 2000—5000 tonna húsról, hanem sokkal nagyobb mennyiségről van szó. Ezt ma már a bécsi kormány szócsövei is teljesen elismerik, helyesebben *leleplezik*. Például a Reichspost ma így ír: „A magyar kormány által kiadott kommüniké az argentinai husnak Ausztriában szervezni kívánt *állandó* beengedéséről beszél, amiből valami újat tudunk meg. Tehát nem az Atlanta gőzösnek 800 tonna fagyasztott húsról van szó, hanem arról a kérdéssel, hogy *milyen feltételek alatt járulna hozzá Magyarország egy Ausztriába való állandó külföldi husbehozatalhoz.* A magyar részről történt ezen megállapítás folytán a magyar kompenzációs követelések egészen más, mindenestre enyhébb világitásba kerülnek.“

Ez a leleplezés kétségtelenül nagy konsternációt okoz agrár körökben, ahonnan ma már egy okos idea, Bécs bojkottja, is fölmerült. Ha ezt keresztül tudja vinni az OMGE, számíthat az egész ország háliáira. Az OMGE részéről ma a következőket közlik:

Az a rideg visszautasítás, amelyben a magyar részről tanúsított követeléseknek része volt, immár bizonyosá tesz, hogy az osztrákok nem alkudoznak és nem kölesönösség, hanem a követelődés egyoldalú alapjára helyezkednek. Nyugtalanúságot kelt gazdakörökben a kormány hivatalos közlésének az a része, amely szerint *az argentinai hus állandó behozataláról, az annabergi esatlakozás nélkül szó sem lehet.* A gazdaközönység hajlandó azt hinni, hogy ez a kijelentés stiláris hiba, mert nem telezheti fel, hogy a kormány a tengerentúli hus behozatalát *esetéről-esetre* az annabergi esatlakozás nélkül is hajlandó megengedni. Különös izgalmat keltett a gazdák között a Neue Freie Presse azon híre, hogy a behozatal kérdésében a közigazgatási bíróság fog dönteni. Igaz ugyan, hogy a közigazgatási bíróságnak erre hatásköre nincs, de ismerve az osztrák kapzsiságot és törvénytiszteletet, nem volna nagy meglepetés, ha a törvényesség látszatába burkolózva, mégis csak beengednék a tengerentúli húst. A magyar gazdatársadalom erre számít és igen sokan közülök a retorziók czéliből való

komoly szervezkedés eszméjét vetik föl. Így egy egészen kemény terv alakjában a *bécsi huspiacz bojkottjának* eszméje merült föl tekintélyes gazdák körében, ami tekintettel arra, hogy a gazdák ebben a kérdésben a legkomolyabban összetartanak, egyáltalában nem látszik kivihetetlennek. Ez pedig Bécsnek kétségkívül igen kellemetlen napokat okozhatna.

A tárgyalásokat egyébként a két kormány megszakította s Bécsben most a magyar kormány belezólása nélkül óhajtkák megszegni a kiegyezést. Mert, hogy megszegik, az egészen bizonyos.

A *Rathauskorrespondenz* jelentése szerint a városi tamás képviselői a vasúti minisztériumban a reszortminisztériumok képviselőivel *Sonnenschein* osztályfőnök elnöke alatt értekezletet tartottak a huskérdésben. A kormány késznek nyilatkozott szarvasmarha és vágómarha, valamint hus számára 100 kilométernél nagyobb távolságra az osztrák államvasutak összes vonalaira 50 százalékos szállítási kedvezményt biztosítani. Ezenkívül még számos kedvezmény adatott meg és elhatározottat, hogy tarifaszere kedvezmények kieszközölése végett tárgyalásokat kezdenek a déli vasutal. A városi tanácsot hétfőre rendkívüli közgyűlésre hívták össze ezen ügyek megbeszélése végett.

A cs. kir. távirati iroda értesülése szerint az osztrák kormány rezortképviselőinek e hó 17-én reggel az előző napon Budapesten a huskérdés dolgában folyt tárgyalásokról küldött jelentése alapján táviratilag megtagadta a magyar részről főpontoknak megjelölt ellenkoncessziókat. Minthogy a magyar kormány a Triesztben beraktározott 700 tonna argentinai hus behozatalához hozzájárulását nem adta meg, a fennálló jogi helyzetből kifolyólag az összes argentinai hus behozatalára vonatkozó s a kormány elé terjesztett kérvények elutasítandók.

Bukaresti lapok közlik, hogy hétfőn a turnszeverinai új közvágóhidról utnak indítják Bécsbe az első romániai huszállítmányt és a jövő héten aztán több szállítmány fogja ezt követni.

Triesztben a magyar kormány eljárása az argentinai husbehozatal tárgyalásai körül, nagy felháborodást keltettek. Azt követelik, hogy az osztrák kormány ilyen fontos kérdésben, mint aminő az ausztriai városok élelmezése, ne engedje megkötni kezét Magyarország által, hanem korlátlan mennyiségben szállítsa az argentinai húst Bécsbe és az osztrák városokba. Különben a munkásnép közt erős az elégedetlenség a bevétel megakadályozása miatt. A szociáldemokrata párt több gyűlést hívott össze amelyeken az argentinai hus dolgát fogják szótvetenni.

A Temesvári Takarékpénztár esődje. Temesvárról jelentik: A Temesvár Belvárosi Takarékpénztár millió esődüggyében a törvényszéknél ma kezdtek meg az egyezségi tárgyalásokat. A betevők nagy része a bíróság előtt kijelentette hogy hajlandó elfogadni az igazgatóság és a felügyelőbizottság, valamint az intézet volt ügyésznének egyezségi tervét. A betevők mintegy 400.000 koronát képviselő része hozzá is járult, ellenben egy kisebb csoport, mely 130.000 koronát képvisel, a terv ellen szavazott. Valószínű, hogy az egyezség mielőbb létrejön.

Rosner mégis dolgozik. A tőzsdetanács, mint ismeretes, a Rosner és Faludi cég főnökeit örök időre kitiltotta a tőzsdéről. Rosner ezt a határozatot megfélebbzte ugyan s így a kitiltás nem jogérvényes még, mindazonáltal a súlyosan megbélyegzett börziánér nem jelenik meg a tőzsdén, hanem csak barátai által hirdeti, hogy ha a tőzsde őt elűti a kenyérkeresettől, hát akkor ő esődbe megy. Addig is azonban nem hagyott fel a játékkal. Főhadiszállását a tőzsdékávéházban ütötte fel s ügynökei által innét dirigálja a piacot, még pedig úgy, hogy ma ezzel a per procura-játékkal is körülbelül 25 filléres áremelkedést idézett elő az októberi zabban. Rosner fennakadás nélkül megadja a kívánt fedezeteket.

A világ buzatermése. Rómából jelentik: A nemzetközi mezőgazdasági intézet jelentése szerint az ez évi buzatermést a következőképpen becsülik (1000 dupla tonnákban): Spanyolország 42.000, Anglia 14.000, Magyarország 51.000, Olaszország 55.000, Románia 26.000, Kanada 58.000, Egyesült Államok 180.000, Ango-India 100.000, Japán 5000; rozs: Belgium 5800, Spanyolország 1600, Magyarország 12.700, Egyesült Államok 7800; árpa: Spanyolország 19.000, Dánia 5000, Anglia 12.000, Magyarország 16.000, Kanada 18.000, Japán 20.000;

zab: Belgium 6000, Dánia 6000, Anglia 20.000, Magyarország 13.000, Olaszország 6000, Kanada 58.000.

Részletáruház részvénytársasági alapon. A kis budai bank, amely rövid időn belül alakult a jobbparton, a legkülönfélébb üzletágakat veszi fel programjába. Egyikük most részlet-üzletet alapít 100.000 koronával. A részvénytársaság igazgatójává *Neubauer* Dezső, egy fővárosi részlet-üzlet vezetője van kiszemelve. A vállalat, mely már a jövő hónapban megkezdí működését, főleg konfekció és kézműárak eladásával fog foglalkozni. Az alapítók között az alapító budai bank igazgatósági tagjai is szerepelnek.

Szállítmányi kedvezmény a husipari kiállításra. Lukács László kereskedelmi miniszter intézkedésére az államvasutak igazgatósága *értette* a szeptember hóban megtartandó husipari kiállítás végrehajtó bizottságát arról, hogy a kiállításra rendelt küldeményeket a legnagyobb szállítási díjkezdményrel fogja szállítani.

Új telefontyár. Állami támogatás mellett a stockholmi Ericson Magyarországon telefontyárat akar létesíteni. A gyár már tárgyalásba bocsátkozott a kormánnyal az állami kedvezmény tárgyában. Egyelőre még nagyon kezdetleges stádiumban vannak a tárgyalások, s a gyár fölépítése kétséges.

Nagy erdőüzlet. A vagyonbukott Steinherz B cég erdőseéhez tartozó veresvázi fenyőerdőket, melyeknek faállományát mintegy 400.000 köbméterre becsülik, a brassói *Czell* Frigyes és fiai cég vette meg. A vételár 3.307.000 koronát képvisel. Az erdősegek eladása versenytárgyalás útján történt, azonban — mint értesülünk — az eladást a versenytárgyalásban résztvevő cégek meg fogják témadni.

Német kincstári utalványok kibocsátása. Berlinben — mint értesülünk — október 1-én 100 millió márká névértékű birodalmi kincstári utalvány és 145 millió márká névértékű 4 százalékos porosz kincstári utalvány válik esedékessé. A kormány 40 millió márkányi kincstári utalványt készpénzben visszavált és 60 millió márká n. é. négy százalékos új kincstári jegyet bocsát ki. Poroszországot pedig 45 millió márká névértékű kincstári jegyet fog forgalomba hozni, úgy hogy a forgalomba kerülő kincstári jegyek összege 185 millió márká lesz. A német jegybankot természetesen kormánya felhatalmazta, hogy a régi kincstári jegyeket újakkal átcsereélhesse.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

ANDRÁSSY-UT 39.
BUFFET
IV. EMELET.
LIFT.

„Párisi faggal“ 20 fill.
1 szelét ostyával .. 40 fill.
2 szelét ostyával ..

„Párisi jeges-kévé“ ostyával 40 fill.

„Párisi Mignon“ 7 fill.
kittő

„Párisi torta“ 16 fill.
logfinomabb, nagy szelét

Sült faggal 60 fill.
kivél melet
bélit jégkővel .. .

Romek kilátás a nagy tetőn

Kivonat a hivatalos lapból

— Augusztus 19. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szombati Kálmán miskolci ref. felsőbb leányiskolai tanárt a kolozsvári, dr. Bittenbinder Miklós szegedi állami felsőbb leányiskolai helyettes tanárt pedig a szegedi állami felsőbb leányiskolához a IX. fizetési osztályba rendes tanárrá; Feuerthaler Ferenc okleveles tanítót a bigéri községi elem iskolához rendes tanítóvá;

a belügyminiszter a határrendőrséghez Madarász Ákos és Jónás Béla határszéli rendőrfogalmazókat fizetés nélküli határszéli rendőrkapitányokká; a budapesti államrendőrséghez dr. Berkes Vilmos segédfogalmazót fogalmazóvá, dr. Somogyi Gyula rendőrgyakornokot segédfogalmazóvá, dr. Metz Gyula rendőrdíjnokot segédgyakornokká;

a pénzügyminiszter Kostyal Lajos enyingi adóhivatali tisztet a IX. fizetési osztályba pénztári segédítetté a budapesti IX. kerületi állampénztárhoz; Lipscher Zsigmond zsolnai adóhivatali gyakornokot a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű adóhivatali tiszté a körösbányai és Dudosits Elek székesfehérvári lakost ideiglenes minőségű segélydíjas adóhivatali gyakornoká zsolnai adóhivatalhoz; Moesz Zsigmond segélydíjas pénzügyi számgyakornokot az aranyosmaróti pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségé, a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi számtiszté; a marosvásárhelyi főügyész Balla József nagyenyedi országos fegyintézetét fegyvert a csikszereadi törvényszéki fogházhoz nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Mayer György zsolnai állami főreáliskolai rendes tanárt, az igazgatót a kisvárdai állami főgimnáziumhoz; Halter Jenő szatmárnémeti kir. kath. főgimnáziumi r. tanárt a temesvári állami főgimnáziumhoz helyezte át; ugyancsak áthelyezte Göttl Károly törökbecsei állami polgári iskolai rendes tanítót jelenlegi minőségében a nagybecskereki állami polgári fiúiskolához.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Kohn Jakab nagyváradi lakos saját, valamint László, Ernő, Miklós és Klára nevű kiskoru gyermekeit Kertészre, Zarec János muraszombati lakos saját, valamint kiskoru Zarec István nevű gyermeke Zalaira, Weisz Lipót és kiskoru Lenke leánya kaposvári lakosok Fehérre, kiskoru Sara Sándor madarasi lakos Patakira, Steier Létván és kiskoru Steier Magdolna törökszentmiklósi lakosok Szegőre, Stern Leó budapesti lakos Balázsra, kiskoru Rosenstock József budapesti lakos Rózsára, kiskoru Langberger Mózes kolozsvári lakos Lengyelre, Grossmann Ármán vámosmiklósi lakos Gergelyre, Kómpár János bezdáni lakos Keletre, Grosz Albert munkácsi lakos Nagyra, kiskoru Ruben Ferenc margittai lakos Révészre, Moldován Tivadar bethleni lakos saját, valamint kiskoru János nevű gyermeke Ilosvaira, Szampauer István tóvárosi lakos Szántóra, Feinstein Lipót kolozsvári lakos saját, valamint Jenő nevű kiskoru gyermeke Erdeire, Dödrözönyi József bezdáni lakos Debreczenre, Rikker József győri lakos Rónaszékire, Ködmön Antal ároktői lakos saját, valamint Erzebet nevű kiskoru gyermeke Tótra, kiskoru Urbán Gábor mezőkövösházi lakos Gárdonyira, Kucznera Julianna fakövezekényi lakos Komáromra, dr. Handler József guilgözi lakos Hívőre, Heller Géza budapesti lakos saját, valamint Klára nevű kiskoru gyermeke család névének Hívőre való átváltoztatását megengedte.

Nyiltter.

Érdekben közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A budai Szt.-Lukácsfürdő
„Nagyszállójában” és „Thermal”-szállójában szoba teljes ellátással naponként 10 kor-tól feljebb. Minden szoba kilátással a Dunára. Kénes iszapfürdők és iszapborogatások. Fürdőismertetőt díjmentesen küld Szt.-Lukácsfürdő részv.-társ.

Házlebontás miatt összes arany-, ezüst- és ékszeráruimat jelentékenyen lezártított árban adom el, Zirner Testvérek utóda Liszt Hugó
Budapest, Váci-utca 5. szám.
Nem összetévesztendő! Pontos cím!

MATTONY/FELE
GISSHUBLER
természetes gyógyvíz
SAVANYUVÍZ.

„THE MUTUAL”

new-yorki életbiztosító társaság.

2968 millió frank vagyon.

7 1/2 milliárd frank biztosított tőke!

Legliberálisabb feltételekkel! Tiszán kölcsönös! Részvényesek minőségben!

Az 1907-ik év óta kiállított kötvények után — 35 éves korig és a három főtáblázat (haláleseti, haláleseti 20 évi díjzótással és vegyes 20 évi tartamra) alapú tőke — általában a következő nyeresemények fizetett ki az évi díjak számláiban kifejezve:

Biztosítottok után, melyek kötetek:	elsőéves	másodéves	harmadéves	negyedéves
1907-ben	10.71	13.48	16.03	20.56
1908-ban	12.39	15.12	19.63	—
1909-ben	14.12	18.83	—	—
1910-ben	17.50	—	—	—

Nyitányi vezérigazgatóság:
Budapest, VI., Andrásy-ut 20. sz.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, augusztus 19.

A készáru piacra ma csendes volt a hangulat. Kielégítő kínálat mellett a malmok tartózkodók voltak, keveset és nehézkesen vásároltak. Mivel másrészt az árubirtokok sem erőltették a dolgot, csak közepes arányú forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mintegy 32.000 q buza kelt el, eleinte változatlan, később pedig 5 fillérrel drágább áron. A legdrágább eladási ár 12.-- korona volt 81 kilós tiszavidéki buzért, a legalacsonyabb pedig 10.50 korona 76 kilós pestvidéki úszkös buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 5 fillérrel, a zab és a tengeri 10—10 fillérrel, az árpa 5 fillérrel drágább. Forgalomba került 5000 q rozs 9.10—9.27 1/2 koronás áron, 900 q árpa 8.27 1/2—8.40 koronás áron, 300 q zab 8.50—8.60 koronás áron és 400 q tengeri 8.32 1/2—8.40 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet kedvtelenül és a tegnapi zárlatnál némileg alacsonyabb jegyzésekkel indult meg és kezdetben úgy látszott, mintha inkább a lanybulás felé hajlana az irányzat. A kedvtelenség azonban csak igen rövid ideig tartott, mert alig hogy az első roham elmúlt, rögtön észre lehetett venni, hogy a kínálat erősen megcsappant és ezzel egyidejűleg a kereslet meglehetősen élénkült. Ennek folytán az irányzat erősen szilárdult és az árfolyamok is meglehetősen emelkedtek. Különösen az októberi zab iránt mutatkozott ma igen élénk érdeklődés, amely ciklikus forszírozott vásárlásokra jelentékenyen javította az árfolyamát. Az októberi zab 4 fillérrel a tegnapi zárlaton alul, 11.42 koronán indult, kezdetben pár fillér keretén belül ingadozott, később pedig egyre fokozódó keresletre 11.58 koronáig emelkedett és zárlatkor 11.57 koronán maradt. Az októberi zab 8.55 koronán indulva sűrűs fedezésekre és véleményes vásárlásokra 8.80-ig szökött fel és zárlatkor így is maradt. A májusi tengeri 7.84 koronán indult, 7.97 koronáig emelkedett és zárlatkor 7.95 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza 12 fillérrel, az áprilisi buza 10 fillérrel, az októberi rozs 12 fillérrel, az októberi zab 23 fillérrel, a májusi tengeri 7 fillérrel emelkedett.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a követ. kéző volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki, új	75	—	79	23.10—23.40
"	76	—	80	23.25—23.60
"	77	—	81	2.40—23.70
"	78	—	82	—
Fejérmegyei, új	75	—	79	22.90—2.15
"	76	—	80	23.0—23.40
"	77	—	81	23.20—23.50
"	78	—	82	—
Pestvidéki, új	75	—	79	23.—23.25
"	76	—	80	23.25—23.55
"	77	—	81	23.0—23.60
"	78	—	82	—
Bánsági, új	75	—	79	23.—23.25
"	76	—	80	23.15—23.45
"	77	—	81	23.35—23.55
"	78	—	82	—
Bácskai, új	75	—	79	2.—23.35
"	76	—	80	23.15—23.50
"	77	—	81	23.30—23.60
"	78	—	82	—
Rozs I. rendű új	—	—	—	17.85—18.05
középmínőségű új	—	—	—	—
Árpa tkaramány I. rendű	—	—	—	16.70—17.10
II.	—	—	—	—
Zab I. rendű	—	—	—	17.40—17.60
II.	—	—	—	16.80—17.20
Tengeri belföldi új	—	—	—	16.60—16.80
0	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

Kötetett:
Buza. Tiszavidéki: 100 q 82.5 k 23.70 K, 200 q 82 k 23.15 K, 100 q 82 k 23.80 K, 100 q 81 k 23.30 K, 23.70 K, 450 q 81 k 23.90 K, 100 q 81 k 23.30 K, 2600 q 81 k 23.80 K, 500 q 81 k 23.80 K, 1200 q 81 k 23.70 K, felső sz. 200 q 81 k 23.70 K, 100 q 81 k 23.60 K, 400 q 80.8 k 23 K úszkös, 200 q 80 k 23.80 K.
Bácskai: 100 q 77.5 k 23.20 K.
Tiszai: 1000 q 81 k 24 K.

Bánsági: 10.000 q 79.5 k 23.87 K.
Pestvidéki: 200 q 82.5 k 23.80 K, 500 q 82 k 23.80 K sz., 200 q 82 k 23.60 K, 500 q 81 k 23.70 K, 750 q 80.5 k 23.10 K, usz. m. 1000 q 80 k 23.70 K, 1500 q 80 k 23.70 K, 300 q 80 k 23.60 K, 500 q 80 k 23.60 K, 100 q 80 k 23.55 K, 200 q 80 k 22.50 K, 800 q 79 k 23.50 K, 300 q 79 k 23.65 K, 300 q 80 k 23.65 K, 100 q 76 k 21 K, úszkös.
Bánsági: 4200 q 80.5 k 23.90 K.
Fejérmegyei: 500 q 80 k 23.60 K, 300 q 80 k 23.55 K, 100 q 80 k 23.10 K.
Bihari: 400 q 80 k 23.60 K.
Árpa: 350 q 16.55 K, 200 q 16.80 K, 300 q 16.55 K ppar.
Rozs: 200 q 13.80 K, 150 q 13.30 K, 100 q 13.30 K ppar.
Zab: 100 q 17.20 K, 100 q 17.10 K, 100 q 17 K.
Tengeri: 200 q 16.65 K kocsiba, 100 q 16.70 K kocsiba, 100 q 16.80 K kocsiba.

A határidőpiacon kötötett:
Délelőtt:
Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1911-re:
Buza 1912 áprilisra 11.61—75
Buza októberre 11.42—47—44—58—57
Rozs októberre 9.46—44—61—60
Zab októberre 8.55—61—59—89
Tengeri 1912 májusra 7.84—8—97—95

1 óra 30 perczkor zárulnak:
Buza áprilisra 11.75—11.76
Buza októberre 11.57—11.58
Rozs októberre 9.70—9.71
Zab októberre 8.80—8.81
Tengeri 1912 májusra 7.95—7.96

Budapesti gabonaforgalom.
1911. augusztus 17 től 1911. augusztus 18-ig.

	Érkezett	Elszállított
	m é t e r m á z s a	
Buza	17567	5565
Rozs	1636	8304
Árpa	1352	—
Zab	1672	200
Tengeri	—	2055
Liszt	970	11076
Korpa	—	2576

FELTALÁLÁS
ENCIKLOPÉDIÁJA
Műszaki és ZSEBEXIKON. Országunk díjtala szabadalmi ZSEBEXIKON. nül küldi Molnár R. Béla ok. orvos-gép-és-művészműt. híres szabadalmi ügyvivő Budapest, VIII. Baross-tér 14 (a keleti pályaudvar közelében) Telefon 142—78. Szabadalmak készítése és értékesítése.

Erléktőzsde.
A tőzsde ma lanya irányzatú volt s a börzén már a jó hirre sem reagálnak többet, mint a kedvtelenségre. A külföldi jelentés kedvezően hangzott, Newyorkban már javulást lehetett tapasztalni, az angol sztrájk bizonyára rövid időn belül beveződik, ehhez hozzáteszik, hogy a magyar hitelbank ma közzétett félévi mérlege feltűnően okozott a pénzügykörökben, a nagy haladás révén, amely a kimutatás minden ízéből látszik. Ámde nálunk üzlettelenség uralja a piacot, minek következtében az árnívó nemcsak a nemzetközi, hanem a helyi piacon is igen szerény volt. A magyar hitelrészvényt és a közúti vasutársaságot, utóbb a Rimamurányi részvényt szívesen vásárolták. A készáru piacra a magyar jégrészvényt, továbbá néhány közéniparárérték néhány koronával emelkedett. A zárlat nyugodt, tartott volt. A déli tőzsde iránya nyugodt volt, mert a berlini jelentés nem buzdított. A nemzetközi piacon alig volt változás. A helyi piacon tartott áron folyt a vásár. A készáruértékek sorban néhány koronával javultak. A járadékpiac üzletellen. A valuta és ércváltó változatlan. A zárlat esőndes.
Az előzőszen kötötett: Osztrák hitelrészvény 657, Magyar hitel 850.50—852, Jelzálogbank 492.25, Leszámitolóbank 579.50, Rimamurányi vasút 694.75, Közúti villamosvasút 807.50—810.25, Városi villamosvasút 427.50—428.75, Hazai bank 312.50—314.50, Magyar bank 741.50—743.25, Jég-részvény 403.50—404.50, Beocsi cementgyár 905—908, Salgótarjáni község 687—689, Általános község 837—839, Adria 532—533.
A déli tőzsdén kötötett: Osztrák hitel 650.20—656, Magyar hitel 850.75—852, Jelzálogbank 492.50—493, Leszámitolóbank 580.50—581, Rimamurányi vasút 695, Közúti villamosvasút 807.50—808.50, Városi villamosvasút 428—428.75, Hazai bank 313.25—314, Magyar bank 742.50, Jég-részvény 403.50—404.50, Általános

köszén 840—842, Salgótarjáni köszénbánya 687—688, Ujlaki téglagyár-részvény 434—435, Északmagyarországi köszén 413—414, Adria 531.50—532.50, *Utóiratok* nem volt üzet.

„A jogász”

(szerkeszti dr. Erős Vilmos) minden jogásznak irányítójá az egyetemi előadások és jogi vizsgák utvesztőjében, mely mindenre kimerítő felvilágosítást ad. A jogász megjelenik havonta kétszer és előfizetési ára **félévre 2 korona, negyedévre 1 korona.** Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Dohány-utca 78. Telefon: 118—57.

Bécsi gabonátözsde.

Bécs, augusztus 19. (Saját tudósítónktól.) A mai heti tőzsdén a forgalom buzában meglehetősen élénk és jelentékeny kínálattal mutatkozott. Az árak a múlt szombatiakhoz képest 15—20 fillérrel emelkedtek. Rozsban szintén kielégítő volt a forgalom és az árfolyamok 25—30 fillér javulást tüntettek fel. Árpa kielégítő konzumkereslet mellett tartott, zab változatlanul szilárd s konzum érdeklődést tanúsított, tengeri 25—30 fillérrel drágult.

Jegyzeteket buza: Tiszavidéki 12.20—12.60, bánáti 12—12.45, mosoni és győri 11.55—11.95, felsőmagyarországi 11.55—11.95, délivasuti 11.55—11.85, alsóausztriai 11.45—11.75.

Rozs: Felsőmagyarországi 9.60—9.85, csepeli 9.50—9.75, pestmegyei 9.75—10, délivasuti 9.35—9.60, külterületi magyarországi 9.45—9.70, ausztriai 9.45—9.80.

Árpa: Morvaországi 9.35—10.40, maróhalmi 8.55—9.75, bécsvidéki 8.70—9.35, felsőmagyarországi 8.20—9.75, csepeli 8.10—9, győri 8.20—9, északmagyarországi 7.75—9.25, takarmány 8—8.55.

Magyar tengeri 8.70—8.90, Cinquantin 9.25—9.65, Magyar zab: régi 9.60—10.10, új 9.30—9.75.

Az üzet buraliszban némileg élénkült, különösen későbbi határidőkre és mivel az árkülönbözet promptszállításra és észre kiegyenlítőddött, az az utóbbi is kielégítő forgalmat esínált. Az osztrák származású kenyérliszt ára 2 koronával leszállott, ami lehetővé teszi, hogy innen Magyarországra küldjenek kenyérlisztet. Jó forgalom volt rozsiszabban és drágított árúkat meg kellett adni. Takarmányliszt és korpa élénk kereslet mellett jó árakat ért el.

es vállalat es
MATTEINE Király-u. 16.
Polecka- és moly-
irtásért egy évi jót-
állítás (Fertőtlenítés)
Videkre gép és anyag száll-
ítás. Kérjen prospektust
Telefon 161-38. sz.

Bécsi értéktözsde.

Bécs, augusztus 19. A szilárd newyorki árjegyzések hatása alatt az előtőzsde irányzata barátságos, de csak egyes értékekben volt élénkebb forgalom. Alpesi részvények a javult amerikai vaspiac jelentésére 2 koronával emelkedett. Skoda is szilárd volt. Korlátértékekben az üzet csekély volt, csak Adria valamivel jobb budapesti vásárlások következtében. A déli tőzsde általában gyöngült.

10 óra 45 perczkor: Osztrák hitel 657.25, Magyar hitel 851, Unionbank 628.50, Államvasut 744.25, Déli vasut 124, Alpisi 841, Rimamurányi 695.50, Skoda 676.50. A délitőzsde általában gyöngült.

1 óra 30 perczkor: Osztrák hitel 656.75, Magyar hitel 850.50, Anglobank 329, Bankverein 548.50, Osztrák földhitelintézet 1310, Laenderbank 545.50, Unionbank 628.25, Államvasut 744.50, Déli vasut 123.50, Dunagőzhajózási 1181, Alpisi 839.75, Prágai vasut 2761, Rimamurányi 694.50, Orosz járadék 103.60, Török sorsjegy 251, Skoda 679, 3 százalékos délivasuti elsőbbség 276.50.

Bécs, augusztus 19. (Magyar értékek zárlata). 4 száza lóko arany-járadék 111.75, Tiszai és szegedi kölesön sorsjegy 308.25, Magyar hitelbank részvény 850.50, Magyar leszámitoló és váltó részvény 580.—, Rimamurányi 695.—, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 528.—, Magyar koronajáradék 91.05, 4 százalékos magyar földterem. kötvény —, Magy. nyerem.-köles. sorsjegy 438.—, Kassa-Oderbergi Vasutrsz. —, Magyar jelzálogbank 492.—, Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, augusztus 19. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papír-járadék 92.10, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.—, 1860-as sorsjegy 159.50, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 328.75, Bécsi Bankverein 548.— Osztrák-magyar bank —.

Déli vasut 123.60, Dunagőzhajózási r.-t. 1178.— Dohány részv. 24.—, Cs. k. arany (vert) 11.86, Német bankv. 117.41 Osztr. Lloyd 72.— 4.2 száz. ezüst jár. 92.10 95.85 Osztr. koronajáradék 92.10, 1864-es sorsj. 15.95 Osztrák hitelintézeti részvény 656.—, Union-Band 628.— Osztrák Landerbank 545.—, Osztrák magyar Államvasu 744.90, Elbevölgyi vasut —, Alpisi részvény 839.— 20 frankos 19.06, Londoni váltóár 240.42, Lipótkohó 624.— Török sorsjegy 25.75

Külföldi értéktözsde.

Berlin, augusztus 19. (Értéktözsde.) A tőzsde ma megnyitáskor barátságosabb irányzatú volt, mert Newyork szilárdasága és a düsseldorfi bányatőzsde árválásai az angol munkásmozgalom megszűnésére vetett reménnyel együtt a spekulációt arra indították, hogy majdnem az összes piacokon fedezéseket végezzen. Élénkebb érdeklődés tárgyai voltak Kanada-részvények, melyek 2 százalékos nyertek, továbbá Schuckertrészvények, melyek ugyan az 1 és fél százalékos nyereséget nem tartották meg. Kohóértékek 1 százalékkal magasabak voltak. Az első üzetek lebonyolítása után azonban a forgalom lényegesen nyugodtabb lett, főleg miután a spekuláció a marokkói helyzetbe való tekintettel tartózkodóan viselkedett, miért is az elért nyereségek ismét estek. Erősebb nyomás alatt azonban csak varsó-bécsi részvények állottak, melyek eleinte 1 és egynegyed százalékos nyertek ugyan, de azután 2 és fél százalékkal eséltek. Osztrák értékek kevésbé változtak, déli vasut valamivel gyengébb volt. A tőzsde csendesen zárult. A kizárólagos ipari értékek nem követtek egyenes irányzatot. Czinkértékek jobb irányzatot követtek. Napi pénz 2 és fél—2 százalékos, magánkamatláb 3 és egynegyed százalékos.

Berlin, augusztus 19. Zárlat. (Saját tudósítónktól) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák arany-járadék 93.60 osztrák hitelrészvény 2.575 Déli vasut 23.75 orosz bankjegyek 16.60, 4 százalékos új orosz kölesön —, Discontó Commandit 187.75, Dinamitruszt 184.30, Harpeni 184.— Unifikált török járadék 93.50, 4.2 százalékos ezüst jár 92.25 4 százalékos magyar arany-járadék 93.75, Magya koronajáradék 91.—, Osztrák-magyar államvasut —, Bécsi váltóár 851.25, Olasz járadék —, Alt. villamos-sági Edison 273.25, Gelsenkircheni 201.25, Laurakohó 1.540

Frankfurt, augusztus 19. Zárlat. 4.2% papír-járadék 96.—, 4 száz.-os osztr. ar.-jár. 98.80 Magy. ar.-jár. 93.75 Osztr. hitelint. részv. 206.55 Osztrák-magyar államvasut 159.—, Északnyugati vasut —, Bustleth radi vasut —, Londoni váltóár 20.45, Bécsi Bankverein 1.855 Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölesön 76.80, 4.2 százalékos ezüst-járadék 46.—, Osztrák koronajáradék 92.10, Magyar korona-járadék 91.05 Osztrák-magyar bank 140.—, Déli vasut részvény 24.—, Elbevölgyi vasut —, Bécsi váltóár 83.75, Párisi váltóár 81.—16, Union bankrészv. —.

Hamburg, augusztus 19. (Zárlat). 4.2 százalékos ezüst járadék 95.60, 1860. sorsjegy 179.—, Déli vasut 23.90 4 százalékos arany-járadék 98.40, Osztrák hitelrészvény 205.85, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 102.7.—, 4 százalékos Magyar arany-járadék 98.40

London, augusztus 19. Angol consol 78.25.

Páris, augusztus 19. (Zárlat). 3 százalékos francia járadék 94.47, Osztr. arany-járadék 100.8 Magyar arany járadék 96.45, 5 százalékos bolgár kötvény 1806. évről 565.— 3/4 százalékos Olasz járadék 102.40, Déli vasuti elsőbbségi köv. 292.—, 5 százalékos marokkói járadék 422.— 4 százalékos 1890. román köles —, 4 százalékos amort. románjár. 190.— 94.45, 5 százalékos orosz járadék 104.15 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 10.35 4 százalékos spanyol jár. 94.05 4 százalékos unifikált török jár. 93. 2 Török sorsjegy 21.25 Török dohányrészvény —, Osztrák földhitelintézet —, Osztrák Landerbank 534.— Magyar jelzálogbank —, Banque de Paris 17.34 Banque Ottomane 61.9.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 131.—, Meridionalvasut 620.—, Hartman gépgyár 692.— Rio Tinto 16.87, Suerarie d'Egypte 50.—, Tula 497.—, Urikányi köszén 180.—, Chartered 7.—, De Beers 447.—, East Rand 19.50, Jagersfontein 181.—, Trans. Land Comp. 45.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.87, Váltó német piacokra (rövid) 123.31, Váltó Bécsre (rövid) 105.6, Váltó Belgiumra (rövid) 716.—, Olasz arany-váltó rövid 6/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/16. Csekk Londonra 59.27, Magánkamatláb 2/4.

Meg sohasem létezett olyan gyógyszer, mint a rég elismert és jónak bizonyult

Dr. Schöffl-féle

„ARANYCSEPEK”

váltóár és minden gyomorban ellen, a görcsöt 15 perc alatt megszünteti és gyógyítja a hasdugulást és köhköket, továbbá vértisztító, a szőlőlé és megszünteti az étvágytalanságot, lemjéreni, hanyásingert, aranyeret és reumatikus fájdalmakat. Aki ezen szert a háznál tartja, soha nem eshet nagy betegségre és a guta-ütéstől is mentve van. Vesebaj és kolera ellen.

1 üveg ára . . . 1 frt. 20 kr.
1 drb. sebtapasz 1 frt. 50 kr.

Székföldi minden világrészben:

Franz Dommanovics

Wien, 17. Bez. Halischgasse 19. II/30.
Magyar levelezés.

Üzleti tudósítások.

Gulánesti szeszjegyzés.

Milyen időre?	Nyers	Finomított
Azonnali szállításra	60.—	66.—
Szeptember—decemberre	59.75	65.75
Szeptember—augusztusra	59.50	65.50
Szeptember—májusra	59.—	65.—
Irányzat: Változatlanul igen szilárd, további emelkedés várható.		
Bécsi nyersszeszjegyzés	57.—	58.—
Prágai „	56.—	56.25
Lembergi „	53.—	53.25
Triestini exportszesz (finom)	23.—	24.—

Buzakorpa.

Finom korpa azonnali szállításra	12.—	12.0
„ „ 1911. augusztusra	11.90	12.10
„ „ 1911. szept.—decz-re	11.60	11.80
Durva korpa azonnali szállításra	12.20	12.40
„ „ 1911. augusztusra	12.—	12.20
„ „ 1911. szept.—decz-re	12.—	12.20

Zsiradékok.

Disznózsir budapesti	153.—	154.—
vidéki	—	—
Szalonna.		
Városi 4 drbos	181.—	182.—
„ 3 „	138.—	139.—

Vásárcsarnok.

— Hivatalos jelentés. —

Aug. 19. *Baronfi.* Élő: Csirke, rántani való (1 pár) 1.60—2 korona, sütni való hazai I. 2.00—3.20 korona, IIa. 2—2.40 korona, szerb 2.40—2.80 korona. Tyuk, hazai Ia. 4—4.40 korona, IIa. 3.20—3.80 korona, szerb 4—4 korona. Rucza, hizott 4.80—6.40 korona, sovány 3—4.40 korona. Lud, hizott 10—16 korona, lud sovány 6—8 korona. — Tisztított: Csirke Ia. (1 drb) 1.20—2 korona, IIa. 0.80—1 korona. (Jérece Ia. 2—2.20 korona, IIa. 1.40—1.80 korona. Tyuk Ia. 2.40—2.80 korona, IIa. 1.40—2.20 korona. Rucza hizott 4—5 kor., sovány 2—3.60 korona. Lud, hizott 6—10 korona. Lud-máj nagy (1 kgr.) 3.60—4 korona, kicsiny 2.60—3.40 korona. Ludzsir 2.80—3 korona. Ludháj tiszta 2.80—3 korona. Ludvegyes 2.20—2.40 korona.

Vad és vadhus. Szarvas, egészben (1 kgr.) 0.80—0.90 korona. Öz egészben (1 kgr.) 1.40—1.60 korona. Nyul, nagy (1 drb) 3.20—3.40 korona. Fogoly (1 drb) 0.80—1 korona.

Tojás. Friss tojás, teatojás (100 drb) 6.60—7.20 korona, alföldi tojás (1440 drb) 81—84 korona, erdélyi tojás 80—83 korona, apadt tojás 66—78 korona.

Zöldcsé. Sárgarépa, ujdonság (100 köt.) 1.20—10 korona. Petrezselyem ujdonság (100 köt.) 1.20—10 korona. Zeller, ujdonság (100 drb) 1.60—4 korona. Karalábé hazai (100 drb) 1—2.80 korona. Kapor (100 csomó) 1.60—2 korona. Metélő hagyma (100 cs.) 1.20—1.40 korona. Póréhagyma 1—1.60 korona. Vörshagyma ujdonság egyiptomi (1 mm.) — kor., hazai (100 köt.) 1.60—8 korona, érett makói (1 mm.) 12—13 korona. Vörshagyma köz. Ia. 12—13 korona, IIa. 10—11 korona. Fokhagyma Ia. (1 métermézsa) 24—28 korona. IIa. 20—22 korona. Cseke Ia. (100 darab) 2.60 3 korona IIa. 1.60—2.40 korona. Fejes káposzta Ia. (100 darab) 14—20 korona, IIa. 3—12 korona. Kelkáposzta (100 drb) 3.40—4.80 korona, IIa. 2—3.20 korona. Vörös káposzta Ia. (100 drb) 16—24 korona. Fejes saláta Ia. (100 drb) 5—6 korona, IIa. 4—4.80 korona. Burgonya, rózsa nagy (1 vagon) 720—750 korona, apró 620—700 korona. Fekete retek, nagy (100 darab) 3.20—4.80 korona, kicsiny 2—3 korona. Ugorka nagy salátának 3.20—16 korona, ugorka savanyítani való (100 drb) 1—3.60 korona, ugorka kovászos 2.40—3.20 korona, Paradicsom ujdonság, hazai (1 mm.) 9—12 korona, Zöld paprika (100 drb.) 0.40—1.60 korona, Tök főzni való (100 drb.) 12—40 korona, Zöld tengeri csé (100 drb.) 1.60—2.60 korona, Zöld bab, hazai hüvelyes 32—36 korona, Torma nürnbergi Ia. (1 mm.) 60—70 korona.

VALÓDI ÉKSZEREK

ÉZÖSTNEJEDEN, ÓRAK, DISZTÁRGYAK STB.
GYÁRI ÁRON BECSZERELHETŐ ANGOL RENDSZERŰ FIZETÉSI MÓDOKKAL MELLETT

SÁRGA JÁNOS

ékszerész és műtőművelő

BUDAPEST. KOLOZSVÁR,
Kilgú-lőr 6. sz. Fiók: Mátyás kir. tér 23.
Képes árjegyzék ingyen.

Kőbányai sertéspiac.

Aug. 19. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 150-160 fillér.

Sertéslétszám: 1911. évi aug. hó 17. napján volt készlet 28132 drb. - 1911. aug. 18-án felhajtott 479 drb.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közigazgatás igazgatóságától.) Aug. 19. Előző napi eladatlan maradvány 265 drb sertés, 59 drb süldő.

Szerkesztői üzenetek.

Magánlevelek írására nem vállalkozunk. - Kéziratokat vissza nem küldünk.

H. Károly, Budapest. Hazafias, szép költeményét elkészve kaptuk meg és így, sajnálatunkra, mellőznünk kellett.

Leánydalmok. A most küldött versek nem közelítik meg a multkorit. A saját érdekében tartózkodunk a közlésüktől.

Mr. B. Nem ajánljuk, hogy a szörletelítéssel kísérletezzék. Így kis helyen az arezon még mindig szebb, mint a tönkretett arezbőr.

Háziasszony. Hálószerzőjében kerülje a porgyűjtő butorok alkalmazását. Budapest, sajnos, nagyon poros város.

Videki. Forduljon lelkiismeretes szemorvoshoz. J. B. Diebszentmárton. Szabadság fuvalma című tárezáját nem tartjuk megfelelőnek.

Gyomorgóság. Talán a karlsbadi kura hasznát baja ellen. Ne egyék huslevest, sültust, fűszeres ételt.

S. Ida. Semmi oka a neheztelésre. Ön a főhíbis. Ha barátjójának - akivel évek óta nem találkozott - levelet ír, ne felejtse el a lakószámát.

Német-magyar. Szíves ajánlatát köszönettel vettük tudomásul és adandó alkalmakkal élünk vele.

Alle für Einen. Pápa. Lovagias ügyek, még ha a fórumon zajlottak is, teljesen magánügyek.

A. A. T. A községi előjáróság jogtanul rötta ki és hajtotta be a hadmentességi adót.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban változékony idő uralkodik. Eső ma reggelre a Kis Alföldön és az Északi Felföld nagyobb részén fordult elő.

Prognózis a következő huszonegy órára:

Változékony idő várható, lényegtelen hőváltással és helyenként esővel (zivatar).

Table with columns: Állomás, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérőskálán Celsius szerint, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet max. min.

Felolós szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Eredeti svédországi szab. ROBUR NYERSOLAJ-MOTOR. számtalan előnyeivel fogva a világ legjobb üzemgépe. Megbízható, olcsó üzem. Malomüzemre, iparvállalatoknak, mindennemű gazdasági és cséplési célokra legjobban ajánljatik. Üzemköltség 1 1/2 fil. Pénzügyi ellenőrzés nincsen. Használt gézgek, motorok becsereitnek. Kedvező részletfizetés. Teljes jótállás. Árjegyzékek 65 szakaszú felvilágosítással szolgál. LANDLER ÖDÖN motortelepe, Budapest, VI., Lovag-u 2.

Budapesti értéktőzse. Table with columns: Államadósság, Zálogletelek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gözmalomok, Iparvállalatok, Borsjegyek. Sub-headers: Mai záró ár-folyam, Pénz, Ár, Oszl. az utolsó üz. évrő, Részlet-nyek száma, Befizetés rész-ábit, Mai záró ár-folyam, Pénz, Ár, Oszl. az utolsó üz. évrő, Részlet-nyek száma, Befizetés rész-ábit.

Idegenek Utmutatója.

Bankok és takarékpénztárak.

Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület, Budapest. Alapított 1840-ben. Befizetett részvénytőke 20.000.000 K. Tartalékalap 59.029.862 K 89 fillér. Könyvecskére és folyószámlára elhelyezett betétek átlagára 1910. december hó 31-én 369.403.373 K 18 fillér. Forgalomban levő saját kibocsátványok 533.571.450 K. A takarékpénztár 4 százalékos és 4½ százalékos zálogleveleket, valamint 4 százalékos és 4½ százalékos községi kötvényeket bocsát ki. Ezen czimletek teljesen adómentesek, minden tekintetben kauczióképesek és községek, testületek, alapítványok és nyilvános felügyelet alatt álló intézetek pénzeinek elhelyezésére, valamint hitbizományi és letéti pénzek gyümölcsöző elhelyezésére alkalmasnak nyilvánítottak. Mind a záloglevelek, mind a községi kötvények alkalmasnak nyilvánítottak továbbá katonai házassági övadékok czéljaira s a záloglevelek ezenfelül árva-pénzek elhelyezésére is. A takarékpénztár ezenkívül 1906-ban 30.000.000 K öszszegű, egyenkint 100 K névértékű nyeresémműkötvényt bocsátott ki.

Budapesti Bank Részvénytársaság, VI., Teréz-körút 22. szám. Alapítók 10 millió korona. Fiókok: V., Zoltán-utca 16. sz., VI., Váci-körút 15. sz. Elfogad betéteket folyószámlára és takarékkönyvecskére. Előleg ad értékpapírokra. Külföldi pénzek vétele és eladása. Tőzsdéi megbízások. Safe deposit a Zoltán-utcai fiókban.

Első Magyar Iparbank váltóüzlete, Budapest, V., József-tér 1. szám. Értékpapírok, sorsjegyek, ércpénzek vétele és eladása a hivatalos napi árfolyamon. Tőzsdéi megbízásoknak egy az érték, mint a gabonatözsde a legelőnyösebb feltételek mellett eszközölése. Szelevények és kisorsolt értékek díjmentes beváltása. Olcsó, magas előleg értékpapírokra és sorsjegyekre. Sorsjegyek részletfizetésre. Igérvények minden buzásra. Osztálysorsjegyek eredeti áron. Sorolási ellenőrzés költségmentesen. Katonai hássági övadékok ügyében minden utalgatás és eljárás ingyenes.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank, V., Dorottya-utca 6. Fióktintézetek: Budapest, IV., Múzeum-körút 1., V., Nádor-utca 25., V., Lipót-körút 32., VII., Erzsébet-körút 41., VI., Andrásy-ut 30. Vidéki fiókok: Fiume, Kolozsvár, Kassa, Pozsony. Közraktárak: Budapest és Barcsan. Alapítók 40.000.000 korona.

Wiener Bank-Verein magyarországi fióktétele Budapest, V., Nádor-utca 4. (saját házában). Belvárosi osztály: IV., Koronaherczeg-utca 10. Terézvárosi osztály: VI., Deák Ferenc-tér 6. Központ: Wien, I., Herrngasse 8. Teljesen befizetett részvénytőke 130 millió korona. Tartalékok 40 millió korona. A Wiener Bank-Verein magyarországi fióktétele a folyó banküzlet összes ágaival foglalkozik.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 20 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főkarusító helye: VI. kerület, Andrásy-ut 5. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körút 18.; IV., Ferenciek-tere 4., Irányi-utca 67., V., Lipót-körút 27., VII., Király-utca 67., VII., Rottenbiller-utca 1., VIII., József-körút 2., VIII., Ullői-ut 6. sz.

"Hermes" magyar általános váltóüzlet r.-t. IV., Koronaherczeg-utca 5. sz. Fiókok: V., Dorottya-utca 8., V., Nádor-utca 25. Alapítók 3 millió korona. Értékpapírok és sorsjegyek vétele és eladása. Betétek takarékkönyvecskére és folyószámlára. Utalványok és hitellevelek az összes piacokra. Osztálysorsjáték, Safe deposits.

Budapesti Kereskedelmi Részvénytársaság, VIII. ker., Rákóczi-ut 9. sz. „Palace pezsgőgyár.” elnevezés alatt Budafokon modern berendezésű pezsgőgyár van, ahol francia minta szerint elsőrangú magyar pezsgőt gyárt. E mellett borkereskedelemmel, főleg fajborokat palackokban, likőr, rum, cognac és gyümölcs-pálinka gyártásával foglalkozik. Tokaji borokban Tokaj-hegyalján külön pinczéi vannak és a legmegbízhatóbb számorodni és asszu borokat árusítja. Importál kínai és japán teákat, amelyeket Nippon-tea elnevezés alatt hoz forgalomba. A részvénytársaság pénzüzleteket lebonyolít és takarékbetétet elfogad. Telefon: 141-83.

Szállítványozási és Iparbank r.-t. VI., Váci-körút 37. Alapítók 400.000 K. Telefon: 21-29.

Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság, IV., Rígyó-tér 1. Alapítók 16.000.000 korona. Tartalékalap 4.000.000 korona. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére, pénztári jegyre és cheque-számlára. Leszámitol váltókat. Jelzálogkölcönöket nyújt földbirtokokra, Előleg ad értékpapírokra s azok vételét és eladását lelkiismeretesen és legmegtányosabb feltételek mellett eszközli. Tőkebefektetésül ajánlja 4½ és 4¼%-os adómentes zálogleveleit.

Budapesti Kölcsonös Segélyző Egylet m. sz. V., Arany János-utca 18 Takarékbetétek gyümölcsöztesítését elvállalja heti befizetések mellett. Kölcsonöket folyósít olcsó kamat és előnyös visszafizetési módokat mellett.

Budapesti Iparbank részv.-társ. IV., Eskü-tér 8. Telefon: 25-65. Kölcsonöket folyósít váltóra vagy kötelezvényre; leszámitol folyószámlaköveteléseket s elvállal minden, a banküzletbe vágó megbízást előnyös feltételek mellett.

Budapest III. ker. takarékpénztár, III., Lajos-utca 183. Telefon: 41-82. Alapítók 500.000 korona. Alapított 1872.

Magyar Fakerekedők Hitelintézete r.-t. V., Széchenyi-utca 1. Alapítók 3.000.000 korona. Alapítási és részesedései: Egyesült Fatermelők r.-t., Kisjenői Fatermelő r.-t., Központi Faértékesítő r.-t., Magyar Fakereskedelmi r.-t. Elvállal minden, a fatermelés és fakereskedelem ágát a tartozó pénzügyi műveletet, felbecslést, erdőértékesítést, vételt és eladást előnyös feltételek mellett. kérne. Felvilágosítás Budapest, IV., Kossuth La-

Hazai Bank Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 3. Alapítók: 32.000.000 korona, tartalékalap 9.500.000 korona. Nádor-utcai fiók: V., Nádor-utca 18., Oktogon-téri fiók: VI., Andrásy-ut 48., Rákóczi-uti fiók: VII., Rákóczi-ut 26.

Budapest-Terézvárosi Takarékpénztár r.-t. VI., Andrásy-ut 47. sz. Alapítók: 1.200.000 korona. Elfogad betéteket betétkönyvekre, pénztárjegyekre, valamint cheque- és folyószámlára. Leszámitol váltókat a legelőnyösebb feltételekkel bank-uton és hitelegyletben; előleg ad értékpapírokra; elfogad megbízásokat értékpapírok bizományszerű vételére és eladására.

Budapesti Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság, IV., Koronaherczeg-utca 3. szám. Alapítók 2.000.000 korona. Elfogad takarékbetéteket 4½% mellett. Köztisztviselői kölcsonöket folyósít 10-30 évi törlesztésre minden előleges költség nélkül. Elvállal tisztviselő-házak építését és telepek létesítését lakbérlekötés mellett.

Általános bank részv.-társaság, VII., Erzsébet-körút 39. Alapítók 3 millió korona.

Az Algemeene Bank voor Zaleijk Onderpand németalföldi (hágai) pénzüzetet kölcsonöket folyósít hasznélvezetekre, életjáradékokra, kötött tulajdonra stb., anélkül, hogy váltófedezetet kérne. Felvilágosítás Budapest, IV., Kossuth jós-u. 4. az Általános Övadékbank helyiségében.

Országos Iparbank Részvénytársaság, Budapest, V., Ferencz József-tér 6. szám. (Gresham-palota.) A Zivnostenská banka, Prága alapítása. Részvénytőke 60 millió, tartalékok 16 millió. Telefonszám: 131-65, 131-66. Sürögnyezim: „Industriale.” Elfogad takarékbetéteket 4½% netto kamatozás mellett. Betéteket folyószámlára megegyezés alapján kuláns tétel mellett. A bankszakma összes ágaival foglalkozik. Értékpapírok vétele és eladása. Értékpapírok megőrzése és kezelése. Előleg értékpapírokra. Külföldi váltók és pénznemek vétele és eladása. Hitellevelek kibocsátása. A budapesti és külföldi tőzsdéken megbízások kuláns eszközölése. Váltók, utalványok stb. behajtása. Folyószámlaforgalom. Váltók leszámitolása. Váltóüzlet: V., Ferencz József-tér 6. (Gresham-palota.)

Gaedicke bankház részv.-társ. A magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték főelarusítója. Játékltervek ingyen és bérmentve.

Magyar Kereskedelmi Hitelbank Részvénytársaság, Budapest, V., Erzsébet-tér 18. Alapítók 8.000.000 korona. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskére, folyó- (cheque) számlára és pénztárjegyekre. Leszámitol váltókat, utalványokat, kötelezvényeket és nyit számlákon alapuló künnevöségeket. Előleg nyújt értékpapírokra és az azok vétele és eladására vonatkozó megbízásokat lelkiismeretesen és legelőnyösebben teljesíti. Külföldi pénznemek vétele és eladása. Vállal szeszdóhitel-biztosítékot a kincstárral szemben és letesz mindenemű övadékok. Elfogad letéteket megőrzés végett. (Safe deposit.) Kiállít hitelleveleket.

Budapest-Erzsébetvárosi Takarékpénztár r.-t. VII., Károly-körút 13. Befizetett alapítók 5.000.000 korona. Elfogad betéteket takarékkönyvekre és folyószámlában. Tőzsdéi megbízásokat teljesít, értékpapírokat, csekket, külföldi pénznemeket vesz és elad.

Országos Magyar Vasutas Takarékpénztár r.-t. VI., Váci-körút 22. Alapítók: 1.000.000 korona. Fióktétele: Miskolcz. Fuzionált a Budapest Székesfővárosi Takarékpénztár r.-t.-gal.

Biztosítás.

Assicurazioni Generali (Trieszti általános biztosító-társaság.) Alakult 1831-ben. Részvénytőke és tartalékalap 366.829.741 korona 68 fillér. Az eddig teljesített kárfizetések összege: 1.018.074.811 korona 43 fillér, az érvényben levő életbiztosítások összege: 1.106.056.556 korona 66 fillér. Budapest, Dorottya-utca 10., az intézet saját házában. **Élel biztosítás** minden módozat szerint, valamint finellátási és leánykiházasítási biztosítások. — **Tüz-, szállítvány-, betöréses lopás elleni és üveg biztosítások.** — **Jégbiztosítás a Magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság** (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvénytőke és tartalékalap 7.000.000 korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az **Első o. ált. baleset ellen biztosító társ. által** (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.)

Magyar Élet- és Járadekbiztosító Intézet m. sz. VI., Teréz-körút 52. Az életbiztosítás összes nemét kultiválja jutányos díjak és előnyös feltételek mellett; továbbá a nyugdíjbiztosítás különböző neveit magánhivatalnokok részére, kiházasítási biztosítást leányok részére.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Gyermekek és életbiztosító intézet. Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. Alapított: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermekek és mindennemű életbiztosításokra, havi fizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hétmillió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

„Duna” Biztosító Társaság, vi., Andrásy-ut 30. Alapítók: 2 millió korona.

„Friedrich Wilhelm” porosz élet- és kezességbi biztosító r.-t. Berlinben. Magyarországi igazgatóság: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 17. Alapított 1866-ban. Telefon: 69-75. Eddig biztosítva: 1500 millió korona.

Ipari vállalatok.

Piszurnyi L. utóda Janisch János és fia, Budapest, VII., Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalata, épületbádogos máhélye és horgany disztmények gyára. Légszesz- és vízvezetékek, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszékék, vízelékek, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fűdő, hidegvízgyógyintézetek, melegvízkészítő-berendezések, fűtő-tűzhely, összeköttetéssel, gépek, világítási, fűtési és műszaki czélokra. Saját légszesz-készülék minden házában. Telefon 20-83.

Gyorstalpaló ipar r.-t. V., Andrásy-ut 4. Elvállal mindennemű czipőjavítást gyorsan és olcsón. Valódi angol czipő jutányos áron. Telefon: 28-33

Hungária műtrágya, kénsv és vegyi ipar r.-t. Z., Fűdő-utca 8. sz. Alapítók 4.000.000 korona. Gyárak: Zsolna és Budapest. Telefon: 39-57.

Continental lemosható gallér- és közelgyár r.-t. Budapest, VII., Telep-utca 43. sz. Telefonszám: 115-92.

Hazai likőr-, rum- és szeszgyár r.-t. (Singer és Reichsfeld.) VI., Lehel-utca 17. sz. Telefon: 15-30.

Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasut-Társaság magyar bányái, hűtői és uradalmainak igazgatósága, Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám. Vas- és aczélművek: Resiczán és Aninán. Hidépitő- és gépgyárak: Resiczán. Gazdasági gépgyár: Román-Bogsánon. Petroleumfinomító, ma/mok, czementgyár, erdészet és gazdaság: Oraviczán. Megrendelések a budapesti igazgatósághoz: IV., Egyetem-utca 1. szám alá intézendők.

Amerikai Czipő Részvénytársaság — American Shoe Company Ltd. Budapest, Dorottya-utca 6. és Erzsébet-körút 42.

Unió gőzmosógépi részv.-társ. Budapest, VII., Telep-utca 43. sz. Telefonszám: 115-92.

Ujki Téglá- és Mészégető r.-t. V., Akadémia-utca 9. Alapítke: 6 millió korona. Mészégető: Buda-Ujlak. Téglá- és cserépgyárak: Óbuda, Péter-hegyi dűlő, Békásmegyér. Habarcsgyár: Budapest, V., Vizafogó 1455.

Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Részvénytársaság. Budapest, V., Nádor-utca 19. sz. (Telefon: 38-83. Sürgőnyezim: Urikány Budapest. Bányák: Lupény (Hunyadmegye). Termék: Darabos szenet, kockaszén szoba-, gőzszéplőgép- és gőzeke-fűtésre, diószén, aknaszenet, pormentes aknaszenet kazánfűtési czélokra, aprószénet körkemence fűtésre, kovácszenet kovácsolási czélokra. Lupényi kőszénműveiben gyárt: Darabos pirszenet kohászati czélokra, kocka pirszenet, dió pirszenet szobafűtési, cement- és czukorgyártási czélokra, kátrányt, kénsavas ammoniumot, magas hatásfoku műtrágyát. **Vezérbizományos: Magyar Általános Hitelbank,** Budapest, VI., Nádor-utca 12. sz.

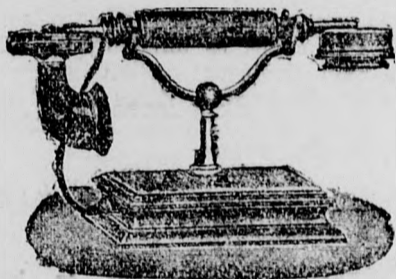
Északmagyarországi Egyesített Kőszénbánya és Iparvállalat Részvénytársulat. V., Arany János-utca 29. sz. Alapítke 4 millió korona. Ajánlja szobafűtésre az ország-szerte kedvelt **csibaji darabos szenet,** gazdáknak és iparosoknak pedig a **csibaji aknaszenet,** valamint a kitűnő **hagyományos aljai tömör- és gyárszenet.**

Magyar Aszfalt Részvénytársaság. V., Nádor-utca 4 sz. Gyártelepek: Budapest (VIII., Orczy-ut 34.), Arad, Mezőtelegd, Felső-Derna, Fátaros, Versecz. Alapítke 5 millió K. Alapítatott 1878

Beocsini Czementyári Unió r.-t. V., Alkotmány-utca 10. sz. Alapítke 7,600,000 korona. Czementyár: Beocsin; malomkőgyár: Ujvidék; kőszénbánya: Ujbánya.

Magyar Magántelefon Részvény-Társaság

Halló!

Halló!

Még nem jutott eszébe, hogy sok pénzt takaríthatna meg, ha házteléfonojainkat bevezetné? Ha megmondolha, hogy Önnek és alkalmazottainak mennyi idővesztése, hiábavaló ide-oda járkálása van, be fogja látni, hogy mindentől csak szabadalmazott házteléfonojaink bevezetése által kiméltheti meg magát. Levélbeli vagy telefon felszólításra (szám 10-49) azonnal elküldjük megbízottunkat ki díjtalanul fog Önnek szabadalmazott házteléfonojainkról költségtérítéssel szolgálni. Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27.

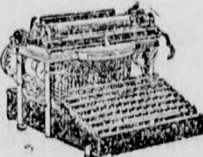
Kereskedelmi vállalatok.

Frecht és Goldschmid tóda Elek és Tóma r.-t. IV., Károly-körút 10. Egyetemes Áruház. Elárulit könyveket, képeket, fényképező czikkeket, fegyvereket, mindenféle háztartási és fényüzési czikkeket előnyös részletfizetésre

Árzenforgalmi és utazási vállalat r.-t. IV., Viadó-tér 1. sz. Fiókok: Brassó, Fiume, Kolozsvá., Nagyvárád, Nagyszeben, Temesvár, Zágráb. Alapítke 800.000 korona.

Budapesti Központi Tejcarnok-Szövetkezet. VII., Rottenbiller-utca 31. Üzletész-tőke 265.600 K (457 drb. 800 K-ás üzletész). Telefon: 58-56.

A Smith Premier látható írású írógép az egyedüli, azonnal és állandóan látható írással és teljes billentyűzettel. „Grand Prix” Páris 1900. és Brüsszel 1910. Árjegyzék és természetbeni bemutatás költségmentesen és minden vételkötöttség nélkül. Budapest, VI., Deák Ferencz-tér 6. (Anker-palota) Telefon 80-60.

Általános Berendezési Részvénytársaság. Billiárd, fabutor és hűtőkészülékek gyára, Budapest, VII., Gizella-ut 26. Telefon: 65-75. Sürgőnyezim: Berendezők Budapest. Levélbeli vagy szóbeli megkeresésre költségtérítéssel, rajzokkal és tervekkel készségesen díjtalanul szolgálunk.

Budapesti Közveti Vaspálya-társaság, V., Lipót-körút 22. sz. Alapítatott 1865. Alapítke 40,477,800 korona. Telefon: 24-52, 85-92, 73-96, 19-90, 22-35, 47-56, 8-78, 84-31, 20-90.

JOGÉLET

Az ügynök díjazása.

Budapest, augusztus 19.

A gyakorlati életben annak hiányát, hogy a magánjog nincs tételes törvénybe foglalva, legjobban a kötelmi jog terén lehet megérezni. A családi és örökösödési jog részint az 1848. előtti magánjogban gyökeredzik, részint újabb időbeli törvényekkel van szabályozva; az ingatlanokra vonatkozó jog az osztrák polgári törvénykönyvön és a telekkönyvi rendeleten alapul; ámde a kötelmi jog terén sem a régi jognak szabályaira nem lehet támaszkodni, mivel a mai forgalmi viszonyok teljesen elütöttek a rendiségen alapult társadalom forgalmi viszonyaitól, sem tételes törvényekből vont hasonlóságot sem lehet alkalmazni, sem ilyféle tételes törvényeink nincsenek, a kereskedelmi jognak szigorubb rendelkezéseit pedig a bírói joggyakorlat nem vette figyelembe.

Ily körülmények közt a kötelmi jog terén csakis az a jogszabály, amit ilyenül a bírói gyakorlat megteremt. A bíró pedig merit a saját jogi tudásából, az általános jogszabályokból, a közfelfogásból és a maga igazságérzetéből. Ennyi különböző tényező hat össze, hogy valamely vitás kötelmi jogi kérdés hogyan oldassék meg. Nem esoda tehát, ha azonos eseteket különböző bíró, különböző módon old meg; viszont azonban nagy jelentőséggel bír az, ha a bírói joggyakorlat valamely kérdésben egyöntetűvé válik. Ez az egyöntetűség biztossá teszi az illető kérdésben a forgalmi és hiteléletet s ezért az ilyen egyöntetű joggyakorlatnak az ismerete nemcsak a jogászra, hanem mindenkire nézve hasznos.

Ilyen egyöntetű joggyakorlat az ügynöki szerződés tekintetében is kifejlődött. A joggyakorlat egészen világosan körvonalozta ezt: mi az ügynöknek a teendője, mikor tett eleget az ügynök ebbeli teendőjének s mikor követelhet az ügynök díjazást.

Az ügynöknek a teendője jogügyleteknek harmadik személyek közt való közvetítése. Az ügynök tevékenykedhetik megbízásból, vagy megbízás nélkül. Ez a körülmény nagyon fontos abban a kérdésben: van-e joga díjazást követelni a közvetítésért, vagy sem. Ha t. i. az ügynök pl. A. háztulajdonostól megbízást kapott, hogy szerezzon vevőt a házára s az ügynök arról értesül, hogy pl. B. szeretne házat venni s erre felkeresi B-t és ajánlja neki A. házat megvételre s ha B. ennek utána A. házat meg is veszi, az ügynök B-től közvetítői díjat nem követelhet, mert egyrészt B. őt nem bízta meg a házvétel közvetítésével, mert másrészt az ügynök A-nak közvetítésre szóló megbízása folytán kereste fel B-t s így A-nak megbízásából eselekedett, mely eljárásért A. tartozik őt díjazni. Természetesen változik a helyzet, ha az ügynök B-t azzal keresi fel, hogy ő értesült B-nek vételi szándékáról s hajlandó megbízás esetén B-nek megfelelő házvételét közvetíteni. Ha erre B. megbizta az ügynököt a közvetítéssel s ha ennek utána az ügynök A-nak házat ajánlja megvételre, akkor B-től is követelhet közvetítői díjat, mert B is megbizta őt a közvetítéssel. A közvetítői díj követelhetőnek rendszerint alapja tehát az ügynöknek adott megbízás.

Ámde gyakran előfordul az életben, hogy valaki megbízás nélkül közvetit jogügyletet. Ezt olyképp lehet a legegyszerűbb módon elképzelni, ha arra gondolunk, hogy az ügynök értesül A-nak eladó szándékáról s anélkül, hogy A. őt az eladás közvetítésével megbizta volna, tudtul adja A-nak, hogy B. hajlandó megvenni a házat. A. erre érintkezésbe lép B-vel s megkötöti a vételt. Vajjon ebben az esetben jár-e az ügynöknek díjazás? Ennek a kérdésnek az eldöntésénél első sorban azt kell figyelembe venni, hogy a közvetítés be van fejezve, ha a követítő a szerződő feleket összehozta; másodsorban azt kell figyelembe venni, hogy az, aki üzletszerűen foglalkozik közvetítéssel, vagyis az, akit a közéletben ügynöknek nevezünk, nem tartozik

senkinek ingyen hasznos szolgálatot teljesíteni s végül arra kell súlyt helyezni, hogy az adott eset körülményeiből megállapítható szivességi ténykedésért, ha csak az ellenkező ki nem tűnik, díjazást nem lehet követelni. Már most ezekből a tételekből levonhatjuk a következő eredményeket:

Aki anélkül, hogy közvetítéssel üzletszerűen foglalkoznék, másnak megbízás nélkül tett közvetítésért külön kikötés vagy ígéret nélkül díjazást nem követelhet, mert hisz ő voltaképpen szivességet tett a másikkal és pedig kéretlenül. Ha pl. én azt hallow, hogy a sörházban az asztalomnál A. azt meséli, hogy szeretné házat eladni s én azt mondom, majd küldök vevőt és másnap B-t, akiről tudom, hogy házat szeretne venni, elküldöm A-hoz s a vétel a most nevezettek díjazást nem követelhetek, mert A. nem bizott meg az eladás közvetítésével s mert én, aki üzletszerűen nem foglalkozom az ügynökséggel, azért az önkéntes tevékenységemért díjazást nem követelhetek. Igaz, hogy közvetítettem, de a közvetítői díj nem a közvetítésért, hanem a megbízásból teljesített közvetítésért jár.

Másként áll a dolog, ha én ügynök vagyok s A. ezt a minőségemet ismeri vagy én vele ezt a minőségemet akkor megismertetem, amikor azt mondom, hogy küldök vevőt. Ilyen esetben nem lehet szivességi ténykedésről szólni, mert hiszen kenyérkeresetben a közvetítés s mert A. ezt tudja. Ilyen esetben én, t. i. ha ügynök vagyok, a hasznos és eredményes közvetítésért, amelyet A. igénybe vett és elfogadott, bár tudta, hogy ügynök kösködésből élek.

Követelhetem díjazásomat, de nem éppen abban a százalékos arányban, ahogyan a megbízott ügynököt szokás díjazni, hanem ugyan a megbízó és az ügynök előzőleg más nemű díjazásban meg nem állapodtak, hanem követelhetek időm és fáradozásom arányában s abban az arányban díjat, amennyire hasznos volt közbenjárásom az illető érdekében. Vagyis a megbízás nélküli ügyviselő módjára követelhetem díjazást.

Nem szabad azonban a mondottakból azt következtetni, hogy a megbízott ügynök a megbízás teljesítése végett felkeresett harmadik személytől megbízás nélküli ügyviselő módjára díjazást követelhet, ha ez a harmadik személy a megbízóval megkötöti a közvetített ügyletet, mert megbízás nélküli ügyviselőletről csak akkor lehet szó, ha valaki megbízás nélkül és az illető személy érdekében jár el; a megbízott ügynök azonban nem a harmadik személy, hanem a megbízó érdekében és ennek megbízásából jár el s éppen azért a harmadik személytől mitsem követelhet.

A közvetítés lényegét a bírói joggyakorlat egybehangzólag abban találja, hogy a közvetítőnek a szerződni akaró feleket egymással csupán össze kell hoznia és nem kell neki az ügylet részleteinek megállapodásában is közbenjárni és segídezni.

Az ügynök tehát eleget tett megbízásának, ha a feleket összehozta. Azonban ekkor még nem követelheti közvetítői díját. Ehhez csak akkor van joga, ha a felek az ő közvetítése folytán vagyis az általa összehozott felek az ügyletet valóban meg is kötik. A megkötött ügylettől való utólagos elállás nem mentesíti a megbízót az ügynöki díj fizetése alól. Így ha pl. A. a vételt B-vel megkötötte és utóbb mindketten a vételtől visszalépnek, ebből az okból nem tagadhatják meg az ügynöknek a közvetítői díj megfizetését. Viszont azonban, ha a közvetített jogügylet nem létesül, az ügynököt bárhogyan fáradozott is, a kikötött díj nem illeti. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az ügynök minden követelésétől elesik. Azt, amit az ügynök a közvetítés eredményessége érdekében kiadott, jogosítva van követelni; de az ügynöki díj nem illeti őt, mert hiszen az ügynök éppen ama bizonytalanság miatt, vajjon sikerül-e neki a közvetítés, viseli a kockázatot, hogy nem sikerülés esetében díj nem jár neki. Egy példa meg fogja világítani az elmondottakat. A. megbizta az ügynököt 100,000 K jelzálogos kölcsön megszerzésével. Az ügynök talál pénzbembert, vagy pénzintézetet, amelyik hajlandó A-nak a 100,000 K jelzálogos köl-

esőnt megadni s A. ki is állítja a kötelezvényt. Eközben A-ra nézve oly körülmények állottak elő, melyek következtében a 100,000 koronás kölcsönt nem tudja használni; ennek folytán ezt a kölcsönt nem veszi fel és a kötelezvényt visszakapja. Mivel pedig a kölcsönügylet nem a kölcsönösszeg megajánlásával és ennek az ajánlatnak az elfogadásával, hanem a kölcsönnek kézhez olvasásával jön létre, emélfogva ebben az esetben nem létesült az az ügylet, melyet az ügynök A-nak megbízásából közvetített és az ügynök nem is követelheti közvetítői díját. Más az eset, ha A. a kölcsönt felvette, de stornódíj ellenében a kölcsönt idő előtti, mondjuk másnap már visszafizette. Itt már megtörtént a kölcsönügylet, tehát jár is a közvetítői díj.

Sajátos eset az, ha az ügynök nem a kikötött feltételek szerinti, hanem terhebb feltételeket magában foglaló ügylet kötésére tudja csak a harmadik személyt rábírní és a megbízó mégis ezek mellett a terhebb feltételek mellett is megkötöti az ügyletet. Pl. 100,000 K helyett csak 80,000 koronát tud szerezni és 5 százalék helyett 6 százalék mellett s félévi felmondás helyett negyedévi felmondás mellett. Ily esetben nem jár ugyan az ügynöknek a kikötött díj; de a megkötött ügylet közvetítéseért szokásos díjat követelni jogosítva van.

S itt mindjárt rátérhetünk arra a kérdésre, hogy az ügynöki díjnak előzetes megállapítása alkotó eleme-e a közvetítésre adott megbízásnak; vagyis más szóval van-e az ügynöknek joga díjat követelni, ha a közvetítésre adott megbízáskor a díj összegéről, esetleg a díjazásról egyáltalában szó sem volt. Itt azt kell figyelembe venni, hogy a mai forgalmi életben az ingyenesség csak kivétel, ellenben szabály az, hogy amit valaki másnak utasítására, megbízása folytán, rendelkezése következtében stb. végez, azért díjazást követelhet. Ebből következik, hogy aki mást közvetítésre megbíz, ezt a közvetítőt díjazni tartozik. Ha az összeg előzetesen megállapítva nem volt és a felek az összegre nézve egymással megegyezni nem tudnak, akkor a bíróság állapítja meg a díj összegét, esetleg szakértők meghallgatásával és a díj ilyenkor rendszerint a különben szokás folytán megállapított százalékos díj lesz.

Elévült váltó alapján nem lehet az elfogadás ingatlanára zálogjogi előjegyzést szerezni, mert a váltó elévülése folytán nem tartalmaz váltójogi kötelmet, mint főzónságes adóslévél pedig nem bír bizonyító erővel.

Előnyös

részletfizetési feltételek

mellett helybeli hivatalnokok, kereskedők és iparosok minden áremelés nélkül bevásárlásaikat szőnyegekből, vászon- és fehérneműekből, kész férfi és női ruha szükségletekben legjobban eszközölik. **SZŐNYEGUDVAR. Budapest, VI., Király-utca 32. az udvarban. Alapítotott 1895-ben. Telefon 528.**

KÖZIGAZGATÁS.

A vármegyék kéményseprési szabályrendeletei.

Budapest, augusztus 19.

A vármegyék egyes szabályrendeletei erősen rászolgáltak a revízióra, mert vannak oly szabályrendeleti intézkedések, amelyek nincsenek összhangban a fennálló törvényekkel és a törvényes gyakorlattal. Ez alkalommal néhány vármegyének kéményseprési szabályrendeletében foglalt törvénytelen rendelkezésére hívjuk fel olvasóink figyelmét.

A kéményseprésről alkotott vármegyei szabályrendeletek lehetővé teszik, hogy a községek a kerületi kéményseprővel a kéményseprési díjak felett kölcsönösen megállapítandó átalányösszegben egyezzenek ki. Ily egyezség létrejötté esetén a kéményseprő a községi pénztárból negyedévenként kapja a meghatározott átalányösszeg esedékes részletét, míg a község a kéménytulajdonosoktól beszedi a szabályrendeletben megállapított díjak teljes összegét s az átalányösszeg s a tényleg előírt kéményseprési díjak közötti többlet a község pénztára javára nyer elszámolást, ahol előnyösen felhasználható a falusi községekben amugy is nem dusan támogatott tüzelési célokra.

A községek és a kerületi kéményseprők közötti ilyen — hogy így fejezzük ki magunkat — megváltási szerződések kötését mindkét szerződő fél jól felfogott érdeke szempontjából csak helyeselni lehet.

A kéményseprő rendszeren, minden hiány nélkül megkapja szerződészerű járandóságát azokban az évszakokban is, amidőn falusi községekben a közadók természetével bíró tartozások befizetése teljesen szünetel, a községi előjáróság pedig nincs kitéve annak, hogy a kéményseprő hátralekös járandóságának behajtása érdekében a felettes hatóság intézkedését kérje ki vele szemben, sőt a község több-kevesebb jövedelemhez jut, minthogy a szerződészerűleg megállapított átalányösszeg rendszerint 15—20 százalékkal kevesebb, mint a kémények után előírt díjak végösszege, az pedig kétséget sem szenved, hogy a mi pótdókkal eléggé terhelt községeinknek nem kis érdeke, hogy jövedelmük annak emelése nélkül növeltesse.

Helyeselnünk kell tehát azt, hogy a vármegyék a kéményseprésről alkotott szabályrendeleteikben lehetővé tették a községek és a kéményseprők részére egyaránt előnyt nyújtó megegyezések létrehozatalát. Az általunk ismert s a kéményseprésről szóló szabályrendeletek azonban a kéményseprő és a községek közötti szerződés kötése körüli alakosságok tekintetében tartalmaznak oly rendelkezéseket, amelyek egyenesen törvényellenesek s a községek önkormányzati jogainak flagrns megsértése mellett a törvényhatósági bizottságoknak ellenőrzési és felügyeleti jogát korlátozzák, sőt a szabályrendeletek alapján megkötött szerződéseknek a községre való kötelező voltát is vitássá teszik.

Ugyanis Heves vármegye szabályrendelete akként rendelkezik 5. §-ában, hogy a kémény-

seprő és a község között a kéményseprési díjnak átalányban való fizetésére kötött szerződések a főszolgabíró jóváhagyása alá tartoznak. Pestvármegye kéményseprési szabályrendeletének 18. §-a nem mondja ugyan azt, hogy e szerződések a főszolgabíró által hagyandók jóvá, de a következő, szószerint idézett rendelkezése: „az egyezség a járási főszolgabíró előtt kötendő”; nemcsak megsértése a községi önkormányzati jogoknak, mert hiszen a községi törvény ily természetű befolyást a községi autonómélet semmiféle megnyilvánulásánál a főszolgabíró számára nem biztosít, hanem vég-eredményében a gyakorlati életben ugyanazt eredményezi, amit más, például Heves vármegye hason szabályrendeletének azon rendelkezése, amely szerint ezek a szerződések a főszolgabíró jóváhagyása alá mutatandók be, mert Pest vármegyében is a kéményseprő és a község között létrejött egyezségi szerződések a jegyzői irodákban köttetnek és a főszolgabíróhoz jelentés mellett terjesztetnek fel, aki azt láttamozó vagy jóváhagyó záradékkal ellátva adja vissza.

Vita tárgyát sem képezheti, hogy a főszolgabírónak ily joguk nincsen, mert hiszen a községek saját belügyeikben önállóan határoznak s csak az 1886. XII. t.-cz. 24. §-ában megállapított esetekben tartoznak elhatározásuk jogérvényességéhez a törvényhatósági bizottság jóváhagyását kikérni, de azon eljárás, hogy a község autonóm jogkörében keletkezett megállapodásait akár a főszolgabíró előtt mintegy annak ellenőrzése és befoyása mellett hozza létre, akár annak jóváhagyása alá tartozzék locsátani: sem törvényben, sem jogszokásban fedezetet nem talál. A vármegyei szabályrendeletek fent érintett rendelkezése azonban nemcsak elvi szempontokból vehető kritika alá.

A község, amidőn a kéményseprővel szerződött arra nézve, hogy a részére az által engedélyezett s a kéménytulajdonosok terhelő kéményseprési díjak ellenében bizonyos évi fizetést ad a kéményseprőnek: *terhes szerződést kötött*. Ugyanis a kéményseprő, ha járandóságát nem kapná meg, nem a kéménytulajdonosokkal szemben kérne közigazgatási végrehajtást, hanem bírói uton a község ellen fordulna, mert a szerződés erejénél fogva megállapított járandósága a község mint erkölcsi testület magánjogi tartozásává lett, amelynek érvényesítése a magánjogi kötelezettségekre nézve érvényben álló törvények és elvek alapján eszközözendő. Már pedig az 1886. XXII. t.-cz. 24. §-ának e) pontja értelmében terhes szerződések a törvényhatóság jóváhagyása alá tartoznak s így a szabályrendelet helytelen rendelkezéseivel a törvényhatóság saját felügyeleti jogát és köteletségét is korlátozta és kérdésessé tette, vajjon a bírói eljárás során a törvényes jóváhagyást nélkülöző szerződést a bíróság a községre nézve kötelezőnek ismeri-e el, ami ismét a benyodalmak százféleségét idézhelné elő.

A fentiekből megállapítván azt, hogy a szóban lévő szerződések terhes szerződés jellegével bírnak, még azon következmény is előáll, hogy a vármegyei törvényhatósági bizottságok saját szabályrendeleteik rendelkezése folytán évenként a községi előjárók százával követtetnek el fegyelmi vétséget.

Heti műsor:

Augusztus hó		Vigszínház	Magyar Színház	Király Színház	Fővárosi nyári Színház (Budai Színház)	Fővárosi Városi Színház	Uránia
21	Hétfő	Az ezred apja	Sárga lilom	Czigányszerelom	A balga szüz	—	Napoleon
22	Kedd	Az ördög	A vízözön	Lotty ezredesei	A koldusdiák	—	Éva
23	Szerda	Utánam	Sárga lilom	A szultán	Az igói diákok	—	Velence
24	Csütörtök	A testőr	A kis lord	Czigányszerelom	A tó - dt nő	—	Párisi asszony
25	Péntek	Nincs elvannolniva o'á?	Sárga lilom	Lotti ezredesei	A kard becsülete	—	Spanyolország
26	Szombat	Az ezred apja	Csákó és kalap	Czigányszerelom	A varázskeringő	—	—
27	Vasárnap	Diakélet	Hivatalnok urak	Luxemburg grófja	Nani	—	—
			Sárga lilom	A babuska	Carmen	—	—

Az 1886. XXII. t.-cz. a terhes szerződésekre nézve kimondja, hogy azok csak a törvényhatóság jóváhagyása után hajthatók végre, ugyanezen törvény 90. §-ának b) pontja pedig fegyelmi vétségé minősíti a községi elöljárók azon eljárását, ha jóváhagyás alá tartozó elhatározásokat jóváhagyás előtt hajtának végre, s keményseprőkkel kötött egyezségek pedig éppen a vármegyei szabályrendeletek érintett határozmányai következtében soha seholy törvényhatósági jóváhagyás alá be nem mutatattak, annál kevésbé hagyatnak jóvá, mivel ez irányu jogkörét a törvényhatóság felhatalmazás útján sem ruházhatja át egyik szervére sem, tehát a főszozabirói jóváhagyás semmis.

Ezkből konstatálhatjuk, hogy a vármegye oly szabályrendelete, amely a község és keményseprő között általánosan fizetésére nézve létrejött szerződéseket elvonja a törvényhatósági bizottságok jóváhagyása alól, merőben törvényellenes, mert:

a) a község autonóm jogának megsértése mellett a főszozabiró részére oly jogokat ad, aminél azok fel nem ruházhatók;

b) saját felügyeleti és ellenőrzési jogát és kötelességét korlátozza s ellentétbe helyezi szabályrendeletét az 1886. XXII. t.-cz. 24. §-ával;

c) vitássá teszi a szóban lévő szerződések jogérvényességét;

d) akaratlanul is nyilvánvaló fegyelmi vétségek elkövetésére kényszeríti a községi elöljárókat.

Természetes tehát, hogy a legfőbb felügyeletre hivatott hatóságnak feladata gondoskodni arról, hogy a vármegyék e szabályrendeletei revízió alá vétessenek s azokból a törvénytelen rendelkezés töröltessék.

Mindenesetre csodálkozni lehet azon, hogy a vármegyék ily, a törvényvel ellentétben álló szabályrendeletet alkotnak, de különösen csodálkozunk azon, hogy a helygminisztérium — ahol hallani sem akarnak arról, hogy a községi osztályba néhány jegyző beosztassék — mert ők teljesen meg vannak elégedve saját közigazgatási bölcseségükkel: ilyen szabályrendeleteket jóváhagyási záradékkal ellátott!

Megüresedett jegyzői állások. Torna jegyzői á. 840 K fiz., szabad lakás kerttel, 4 és fél hold szántóföld haszna. 18 mm. buza, 15 mm. árpa, 21 kőbm. tüzelőfa, állami kiegész. 150 K szept. 25-ig. Főszozab. *Battonya.*

Csernek. körj. á. 1600 K fiz., 370 K át. aug. 25-ig. Főszozab. *Csáki-gorbó.*

Bana. jegyzői á. 1600 K fiz., ötvenként 4-szer ismétlődő 200 K korpótlék, aug. 30-ig. Főszozab. *Nagyigmánd.*

Tápiógyörgye. segédj. á. 1000 K fiz., aug. 22-ig. Főszozab. *Abony.*

Vajdarcse. segédj. á. 1000 K fiz., 120 K lakp. aug. 25-ig. Főszozab. *Fogarasz.*

Nagykárolyfalva. segédj. á. 1000 K fiz., 200 K lakpénz aug. 27. déli 12-ig. Főszozab. *Fehér templom.*

Kusics. segédj. á. 1000 K fiz., aug. 31 d. e. 12-ig. Főszozab. *Fehértéplom.*

Pápóc. segédj. á. 1000 K fiz., 120 K lakpénz szept. 4. délután 5-ig. Főszozab. *Czellőmők.*

Beodra. segédj. á. 1000 K fiz., szept. 1-ig. Főszozab. *Törökbecse.*

Kumán. II.-od segédj. á., 1000 K fiz., szept. 1-ig. Főszozab. *Törökbecse.*

Hajduhadház nyilvántartó ellenőri á., 1000 K, szept. 1-ig. Elöljáróság *Hajdu-Hadház.*

Megüresedett orvosi állások. Bethlenháza és Nagybobodfalva, körorvosi állások, az előbbi 16 községgel, utóbbi 11-el. Román nyelv szükséges. Fizetés mindkét helyen 1600 K, 4-szer ism. 200 K ötödéves korpótlék, 600 K utiát és 400 K lakpénz, szabályozott díjak. Havonta két körült. kötelező, szeptember 1-ig Főszozabiró *Bálincz.*

Koppányszántó. körorv. á. 1600 K fiz., 800 K-ig emelkedő 200 K ötödéves pótlék, szept. 1-ig. 700 K lakpénz kilátásban, (6 község). Főszozab. *Tamási.*

Körösladány. nem ügyvezető-orvosi állás szept. 10-ig. 1400 K fiz., 500 K lakpénz, különb. díjak Főszozab. *Szechalom.*

MOLNÁROK ÉRDEKE.

— Malomipari és műszaki melléklet. —

A Magyarországi Molnárak Országos Szövetségének hivatalos közlönye.

A lisztpiacról. A gabonapiac állandóan szilárd irányzatának befolyása alatt folyt le az e heti lisztüzlet. Ami az üzlet külső színezetét illeti, tény az, hogy a malmok a folytonosan emelkedő buzakürzások mellett nem igen engedtek jegyzésükből, másrészt azonban a vevők a felemelt árak alapján a piac további fejleményeit bejárva, egyelőre újabb vételek eszközzésére nem voltak kaphatók. A malmok eladásai tehát — az augusztus havában megszokott eladásokkal szembeállítva — bizony alacsonyoknak mondhatók. Leginkább a magyarországi kereskedők tartózkodása volt a héten szembeötölő, noha Ausztriába már aránylag jóval több liszt adódott el az előző hetekben; mégis most is nagyobb kötelességet csináltak az ausztriai vevők. Feltűnő érdekesség mutatkozott a sötétebb számu lisztet iránt, mert a malmok állítólag szeptember hónapban tul is redukált üzemmellel fognak dolgozni. Tény az, hogy tárgyalások folynak ez ügyben, de figyelemmel kell lennünk azon nagymennyiségű lisztre, melyet malmaink öszre eladtak. Az elszállítások nem voltak kielégítőek, mindamellett készlet-szaporodásról nem számolhatunk be. A második nagyobbrészt augusztusi szállításra ajánlott 17—17.20 K alapon lisztet, míg öszre a malmokkal nem tudott versenyezni. Röviden összefoglalva, az üzlet határozottan szilárd alapu volt, de nagyobb üzlet még sem tudott kifejlődni. Külföldiek e héten kisebb vételekkel jelentkeztek. A malmok e héten jegyzéseiket emelték, ugy, hogy a budapesti malmok lisztjegyzései 50 kg.-ként zsákkal együtt a következők:

Árak 50 kilogrammonként koronákban zsákkal együtt értendők:

Ország	Concordia malom	Elsőborsói gőzmalom	Gizella malom	Pesti Hon-gőzmalom	Lajza gőzmalom	Hungária gőzmalom	Magyarországi gőzmalom
0	17.80	18.40	18.—	18.80	18.60	17.70	17.50
1	17.40	18.—	17.60	17.90	18.20	17.30	17.10
2	17.—	17.60	17.20	17.50	17.80	16.90	16.70
3	16.60	17.20	16.80	17.10	17.40	16.60	16.40
4	16.20	16.80	16.40	16.70	17.—	16.20	16.00
5	15.60	16.20	15.80	16.30	16.40	15.70	15.50
6	14.80	15.80	15.—	15.70	16.—	15.20	14.90
7	14.—	15.20	14.20	15.10	15.40	14.90	14.60
7 1/2	13.—	14.20	13.60	13.90	14.40	13.80	13.50
7 3/4	11.20	12.80	11.—	12.30	13.—	11.60	11.10
8	9.40	9.50	9.—	10.—	9.70	9.30	9.40
8 1/4	6.60	6.60	6.50	6.50	6.60	6.10	6.30
8 1/2	6.80	6.60	6.50	6.50	6.60	6.20	6.30

Rozslizt (a „Viktória” malom jegyzése):

0	0/1	I.	WR.	II.	HR.	SR.
16.—	14.40	13.00	13.—	11.90	11.20	10.40

Takarmányliszt és korpa a mindenütt sokáig tartott szárazság s egyéb szűles takarmányezikkek gyenge termése következtében igen szilárd, noha az eladások, e körülményt tekintetbe véve, szűk keretben mozogtak s nem mondhatók kielégítőeknek. A második még mindig versenyez árak tekintetében a malmokkal és az e heti takarmány nyolczas-üzlet oroszlanrészt elvették egyelőre a malmoktól, míg korpában — miután a németországi kereskedők okvetlen jelentkezni fognak — a második jegyzése már alig különbözik a malmokétól. Finom korpa promptra 6 K-ért kapható; goromba hiányzik. Őszi finom 5.80—6, goromba 6—6.20 K. Nyolczas augusztusra 9.—9.20, öszre 8.80 K. Konkoly 5.80 K.

Hírek a malmok köréből. A Baich-féle malomban *Fiumében* — emelés közben — egy 700 kg. súlyu gép rásétt *Dumicich* Péter munkás lábára és azt összezúzta. — Gramanitz József vizimalomtulajdonos a veszprémmegyei *Bánkon* malmát gőzörre rendezi be. — Podzinek Lajos *Erdőteleken* gőzmalom épít. — Medve Sámuel és Szitás József *Lakiban* motorosmalom létesítenek. — Özv. Engelmann Eduárdné a zemplénmegyei *Szentmihályon* gőzmalom épít. — Mezey István *Zsákán*, Goldstein Hermann pedig *Füzessyarmaton* motorosmalom épít. — A Franz Lajos és Fai gőzmalom és villamos üzem részvénytársaság folyó hó 10-én tartotta első évi rendes közgyűlést gróf Hoyos Miksa elnöke alatt. A közgyűlés 466.502 korona nyereséget állapított meg, mihez képest 22 korona — azaz 1000 K — elosztotta. Végül pedig közszöveget szavazott Pongor Henrik ügyvezető-igazgatónak. — Rónai Pál *Kassán* motorosmalom és

elektromostelep létesítésére kért hatósági engedélyt.

Egy nagy vidéki gőzmalom likvidál. A vidék egyik nagy gőzmalma, a gyulafehérvári „Johanna” gőzmalom és árpagyöngy-gyár kinondotta felszámolását. Felszámoló: Bettelheim Miksa, a czeplédi malom volt vezetője és Glück Adolf gyulafehérvári földbirtokos. A malomvállalat nyilvános árverés útján fog gazdát cserélni.

Molnárszakiskola Magyarországon. Szinte érthetetlennek látszik, hogy Magyarországon, melynek malomipara annyira fejlett, még nincsen szakiskolája, mely tanult molnárokat képezne ki. A magyar malmok képzett vezetői külföldi szakiskolákban tanulnak, mert szükséges képesítésüket erre itthon el nem nyerhetik. Ez ipari elmaradottságunknak kétségbevonhatatlan bizonyítéka, holott éppen a magyar malomipar annyira fejlett iparág, hogy egy ilyen szakiskolában okvetlen mindig teljes volna a tanulók létszáma. Különösen nagyszámu hallgatója volna egy magyar molnárszakiskolának a mostani időben, amikor a vidéki kisebb malmokat egyre-másra alakítják át modern berendezésű őrőmalmokká, melyek vezetését nem lehet szakképzettség nélkül működő segédzemélyzetre bízni. A külföldön mindenütt vannak molnárszakiskolák, mert hallgatói mind megfelelő állást találnak saját országuk malomiparában. Legújabbban Svájcban létesítenek egy molnárszakiskolát, holott Svájcban éppen nincsen jelentékeny malomipara, de miután a technikai kiképzés Svájcban igen magas fokon áll, a hiányzó malomszakiskolát a jövő tanévtől kezdve beillesztik a technikai intézetek keretébe. A zürichi molnárszakiskola egy újabb komoly intelem arra, hogy nálunk is mihamarabb megvalósuljon ez a szaktanfolyam, nehogy az e pályára lépő ifjak, kik a malomtechnika terén akarnak munkálkodni, a külföldi iskolákban legyenek kénytelenek szakképzettségüket elsajátítani. Egyébiránt a malomszakiskola létesítésére megindított mozgalom nálunk már régebbi keletű s így ha kellő erőlyel hozzáálltak volna annak szervezéséhez, akkor már régen megszünt volna az a visszas helyzet, hogy a képzett malomszakemberek külföldi bizonyítványokkal igazolják szakképzettségüket. S ha a malomvezető körökben nem a gabonaüzletben való spekulatív szereplések játszanak állandóan a főszerepet, hanem a malomipar megalapozása, munkaerők képzése is elfoglalná a malomegyesületek tevékenységét, akkor hamarosan meg volna a molnárszakiskola is nálunk, miután az állam ha igen sok téren is takarékoskodik, de a szaktanfolyamok terén elég áldozatkészséget mutatott mindenkor.

A beviteli jegyek ellen. Ismételen szóvátattuk már e helyen azokat a rendkívül felületes és rossz máju támadásokat, amelyekben egyes budapesti lapok részesítették a beviteli jegyek ügyét. Mi szám. szerű adatokkal mutattunk rá arra, hogy a magyar malomiparra nézve valószínűs életkérdés az, hogy lehetővé tegyük számára a vámkülföldi kivitel. De azok a számszerű adatok bizonyítják azt is, hogy a kisebb s a belföldi fogyasztás czéljaira szolgáló vidéki malmok érdeke is ez, mert hiszen ők így a belföldi piacon megszabadulnak a nagy gyárak legyőzhetetlen versenytől. Nyilván hirdették, hogy azok a napilapok, amelyekre ez az ügy vonatkozik, felületesen kezelik a kérdést, amelyben csak rombolhatnak anélkül, hogy bármit használhatnának. Vakmerően állították azok a szakértők (1) hogy a beviteli jegyeknek feltétlenül árfelemelő hatása lesz s tökrekeszi a — vízment malmokat. Követeltük, hogy bizonyítsanak. Mert nagyképűen odavágni valami tételt s a bizonyítással adósnak maradni — nem komoly dolog. A bizonyítással a P. H. is meg e másik jelentéktelenebb lap is adósnak maradt. Pedig szeretnők látni a komoly vita terén is az illető szakértő urakat.

Szabadalmazott
Kreplin-féle folyton működő víznyomó **OLAJSAJTÓ**
60% több munkát végez, mint hasonló nagyságu más gyártmányu. A sajtók nem repednek el, pisztolya nem maródik, szivattyu nem akad meg; legnagyobb jutással szállítom. Más gyártmányu olajsajtókért cserélek, elrepedt sajtóhengereit újat készítek, teljes olajgyári berendezéseket olcsón szállítok. Artézi kútfúrásokat és motorjavításokat vállallok. **KREPLIN gépműhely, Tokaj (Zemplénmegye).**

Kemény Manó malomipari gépkereskedő és
BUDAPEST, V., Rudolf-rakpart 7. szám.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.

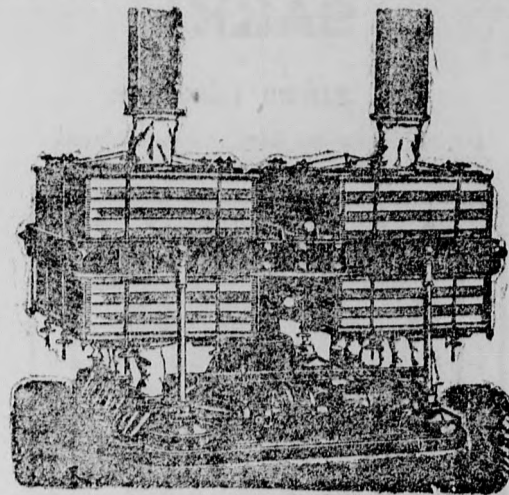
Budapest, Váci-ut 19. sz.

Malomépítése és rekonstruálása minden nagyságban saját teljesen automatikus rendszer szerint. — Modern malomgépek elsőrendű kivitelben. — A Haggermacher K. és Voll szabadalmu siksziták és daratisztítógépek egyedüli gyártói. — Gabonamosó és szárítóberendezések. — Modern transmissiók.

Kivánatra mérnöklátogatás.

Prima referenciák.

Költségelőirányzat.

Májorszky Barnabás

— gépgyáros Nyiregyháza. —

készít sok évi tapasztalatok nyomán mint speciálista

viznyomásu olajsajtókat.

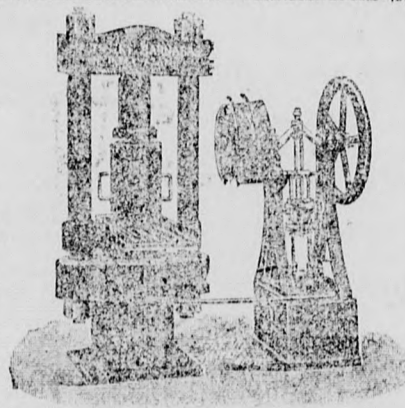
Olajmagzúzókat egyszerű és több-hengeru szerkezetben.

Olajmagpörkölőket gőz- és tüzfűtésre

Tökmagpörkölő és osztályozókat.

Olajfinomító gépeket s az olajgyártással kapcsolatos minden berendezést.

Több mint 232 telep üzemben.

Viznyomásu sajtók

szőlő- és gyümölcsnedv nyorására, nagybani üzemre, 1, 2 vagy 3 kifolható gyűjtő medencével.

„HERCULES” szőlő- és gyümölcsprés

kettős sajtoló készülékkel, kézi hajtásra. Gyártják mint különleges eget, különféle nagyságban és szerkezetben, kitűnő kivitelben

Ph. Mayfarth & Co.

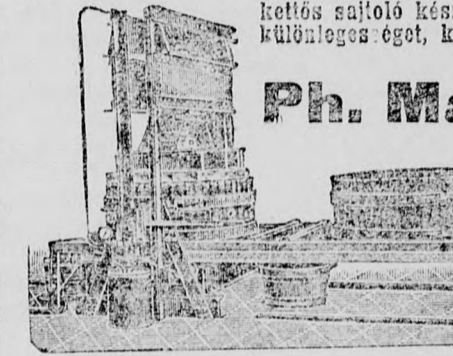
WIEN II/I

Gépgyár és vasöntőde.

Különleges gyár szőlő- és gyümölcsértékesítő gépekre

Kitűnő kivitelben

A most megjelent 558. sz. képes kiterítő árjegyzék ingyen és bérmentve megküldetik.

GANZ ÉS TÁRSA

VASÖNTŐ ÉS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapesten, X., Kőbányai-ut 31.

Motorok, benzin-,

gáz-, szivógáz- és

kohógázüzemre.

Emelődaruk, Köz-

uti hengerlőgépek

Gőzekék, Minden-

féle vasuti kocsik.

Vasuti fölszerelések,

Kőregöntésű

kerekek (Griffin

▲ rendszere). ▲

Hengerszékek. ■

■ Malomgépek. ■

Egész malmok be-

rendezése és fölszerelése.

Transzmissziók. Turbinák

Gyári berendezések.

Téglagyári gépek. Betonke-

■ verőgépek. ■

■

■

■

Árjegyzékkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk.

GRAEPEL HUGÓ betétitársaság

Malomépítészeti, Gép- és Rostalemezgyár Marshall Sons & Co. Limited vezérigynöksége BUDAPEST, V., Váci-ut 40-46. szám.

Gyárt és szállít teljes malomberendezéseket, szab. „NEMZETI” gabonatisztítógépeket.

A legjobb koptató 1000-nél több használatban.

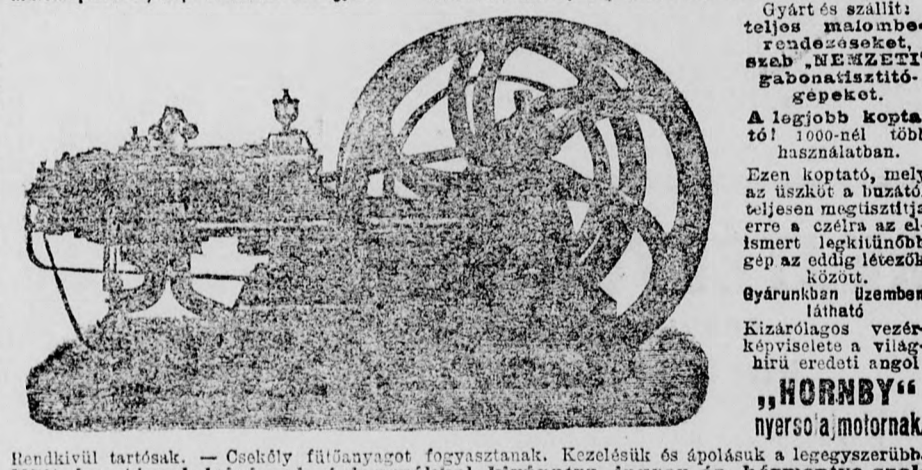
Ezen koptató, mely az üszköt a buzától teljesen megtisztítja erre a célra az elismert legkiválóbb gép az eddig létezők között.

Gyárunkban üzemben látható

Kizárólagos vezérképviselete a világhírű eredeti angol

„HORNBÝ” nyersolajmórnak.

Rendkívül tartósak. — Csekély fűtőanyagot fogyasztanak. Kezelésük és ápolásuk a leggyorszerűbb. Költségvetéssel, leírással, árjegyzékkel kivánatra ingyen és bérmentve szolgálunk. — Szakemberünk rendelkezésre áll.

Demjén Ignác

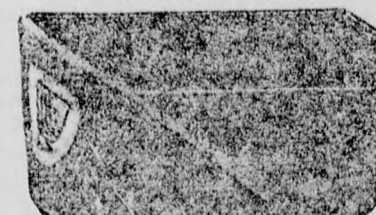
műszaki fém- és plémezgépek gyára

Gyár és iroda: BUDAPEST, VIII., MAGDOLNA-UTCZA 14. SZ.

Demjén-féle egy darabos préselt felvonóerlegek acélpléből, minden célra, bármily alak, nagyság- és vastagságban, préselve, feketén vagy duplán öntözve.

Nem akadály, mert minden sarok leborotvált, teljesen kiüríti az anyagot, mert sehol sem szegletes, kiválóan tartós, mert egy darab acélpléből készül.

Árjegyzékkel kivánatra bérmentve.

Figyelmeztetés!

Minden felvonóerleg bejegyzett gyári védjeggyel van ellátva, melyre különösen felhívjuk az érdekeltek figyelmét!

POHL

gazdasági gépgyár

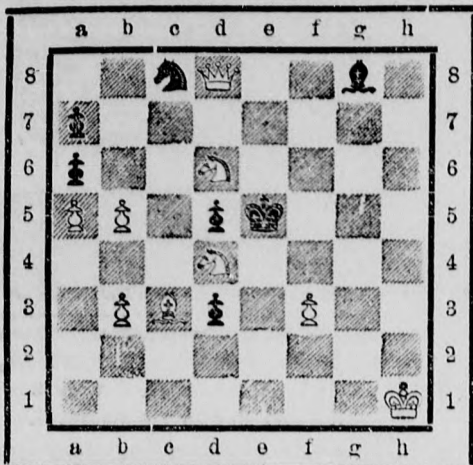
SZOMBATHELY.

Vizi turbinák, malomberendezések, téglagyártógépek, nyersolajmórnak.

SAKK.

123. számú feladvány.

Dr. Kálniczky Géza, Rimaszombat.
(A „Magyar Sakkvilág”-ból.)

Matt a harmadik lépésre.

421. számú játszma.

Átszötták levelezés útján 1911.

Vezéresel.

Világos:	Sötét:
Lapp Ferencz	Dr. Eberhardt J.
1. d2—d4	d7—d5
2. c2—c4	e7—e6
3. Hb1—c3	c7—c5
4. e2—e3	Hg8—f6
5. Hg1—f3	Hb8—c6
6. a2—a3	d5×c4

Ezzel, valamint a következő esérével sötét meghiusítja világos szándékát, aki legutóbbi gyaloglépésével 7. d4×c5, Ff8×c5 8. b2—b4 tempónyeréssel vezérszárnyai fejlődést készítette elő. A tett lépés helyett azonban jól játszható 6... a7—e6, vagy 6... Ff8—d6, mely utóbbi dr. Tarrasch szerint a legjobb folytatás.

7. Ff1×c4	c5×d4
Ehelyett 7... a7—a6 most is jó volna	
8. e3×d4	Ff8—d6

REJTÉLYES ÜGY.

— ANGOL REGÉNY. —

Írta: BILLY MARSH.

18
Shakespeare mondhat amit akar, a hü szerelem előtt néha mégis sima az út. Soha még az esketés szertartásának szavai nem illettek annyira a helyzetre, mint ma reggel. Minthogy Leonhard öröklő Porthgennát, a kapitány leánya mint urnó tér vissza abba a birtokba, melyet atyja eladott. Rosemunde lévén a kapitány egyetlen leánya, Porthgenna vételára, melyet az öreg Frankland azelőtt elveszett pénznek gondolt, a kapitány halála után az ifju Franklandra száll. Nem tudom, mi a véleményed a történet elejéről és közepéről Philippen, de a vége okvetlen kielégíthet. Vagy láttál már valaha völegényt és menyasszonyt, kik szobb reményekkel kötöttek házasságot, mint azok, akiket ma összeesketttem? Mielőtt mr. Philippen valamit válaszolhatott volna, miss Sturch feje jelent meg a tanulószoba ablakán. Mikor meglátta a két közeledő urat, örök mosolyával fogadta őket és a plébánoshoz szólva, föltöttebb szelid hangon szólt:

— Nagyon sajnálom, hogy zavarnom kell önt doktor ur, de Robert ma mit sem tud az egyszeregyből.

— Hol tart már? — kérdezte Chennery plébános.

— Hétszer nyolcegig jutott csak el — felelt miss Sturch.

— Bob! — kiáltott a plébános az ablakon be. — Hétszer nyolcegig?

— Negyvenhárom — felelt a láthatatlan Bob siránkozó hangon.

— Még egyszer kérdezek... mielőtt a botot hozom — szólt Chennery doktor. — Jól vigyázz, mennyi hétszer...

— Kedves, jó barátom — vágott közbe Philippen — ha megvered ezt a szerencsét-

9. 0—0	0—0
10. b2—b4	a7—a6
11. Fc1—b2	b7—b5
12. Fc4—d3	Fc8—b7
13. Ba1—c1	Ba8—c8
14. Bf1—e1	Vd8—c7

Jobb volt 14... Vd8—b6, ami már egy lépéssel korábban is jó lett volna.

15. d4—d5

Világos elég merészen egy igen kétértelmű áldozati kombinációba bocsátkozik.

15. e6×d5

16. Hc3×d3 Hf6×d5

17. Fd3—f5 Bc8—e8

18. h2—h4

Világos nyilván számít a következő huszár lépésre s azért nem üti rögtön a tisztelet.

18. Hd5—c7?

Sötét csakugyan világos kezére játszik. Ha előbb cseréli a bástyát, ugy teljes tiszt előnye maradt volna.

19. Ff5×h7? Kg8×h7

Jobb volt a futárt nem ütni. Most világos rövidesen nyer.

20. Hf3—g5? Kh7—g6

21. Vd1—g4 Hc6—e5

Sötétnek nincs védelme, 21... f7—f5 nem megy 22. Be1—c6? miatt

22. Be1×e5! feladja

Sakk-hírek.

A Schlechter—dr. Tarrasch-match négy heti küzdelem után 3:3 arányban 10 remis mellett eldöntetlenül végződött. Ez eredmény szinte meglepő, mert a match megkezdése előtt az általános vélemény körülbelül az volt, hogy Schlechter győztesen fog kikerülni a küzdelemből. Schlechter azonban ezuttal nem volt disponálva vagy legalább is nem volt olyan formában, mint a minő formát a Lasker elleni matche idején mutatott.

Köln. A kölni A) torna augusztus 4-én nyert befejezést. Az első díjat és a német sakk szövetség mesteri címét Lowitzky nyerte 10 és fél egységgel, a következő négy díjon pedig dr. Esser, Freymann, Hromádka és Rotlevi osztozkodtak 10 egységgel. A hatodik helyre került 9 és fél egységgel Breyer Gyula (Budapest), ki csak fél egységgel volt az első mögött. A hetedik és nyolcadik díjat Nyholm és Schelffont nyerték 8 egységgel.

SZENCZER
kész női ruha-áruháza és divatszalonja.
Budapest, VII., Király-u. 51.
Földszint és fölelelet, Teréz templommal szemben.
Nagy raktár saját műhelyemben készült felöltők, kosztümök, francia ruhák, blouzek, aljak és pongyolákban.
Olcsó árak! Elsőrangú munkák!
Mérték szerinti megrendelések a legpontosabban.
Kívánatra divatértéskötő ingyen és bérmentve.

VIZÁLLÁS.

augusztus 18. augusztus 19. augusztus 18. augusztus 19.

	m é t e r		m é t e r		
Inn	Schärding	1.08 0.98	Flisa	M.-Sziget	0.86 0.84
Duna	Passau	1.53 1.46		Tekeháza	0.89 0.46
	Linz	1.06 1.14		V.-Namény	0.— 0.14
	Bécs	1.04 1.10		Tokaj	0.24 0.—
	Pozsony	0.48 0.48		Tiszafüred	0.66 0.50
	Komárom	1.52 1.53		Szolnok	0.68 0.60
	Budapest	1.96 0.93		Csongrád	0.68 0.65
	Paks	0.88 0.22		Szeged	0.20 0.19
	Mohács	1.12 1.02		T.-Becse	0.04 0.01
	Gömbös	0.— 1.78		Titel	1.23 1.20
	Újvidék	1.16 1.12	Óndova	Hoór	1.20 1.13
	Pancsova	0.30 0.37	Tapoly	Bárta	0.14 0.14
	Orsova	1.19 1.11	Bodrog	Ladmósa	0.24 0.20
Morva	Morvafalu	0.10 0.08	Sajó	Zsolya	1.12 1.11
Vág	Zsolna	0.04 0.02	Hernád	H.-Németi	0.02 0.02
	Trenesón	0.10 0.08	Berettyó	Margitta	0.23 0.42
	Szered	0.40 0.44		H.-Ujfalu	0.48 0.—
Rába	Szt.-Gottbárd	0.48 0.—	Kőrös	Csnesa	0.58 0.57
	Sárvár	0.11 0.03		N.-Várad	0.— 0.03
	Győr	1.58 1.56		Belényes	0.35 0.35
Órava	Várasd	1.42 1.34		Tenke	0.06 0.02
	Zákány	0.67 0.73		Gurabonca	0.40 0.42
	Báros	0.11 0.09		Borosjenő	0.36 0.45
	Eszék	0.74 0.73		Békés	0.86 0.98
Mura	M.-Szerdah	0.32 0.36		Gyoma	0.82 0.88
Száva	Zágráb	0.98 0.—	Érd	Gy.-Fehérvár	0.34 0.44
	Sziszek	0.75 0.74		Branyicska	1.78 0.63
	Mitrovicza	0.29 0.30		Arad	0.— 0.40
	Deés	0.18 0.20		Makó	0.74 0.79
	Szatmár	0.20 0.24	Temes	Lugos	0.40 0.50
	Szatmár	0.— 0.84		K.-Kostóly	0.78 0.98
Kraszna	N.-Majtény	0.— 0.84	Bécs	Kiszató	0.62 0.—
Latorcsa	Lunkács	0.05 0.05		Temesvár	0.26 0.40
Latorcsa	Homonna	0.20 0.18		Becsikerek	1.07 1.11
Ung	Ferencesny	0.— 0.—			

"EGYETERTÉS"

politikai napilap.

Kiadóhivatal igazgató: PAJOS MÁTYÁS.

len fiut, sirni fog. Idegeimet ma már ugy is megrendítette a tábori szék esete, ha még most kiabálást is hallok, végem van teljesen. Hadd távozzom, hadd távozzom előbb és engedj meg, hogy kiméljem miss Sturchot is a fenytől látványától, mely az ő érzékeny szívének irtózatot volna. Egy kis kámforszeszt kérek tőle, ami ürügynek is jó lesz arra, hogy távozzam. Azt hiszem, hogy más körülmények között meg tudtam volna lenni kámforszesz nélkül is, de most arra kérek, hogy engedj távozzom ugy a magam szegény idegei, mint miss Sturch kedvéért. Van kámforszesze miss Sturch? Mondja, hogy igen, könyörögve kérem és ezzel adjon alkalmat, hogy a lárna helyéről eltávolítsam.

Mialatt miss Sturch, kinek jól iskolázott szive vértézve volt, a legdusabb apai fenytés és az annak nyomában járó ordítás ellen, mosolyogva és szokása szerint nyugodtan sietett fel a lépcsőn, hogy kámforszeszt hozzon, titokban nagy dolog történt. Mister Bob egyedül látván magát a nővéreivel a tanuló-szobában, odasompolygott a fiatalabbhoz, három már kissé megviselt bonbont vett ki a zsebéből és miss Amelyt gyöngö otdakról, a nyalánkságról támadva meg, ravaszul felajánlotta neki a cukorkát, ha ennek ellenében bizalmasan közli vele a hétszer nyolcegig titkát.

— Akarod a bonbont? — sugta Bob.

— Miért ne? — felelt Amely.

— Hétszer nyolcegig? — kérdezte Bob.

— Ötvenhat! — volt a felelet.

— De igazán? — kérdezte Bob óvatosan.

— Igazán — erősködött Amely.

A bonbon tulajdonost cserélt és ezzel a családi dráma kifejlése más fordulatot vett.

Mire miss Sturch a kámforszeszszel visszaérkezett, mint valami orvos Hebe, gyöngöfejú tanítványa, mint valami megtért bárány atyja előtt állt s a fejszámolásban brillirozott.

A bot erre a napra a sarokban maradt és mialatt mr. Philippen kiitta a kámfors-

szeszt, kedélye miss Sturch érzékeny szive és mister Bob ordítása tekintetében nyugodt maradt.

— Nagyon kellemes. Minden tekintetben kellemes — szólt az emerítás martirja az utolsó cseppeket is felszűrésölvé és jóízűt esettintett nyelvével. — Idegeim, miss Sturch érzékeny szive és a szegény gyermek háta — egyik sem szenved. Fogalmaid sincs róla, milyen könnyű a szivem, Chennery. De hol is maradtunk az érdekes elbeszélésben, mikor ez a kis család jelenet közbejött?

— Befejeztük már — szólt a piébános. — Völegény és menyasszony ma több mért-földnyire vannak innen, utban St. Swithin tengeri fürdő felé, ahol a mézesketeket fogják eltölteni. Trewerton kapitány itt marad még egy napig. Mult hétfőn parancsot kapott, hogy szálljon tengerre és holnap Porthsmuthba utazik, hogy átvegye hajója parancsnokságát. Ámbár alig mondott róla valamit, mégis megtudtam véletlenül, hogy Rosemunde rábeszélte, hogy ez legyen utolsó útja. Rosemundenak az a terve, hogy ismét odacsúbitja Porthgennába, hogy ott együtt éljen velük. Remélem is, hogy ez a terv megvalósul. A régi ház nyugati oldalát, melyben Trewerton asszony meghalt, a fiatal pár nem is fogja használni. Megbízta egy építőmestert, ezuttal értelmes, gyakorlatias embert, hogy nézze meg az elhanyagolt északi oldalt. Talán alapos javítással és tatarozással lakhatóvá lehet tenni. A ház e része semmi összefüggésben sincs Trewerton kapitány szomorú emlékeivel, mert sem ő, sem senki más nem lépett be oda, mialatt Porthgenna Towerben lakott. Az északi szobák kijavitása esinosabbá teszi majd a házat és talán az idő is megtette hatását. Így azt hiszem bátran feltehetjük, hogy Trewerton kapitány ismét visszatér régi alattvalói közé. Nagy szerencse volna Frankland Leonardra, ha a kapitány megtenné ezt, mert bizonyos, hogy a porthgennaiak előtt megkedveltetné új urukat.
(Folyt. köv.)

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1911. augusztus 20-án.

MAGYAR SZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

A sasfők.

Dráma öt felvonásban. Írta: Edmond Rostand. Fordította: Abrányi Emil.

Személyek:

Reichstádti herceg Törzs Metternich Sebeshyón Gentz Thuróczy Ubenaus Czobor Atlasó Vándory Dietrichstein Dobi Flambeau Kürthy A szabo Z. Molnár Bomballos Szalay

Kezdeté 3 órákor.

Este rendes helyárakkal.

A kis lord.

Eletkép 3 felvonásban. Írta: Burnett Hodgson. Fordította: Hajó Sandor.

Személyek:

Anatol Göth Iona Göthné Max Z. Molnár Cora Tóth I. Gabriella Báthori G. Bianca Nagy T. Annie T. Porrai R.

Kezdeté 1/2 8 órákor.

A nm. vall. és közokt. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

Áthelyezve: Károly-körut 3. sz. alá.

Fájós fogak meggyógyítása Tartós fogtömésök Foghuzások (altatásban is.) Játékos melletti mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogaikat.

Szájpadlás nélküli műfogak, aranyhidak, koronák. Jól használható fogszorok elkészítése és bekelyezése.

BEKETOW CIRKUSZ

VÁROSLIGET. TELEFON: 107-46.

Ma vasárnap, Szent-István napján

2 nagy ünnepi diszeloadás 2

d. u. 4 és este 8/8 órákor. Délután gyermekeknek fél helyárak. Mindkét előadásban az évad legnagyobb műsora. Minden mutatvány szenzációs.

Henriksen DIAVOLO The Wolfors a val tigrisekkel. halálutazás és a levegő urai. halálugrás kerékpáron

The Roeders Les Sylvas modern erőművészek. portugál tűzoltók.

Holnap hétfőn, 21-én nagy előadás.

JARDIN DE PARIS

VII. KER., ERZSÉBET KIRALYNE-UT 1. SZ.

Minden este 9 órákor a fenomenális új műsor!

TANAY FRIGYES

A Vígyszínház művésze:

verssekkel és a PUDLI című bohózat fűszeropében

Hedy Herdina, a legvidámabb német nő. Ferenczy Károly a Márvány menyasszonyban. — Die verbotene Frucht, német bohózat. Tony Thoms, a legkiválóbb zongorahumorista. Zsca Degen, Biedermayer-dalokkal. Pállay Rézsi mint Kukoricza Sára. Sándor Stefi, Richard Godal és még 8 attrakció. — A Tabarinban Perry and Perry, a Gauchok stb. A kertel 7-kor nyitják.

WOLF Figaro nagykávéháza

magnagyobbítva, újonnan átalakítva, pazarul berendezve (a m. kir. Operaház közelében VII., Majos-utca 9. hó 19. szombatán délelőtt megnézzék, 26. szám)

Estétkint debreczeni

Mursi Elek hangversenyez.

Estétkint debreczeni

Mursi Elek hangversenyez.

Estétkint debreczeni

Mursi Elek hangversenyez.

Estétkint debreczeni

Mursi Elek hangversenyez.

Estétkint debreczeni

Mursi Elek hangversenyez.

Estétkint debreczeni

Mursi Elek hangversenyez.

Estétkint debreczeni

Mursi Elek hangversenyez.

Estétkint debreczeni

Mursi Elek hangversenyez.

Fővárosi Orfeum

VI. Nagymező-utca 17. WALDRAND HÍRÉ, igazgató.

Ma és minden este:

HENRY de VRY

ideális szépségek.

Kiners Moulins Rebla francia excentrikusok. kómikus zsonglőr.

ZAZELL-VERNON

„SZÓKTETÉS” című némajátékában.

További 14 különlegesség. A kávéház és téli kert újja vannak alakítva. Jogyelvével 10-1 és 3-6-ig a nappali pénztárnál. A kávéházi téli kert. Vörös Elek cigányzenekara ben reggeli 5 óráig hangversenyez.

Benes Károlyné

VI. ker., Teréz-körut 26. sz. alatt levő elsőrangú angol és francia női divattárméval kapcsolatos esztétikus szalonban

szabásművelési- és varrodatanintézetében

a beiratások a XII. ker. tanfolyamra megkezdődtek és naponta d. e. 10-12-ig, d. u. 2 óratól 6-ig eszközölhetők.

Megnyit

e héten a

„MERÁN”

SZÁLLODA

BUDAPEST, V., Váci-körut 82/a. Nyugati pályaudv. szemben.

Tulajdonos: BALOG JOZSEF.

100 szoba. Központi fűtés. Hideg és meleg vízvezeték. Villanyvilágítás. Lift. Fürdők. Olvasó- és társalgóterem. Buffet és kávéterem. Közlekedés a város minden irányába. A szobák árai 3.50 koronától feljebb.

STEINHARDT MULATO

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Augusztus 20-ától estétként

9 órákor! Az erényes Zeuzelka. 9 órákor!

11 órákor! Kakuk! Kakuk! 11 órákor!

Bohózatok. Írták: Gilger és Vausseg, ford. és átdolg. Steinhardt.

STEINHARDT és HUNYADI

új slager kupaikkal, és elsőrendű külföldi számok.

Éjjel után a pazarul átalakított téli kertben reggeli 5 óráig cigányzene, cabarett és tánc. Beleépűdj nekül

Jogye: d. a. 10-1-ig, d. u. 3-6-ig a mulatóban és egész nap a kirsch-féle nagytársaságban Andrássy-ut 10 és a Hungaria-társaság színházánál válthatók.

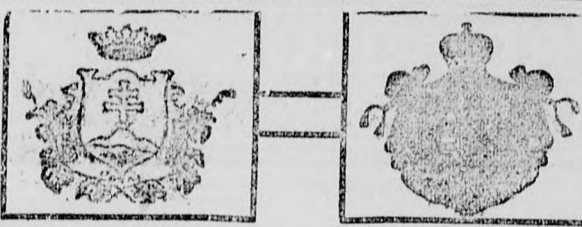
|| Kedvező fizetési feltételek! ||

Eredeti művészi festmények

A „MAGYAR MŰKÖZMŰVÉSZETI VÁLLALAT” szalonjában

Budapest, VI. Nagymező-utca 7.

Feltűnő olcsó árak! Ingyen bemenezi!

Tokaji bortermelők Társ. R.-T. Tokaj.

Elnök: Herezeg Windischgractz Lajos.

Minden szital vagy háztartás számára Magyarországi kiváló, a felsőes tokaji bor nélkül.

ÜNNEPI ALKALMAKRA

ajánljuk próbaküldemény vagy ajándék gyanánt:

5 kg.-os bérmentes postakosarak

2 palack 0.5 lit. 1904. évi zamatos szamorodni és — K 12.—

1 : 0.5 lit. 1904. évi 3 putonos aszu és — K 12.—

1 : 0.5 lit. 1901. évi kiváló szamorodni, együtt. — K 7.40

3 palack 0.7 lit. 1901. évi kiváló szamorodni — K 14.25

5 palack 0.5 lit. 1906. évi 3 putonos édes aszu, — K 14.25

Bérmentes vasuti kádák:

10 palack 0.5 lit. 1907. évi tokaji finom pécsenye bor (hercegi tálalás) — K 32.—

10 palack 0.5 lit. 1901. évi kiváló tokaji szamorodni bor — K 32.—

6 palack 0.25 lit. 1906. évi 2 putt. édes tokaji aszu és — K 51.—

5 : 0.25 lit. 1904. évi 3 putt. édes tokaji aszu és — K 51.—

5 : 0.25 lit. 1901. évi 4 putt. édes tokaji aszu és — K 51.—

5 : 0.25 lit. 1899. évi 4 putt. édes tokaji aszu és — K 51.—

Bérmentes vasuti hordók:

60 liter 1908. évi tokaji asztali bor — K 80.—

60 : 1907. évi zamatos pécsenye bor — K 72.—

60 : 1904. évi kiváló szamorodni bor — K 80.—

Tennis rakett

Közölknek — 8, 9, 11 K

Hajdúknak — 12, 13, 17 K

Jó játékosoknak 18, 20, 25 K

Jó játékosoknak kiváló minőség 25, 30, 40 K

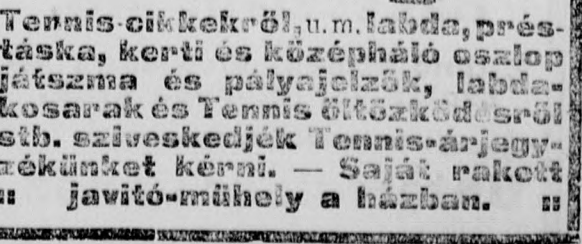
Versenyrakettek 35, 40, 50 K

Az összes rakett-formák egy-egy példány a verseny nélkül olesó szabott ár feltüntetésével külön osztályba vannak kiállítva s annak megtekintésére a t. vevőközönséget meghívja

Plökl és Haas

VI. Andrássy-ut 13.

Tennis-cikkekről, u. m. labda, prés-táska, kerti és középháló csizlap játszma és pályajelzők, labdakosarak és Tennis ütőkészletéről stb. sziveskedjék Tennis-árjegy-zékünket kérni. — Saját rakett javító-műhely a házban.

Tennisjáték és pályajelző könyv 1 kor. 50 fill.

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1911. augusztus 20-án.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Délután mérsékelt helyárak.

János vitéz.

Daljáték 3 felvonásban. Petőfi költői elbeszéléséből írta Bakonyi Károly. Zenejét Heltai Jenő versetársaság: dr. Kacsóh Pongrác.

Kezdet 3 órakor.

Este rendez helyárakkal.

Czigányszerelm

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Bodánky Robert és Willner A. M. Zenejét írta: Lehár Ferencz.

Személyek:

Dragutin Péter	Fapir
Zorika, leánya	Hármath J.
Jolan, húga	Balogh E.
Kőrösházi Ilona	Fedák S.
Józi	Toronyi
Bolesku Jonel	Tóth
Korcsmáros	Németh
Dimitreanu	Csicsó
Julesa	Erdői B.
Mósa	Sáfrány

Kezdet 7 1/2 órákor.

ROYAL-ORFEUM.

VII. Erzsébet-körút 31. Telefon 110-22.

Ma este 8 órakor legelsőrangú színházi- és varieté-előadás.

Csupa újdonság! Csupa attrakció!

A magántanár Leo Fall operettje. Constance von Linden a Neu Wiener Bühne tagja, a Fürstin Xaratóff című bluettenben. A jó biró, Claude Terrasse operettje. A polgármester ur, moka. Palo and Sellery, Lavater Lee, 6 Boston Girls, Solti Hermin, Szalontai Ferike, Bárony István, Doktor János, Horty Sándor, Nagy Imre, Tihanyi Géza, Viola Giza, Dezsőfy László, Máthé Sándor, Csabai Zsolt és az összes többi attrakciók.

A téliertben Royal-Cabaret belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. Kukó Vince és zenekara hajnalig muzsikál. Bal-mabillé. Keringő verseny. Táncz hajnalig. A legvilágosabb budapesti hely.

ROYAL-ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 31. 110-22 : TELEFON : 110-22

Minden este 8 órakor

a szenzációs augusztusi új műsor

Csupa újdonság! Csupa attrakció!

A magántanár

Leo Fall operettje.

Constance von Linden

a Neu Wiener Bühne tagja, a Fürstin Xaratóff című bluettenben.

A jó biró

Claude Terrasse operettje.

A polgármester ur

moka.

Palo and Sellery, Lavater Lee, 6 Boston Girls és az összes többi attrakciók.

A téliertben ROYAL-CABARET, belépődíj 1 óráig 1 kor., 1 óra után nincs belépődíj. Kukó Vince és zenekara hajnalig muzsikál. Bal-mabillé. Keringő verseny. A legvilágosabb budapesti hely.

ROYAL-CABARET

A Royal-Orfeum épületében (VII. Erzsébet-körút 31. sz.)

Budapest legelőkelőbb éjszakai szórakozó helye. Minden este penton éjszakai nagy ének és tánc előadás. A legvilágosabb budapesti hely. 32 női szépség. Pótlások: Lilly de Folsa, Sam. Gross's Girls, Emmy Dornely, Sybil, Széchy Etta, Marika Stoslo, Major Mariska Pikó Jolan, Kelemen Böske, Thea Konstancia, Marietta Orlevsky, Chitta Dolores, Camilla Adler, Várady Adél, Szép Erzs, Rózi Rózi, Nagyszóghy Mariska, Abódy Eszter, Tilly G. Tilda, Olina Elsa, Thea Konstancia, Szabó Margit stb. A belépés éjszakai 1 óráig 1 kor. azontul nincs belépődíj. Új táncok. Kukó Vince és zenekara hajnalig muzsikál. Új nóták. Keringő verseny.

Az összes egyetemi

főiskolai és középiskolai tan- és segédkönyvek kaphatók:

MAI HENRIK és FIA

Könyvkereskedésében Budapest, Múzeum-körút 31. szám. Jegyzéket bérmentve küld.

PALACE SZÁLLÓ

éttermei és pincéje

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 43.

Kitűnő ételek, elsőrangú kiszolgálás, jutányos árak.

A t. közönség pártfogását kéri

Unterreiner János.

DIANA

fogkrém

szaktekintélyek véleménye szerint a legalkalmasabb fogtisztító-szer, mely a lerakódott fogkövet (fogpenész) legrövidebb időn belül eltünteti és a fogakat vakító fehérré teszi.

A DIANA-FOGKRÉM ára 50 fill.

Diana - krém és Diana - szappan

használata teljesen elegendő, hogy vörös arca, vörös orra, vörös keze hófehér, tiszta és finom legyen és a csunya bőrbántalmaktól, valamint szeplőtől és pattanástól a legrövidebb idő alatt megszabaduljon.

DIANA-PUDER

teljesen ártalmatlan szerekből van összeállítva, az arczon egyenletesen tapad és szabad szemmel teljesen láthatatlan.

Egy üvegtégely DIANA-krém (nappali és éjszakai, vagy csak éjszakai használatra) 1 kor. 50 fill.

Egy nagy darab DIANA-szappan 1 kor. 50 fill.

Egy nagy doboz DIANA-puder szarvasbőrrel együtt (fehér, rózsás vagy sárgaszínben) 1 kor. 50 fill.

DIANA - sósborszesz

nélkülözhetetlen háziszser.

Az itt felsorolt készítmények eredeti áron mindenütt kaphatók!

Eladási központ: Diana áruosztály. Budapest, VI. ker., Teréz-körút 22. szám. Telefon 117-06.

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.

(Erzsébet körút mellett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg-meleg víz.

Szobaárak már 3 koronaért. Figyelmes előzékeny kiszolgálás.

CSOKROK, KOSZORUK
kert és egyéb díszítések a legszépe kivételben, mérsékelt árakon készíttetnek. **KMOSKÓ** ANNYALY virágkereskedése Budapest, VI., Erzsébet-utca 6. szám. Nővenyterp és kerítészet Budapest, I., Budafok-ut 48. szám. Alapítva 1881. Telefon 09-72 sz.

CIMBALMOT
10 koronás részletfizetésre
10 évi jótállás mellett
az Általános elismert leosztó-dabb kiszolgálásáról híres

Reményi Mihály

az ország a magyar kir. zene-akadémia házi hangszerkészítője szállit. Budapest, Király-utca 58. sz. Árjegyzék és prospectus díjtalan.

Családi házakat építünk

minden tőkebefektetés nélkül köztisztviselőknek és nyugdíjkepes magánhivatalnokoknak lakbérük lekötése ellenében, Buda legszebb részén és kitűnő fekvésű helyen, a Filtér- és Aladár-utczában. Jelentkezések mielőbb eszközözendők, mivel már csak néhány telek áll rendelkezésre. Bővebb felvilágosítást nyújt a Budai bank és telepítő részvénytársaság, I., Fehérvári ut 34-36.

TYURIN!!

használata után nincs többé baromfivész.
1 nap alatt megszűntet mindenféle vérszt.

Sok számos elismerő bizonyítja, orvosi bizonyítványok igazolják e szer kitűnőségét, minden gazdaembernek szüksége van rá. Ahol ezen szert használják, ott baromfivész nincs, s hosszú időre vérsztmentesíti a baromfiakat. 1 nap alatt megszűnteti a vérszt. Minden üveghez külön használati utasítás. Egy liter tartalmazó üveg ára 4 korona. Megrendelhető a főraktáronál:

Dr. ODOR BELA gyógyszerésznél

Sürgönyözim: ODOR NAGYENYED. — Naponta postaszékküldés. — Szabadalmazva és törvényileg védve.

A Harris-bazár új épületebe való átköltözés miatt

Sport-cikkeinket mélyen lezártított árakon árusítjuk.

Weinberger és Fodor áruhaza

BUDAPEST IV., Városház-tér 2. sz. (magas földszint)

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1911. augusztus 20-án.

VISSZINHÁZ.

Osztrigás Mici

Irtja: Feydeau. Fordította: Béldi Izor. Először 3 felvonásban.

Személyek:

Petypon	Balassa
Gabriella	Kiss I.
Br. Petypon	Vendrey
Corignon	Tapotezai
Osztrigás Mici	Varsányi.
Marolier	Bárdi
Vasár ügynök	Dajka
Chanteau abbé	Tihanyi
De Valmonté	Rónaszékiné
De Valmonté fia	Tanay

Kezdeté 1/3 órakor.

Szörösi Városligeti Színház

Délután méradékelt helyre. Az ártatlan Zsuzsi.

Kezdeté 1/4 órakor.

Este rendezés helyre. Az ártatlan Zsuzsi.

Operette 3 felvonásban. Irták: Antoni Mars és D'Esvaldières. Zenejét szerelte: Gilbert. Fordította: Mérei Adolf.

Kezdeté 1/3 órakor.

Friedmann-Orfeum

Szerecsen-u. 35. Főrendező: HERNFELD S. Telefon: 4-49.

Az előadás kezdete 8 órakor

A bécsi Parisiana társulat vendégjátéka.

Die kleine Passion George Lebt!

HERNFELD, SONNENTHAL, MIZZI LOISNER STB.

Magyar bohózat! MINDEN RENDBEN VAN! Magyar bohózat!

LITTMANN PEPI Budapest kedvence. Új slágyszámokkal.

FRITZ MAJOR JULIE WERNER

Előadás után a térfelkerten buszonút gyönyörű művésznő fellépje. Jegyek kaphatók d. o. 10-11-g, és délután 3-6-g a pénztárnál.

ANGOL PARK

A főváros egyetlen családi mulatóhelye. Szentágot.

a BINDER-CSALÁD.

vakmerő toronykötélvezetők. Fellépnek este 8 órakor és délután. — Újvari varietében remek műsor. Előadások délután és este. — Az Alphei falu a legkedélyesebb szórakozóhely. Amerikai vasút, csodakerék, elvárásait kasszák és sok más.

Bélpéldj 20 f. póstek 3 f. Kedvencnyes jegyek a trafikokban.

Fontos tudnivaló, hogy a szájpaddás nélküli légszivőkamrás fogcsorok oly kitűnően beváltak, még oly egyéneknek is, kiknek egyetlen saját foguk sincs a szájukban, hogy azokkal mindenki kitűnően rághat. A természetes fogaktól meg nem különböztethető, hamar és könnyen megszokható minden fájdalom és nehézség nélkül.

Guttermuth János

m. f. specialista. BAROSS-TÉR 18., a keleti pályaudvar közelében. Telefon 159-63.

Kitüntetve.

Legkedvezőbb alkalom!

Ház, villa és gazdasági

telkek

vételre az utoljára parcellázott Hűvösvölgy-Hidegkúti „Széphalom” és „Erzsébet” a felsőgödi „Cs. Lád-otthon”, a csepeli „Munkas-otthon” és a tüköli „Új T. K.” telepeken. — A telkek több évi részletfizetésre adhatók el.

Bővebb felvilágosítás és minden utasítás kapható a Budapest III. kerületi takarékpénztár parcellázási osztályában, III. Lajos-utca 183. Telefon 41-82. és a telkek eladási irodában VII., Wesselenyi-utca 41. Telefon 132-33. A telepeken a kezdetek adnak felvilágosítást.

Tan- és nevelőintézet

nyilvánossági joggal

Budapest, Hold-utca 19. szám.

Az intézet 34 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumban és nevelőintézetben, mely államnévelési osztály- és értekezési bizonyítványokat állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyezni. A növendékek lehetnek bennlakók, félközsztosok és bóják. — Értesítővel kívánatra ingyen szolgál az igazgatóság. Dr. László Mihály, igazgató.

JÜNKER HENRIK

MŰVIRÁG GYÁRAINAK RAKTÁRA
BUDAPEST, KIRÁLY-UTCZA 54. SZÁM

MŰVIRÁGOK, STRUC és DISZTOLLAK,
PLEUREUZÓK GYÁRI ÁRBAN

NŐIKALAP-FORMA-OSZTÁLY:
KIRÁLY-UTCZA 51. FÉLEM.
TELEFON 118-09. SZÁM. ::

ÁGYTOLLAK, „MARABU” hoz

VII., Károly-körút 7. Ágytoll-gőztisztítás.
(Telefon 71-25.)

A háztól való el- és visszaszállítás még sznap díjtalanul eszközöltek.

MINDENKI

aki irodákban, hivatalokban, üzletekben s gyárakban a tisztaságot, kényelmet és egészséges szem előtt tartja

AZ „A. B. C.”-NÉL

hygien, tisztított kölesöntőrukközöknök, portöröknök, padlórukkák bevezetését, nagyon olcsó kölesöntő mellett házhoz szállítva és hetenként pontosan cserélve, olcsón megkezd.

„A. B. C.” Egyesült Fehérnemű Kölcsonzó Vállalat.
Eötvös-utca 30. szám. Telefon 46-86.
Külön osztály vendéglők részére.

PETROLNERUDA

A LEGJOBB HAJÁPOLÓZER

Neruda Nándor
C. s. KIR. UDV. SZÁLLÍTÓ
BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS-UTCA 7.

Drágább lett a dohány?

EGY SZEM

HAVANNA PASZTILLA
ÓRÁKRA MEGSZÜNTETI
A DOHÁNYZÁSI INGERT

CSAK A VÖRÖS KIRÁLYVAL ELLÁTOTT
VEDEGGYVEL A VALÓI. VÉDJEGY

1 doboz ára 40 fillér.

Kapható Török József gyógyszerárban Király-utca 12. Lux Mihálynál Múzeum-körút 7. Detsányi Károlynál Furdó-utca 10. Neruda Nándornál Kossuth Lajos-utca 7. és minden gyógyszerárban, drogeriában és jobb szaktüzeltésben. — Viszonyt- eladásnak árkezesítés.

Főbizományos: IFJ. WEISZ és TSA I., Fehérvári-út 11. Telefon 162-37

Ne vegyen

részletfizetésre beszállítást, mert részletfizetés gramofont má 25 koronert, Eufont már 35 koronert kaphat

Ha nem akar
összes árat
fizetni

kérje legutolsó gramofont és Eufont árjegyzékemet. Szonszadás hang- lomez újdonságok darabja kor. 2 40 (Jegyzék ingyen). Összes hang- szerkeztés javítása.

Roth Aladár hangszerkészítő
Budapest, Akácfa-utca 36 D.

Hirdetések felvételnek a lap kiadóhivatalában

Legolcsóbb
készpénzesárak.

Farkashazi és Biró
Zongoratermei
Váci-körút 12. szám.
alatt megnyitlak.

Hirdetmény.

Budapest dunaparti tenger pn. állomáson a kézbesítetlen árak árverése f. hó 22-én délelőtt 9 órakor kezdődik a X. számú raktárban. — Árverésre kerülnek: Vasárak, kézműárak, géprészek, varrógépek, ruhaneműek, bor, bőrárak, üres hordok, üres zsákok, 1 db harmonium, butor, könyvek, olaj stb.

Az állomás főnök h.
Kemény.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA
Budapest, IV., Párisi-u. 5.
..... (Főpostával Szomben)

BUTOR

a legjobb minőségű olcsón, készpénzért vagy részletre, mely banknál törleszhető a legjobb módszer szerint és pedig minden 100 korona után havi 5 koronájával, kapható a

Milbutor Kereskedelmi részv.-társ.-nál
Budapest, VI., Magyar-utca 3. (Kossuth Lajos-utca sark) ozelett BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 5. szám alatt.

Finom uri fehérneműek
legmodernebb kivitelben

SÓS BERNÁT

uridivat özégnél
VI., Budapest, Andrássy-út 50. sz.

Eckardt Vilmos és Holop Ernő

Részvénytársaság,
Budapest, V. ker., Borotya-utca 3. sz.

Tervezünk és építünk 1870 óta.

Tégláégetőket, cseréptéglagyárakat, éhamot- gyárakat, mészégetőket, magnosít-műveket, mészhomok téglagyárakat, tüzelőberende- zéseket, gyárkéményeket, kazánfűtőházakat.

Több mint 5000 építkezés.

készpénzért, vagy részletfizetésre legolcsóbban

Butor ENRENTREU és FUCHS

testvérek
Budapest, VI., Teréz-körút 8.
Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-89

A legjobb benzinmotoros magánjárárat

a világhírű angol „Campbell” motorgyár egyedüli, vezérképviselője

Korányi Viktor szállítja. A legártósabb, a legjobb szerkezetű, a legbiztosabb üzemű.

Olcsó árak! Olcsó üzem! Kedvező fizetési feltételek! Több évi jár- tás! Vevőket a motorkezelésben cmentesen oktattunk ki! Kivá- natra díjmentes költségvetéssel és felvilágosításokkal szolgál.

KORÁNYI VIKTOR
Bpost. Liszt Ferenc-ter 9.

"BUDAPESTI RÖSER-TANINTÉZET"
Alapítási év 1853.
Tanulók száma eddig 19820

a) Felső kereskedelmi iskola, 14-18 éves ifjak részére. Érettségi bizonyítványai az egyéves énkön-tességre jogosítanak.

b) Polgári iskola, 10-14 éves fiúk részére. Államértelemes bizonyítványok!

c) Nővelő-internátus, 25-30 bennlakó növendék részére.

Beiratások aug. 30-tól szept. 6-ig. Értesítőt küld: Róser János igazgató Budapest, Aradi-utca 10.

BÉRCZI VITRAGE
(mintá 136.253 sz. a. védve)

60/85 cm nagyságban fodorral borítottúre Point-Lace szalag munkával darabja

1 korona 50 fillér
szárgatézsdal és gyűrűszel együtt

Bérczi D. Sándor
BUDAPEST,
Főszék: VI., Dosszffy-utca 5.
Telefon: 109-08.
Fióküzlet: VIII., Üllői-ut 4. sz.
Telefon: 141-53.

MAGYAR-HORVÁT TENCERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T., FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.
A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösek közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomáig és onnan közlekednek, ugyazintén Vencziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé, stb. stb.

A gőzhajók modern kényelemmel, hátfülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi Menetjegyre-iroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókirodája.

Rézágy 32 frt

Az élelsoncsonnyal együtt vas-korral 5.50

Osszesen a vaságy maltracszal 8.75

Az itt bemutatott vaságy sodronnyal és rézdiszítéssel bármely színre emaillezve 16 frt. Mindennemű vas- és rézbutort legelőszöbbsen szállít

NEMETH fémbutorgyára, V., Koháry-u. 19a.

Világhírű eredeti angol The Champion és Premier

kerékpárokat dupla harang-osapágygyal és szabaton-tutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 10 koronás részlete adjuk és

kerékpár-alkatrészeket az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konuszokat és csészéket óriási forrálunk következtében mélyen leszállított nagyban eredeti gyári áron szállítunk vidékre is bármely

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpár- és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII. kerület, József-körút 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körút 6. Díszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár- és alkatrészekről ingy. és bérnt.

FŐNÖKÖK
ezrel eddig hiába vártak arra, hogy könnyű szerrel jussanak írógéphez.

HA FIZETNEK
havonta 20-30 koronát, kapnak egy elsőrendű, látható írásu, visszaváltós, tabulátoros, összedobillentyűs, automatikus sorváltós, csupa acézból és vasból gyártott, rendkívül tartós, univerzál-klaviatúrás

Ujlaki-írógépet.
Nem írnak alá váltót és folytonosan halmozódó írdai munkálataikban könnyen

BOLDOGULNAK.
Bármely rendszerű használt írógépet legmodernebb Ujlaki írógépeinkre

BECSERÉLÜNK.
Díjmentes bemutatás ország-szerte. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

UJLAKI BÉLA Budapest, VII. ker., Erzsébet körút 28. sz.
Telefon 122-00.

Vidéki hivatalnokok, kik könnyű mellék-keresetre reflektálnak, közöljék címüket. Vidéki képviselőik kerestetnek.

BUTOR készpénzért és részlete.
Nem kell banknál törleszteni és semmiféle kamat nem számíthatik. Háló-, ebéd-, nri- és szalonberendezések, órástí-vaszték, egyszerű és modern kivitelben.

FUCHS BÓDOG butornagykereskedő
Budapest, VII., Erzsébet-körút 33. Árjegyzék ingyen.

Korányi Márton
hordozható accumulator-gyártó, javító és töltő műhely
Budapest, IV., Ferenciek-tere 3. sz.

Telefon 81-33.

Telefon 86-33.

Hordozható accumulatorok, villamos gyújtótelepek, kézi lámpák, bányalámpák, tá-óllámpák, kecsilámpák, zeblámpák és autómobil batteriák. — Accumulator gyártó javító és töltőállomás. — Szab. elektromos vezérlőlámpák. — Izzólámpa és elektrotechnikai cikkek gyári raktára. — Villany szerelés. — Valódi Korányi-féle szíjvarró sodrony egyedúrúsítása.

Prizmás rendszerű Coenz stb. Színházi

Látcsövek
havi lefizetésre.
Képes látcsőárjegyzék ingyen és bérmentve.

Aufrecht és Goldschmied utóda
Elek és Társa R.-T.
Budapest, IV., Károly-körút 10.

Vadászati Tábori

Gummi-övszerek
legfinomabb francia gyártmány 12 drb.-ként 1.80, 2.40, 4.- és 5.- korona.

NEVERRIP eredeti gyártm., 12 db 6.- K

STERYL legfinomabb Paara gummi-bélyeg 6 darab 3.80 korona, 12 darab 6.80 korona.
minden eddigi gyártmányt felülmul, hízérolag céggennél kapható.

CAPOTTES rövid, eredeti amerikai, 12 darab 3.- koronától 5.- koronáig.

HALHÓLYAG valódi francia, Duchamps" gyártm., 12 darab 4., 5., 6., 8 és 10 koronáig.

Mintagyűjtemény 12 drb legfinomabb 4 koronáig.

IRRIGATOR zománcozott vagy üvegben teljesen felszerelve, 2.50, 3, 5, 6, 8 koronáig.

Suspensor (heretartó) drbja -50, 1.-, 1.20, 1.50, 3.- K-ig.

Has- és Sérvkötők a Gummiharisnyák legnagyobb választékban, mérték utáni is készíttetnek.

"GLORIA-ÖV" (havibaj ellen) 6 darab betéttel darabja 5 koronától 6.50 kor-ig.

Neumayer Lipót
kőszet, gummiárak és betegápolási cikkek raktára
V., Budapest, Váci-körút 2. szám.

LINOLEUM üzleteim:
VI. Váci-körút 1. (Ankerkőz), VII. Rákóczi-ut 8. szám.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

JEGYGYÜRÜK, NYÁSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK A LEGELŐNYÖSEBBEN!

POLGÁR KÁLMÁN
ÉKSZERES- és MŰV. IS-üzletében szerezhettek be.

BUDAPEST, Erzsébet körút 29.

VIDÉKI NEGRENDFELÉBESKRE NŐLÖNÖS DONDOT FORDITOK.
ÁRJEJYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

44 havi 300.000 K-át
5 K 25 f. és 50.000

nyarok nálunk részletven eladott Hazai Takarékpénztári sorsjegyekkel...

Évente 10 huzás

Három millió

korona nyereményre játszik évente 10 huzásban 200 sorsjeggyel, ha 44 havi 5 kor. 25 fill. fizetés mellett alantí sorsjegytársaságba belép. A társaság 50 (ötven) tagból áll, négy évre alakul és tulajdonát képezi:

- 50 darab Magyar Jelzalog nyereménykötvény
- 50 darab Erzsébet-szanatórium sorsjegy
- 50 darab Magyar vöröskereszt nyereményjegy
- 50 darab Bazilika nyereményjegy

Negyvennégy hó után a társaság feloszlik és minden tag a felhalmozódott nyeremények ötvened részét kapja és azonkívül:

- 1 darab Magyar Jelzalog nyereménykötvényt
- 1 darab Erzsébet-szanatórium sorsjegyet . .
- 1 darab Magyar vöröskereszt nyereményjegyet
- 1 darab Bazilika nyereményjegyet

Nagy nyeremények azonnal felosztanak. Minden huzás után sorsolási értesítőt küldünk. — Ha tehát postautóval az első részlet feljében öt korona 25 fillért megküld, megkapja fenti 200 sorsjegy számával ellátott részvételi ívet és az augusztus 25-iki huzáson már részt vesz. Pénzt nem veszítheti el: mert 1. a 44 hó alatt 200 sorsjegyszámra játszik, 2. a 44 hó elteltével 4 sorsjegyet kap, melyet a napi áron készpénzért eladhat, 3. ha azokat megtartja még kb. 50 évig kb. 500 huzás számtalan nyereményre játszik.

Huzások: augusztus 25, szeptember 1 (2 huzás), nov. 1, decz. 27, márcz. 1 (3 huzás) ápr. 25, júl. 1.

Legnagyobb nyeremény: egy millió kor. Külön kedvezmény! Aki az első két részletet egyszerre küldi be, annak a harmadikat

INGYEN nyugtázzuk.

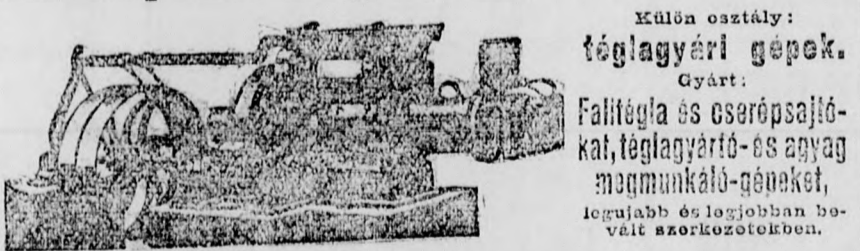
Ha nem társaságban, hanem egymaga akar játszani, ajánljuk a következő sorsjegyek megvételét:

- 1 darab Konvertált Jelzalog sorsjegy
 - 1 darab Pesti Hazai Takarékp. sorsj.
 - 1 darab Jásziv sorsjegy
 - 2 darab Erzsébet sorsjegy
- Főnyeremény: Egy millió korona. Negymillió korona összyeremény. Évente 12 huzás. Mind az öt sorsjegyet együtvéve 45 hónapig havonta 9 (kilenc) koronát fizet.

Központi Váltóüzlet Részv.-Társ.
Budapest, V., Szabadság-tér 3. szám.

HIRSCH és FRANK

Budapest-salgótarjáni gépgyár és vasöntő részv.-társulat.
Budapest VI., Aréna-ut 130. sz.

Külön osztály: téglagyári gépek. Gyárt: Falitégla és cserépsajtók, téglagyártó- és agyag megmunkáló-gépeket, legújabb és legjobb bevált szerkezetekben.

Elvállalja anyagvizsgálatok kivitelét és teljes téglagyári telepek létesítését.

Tervek és költségvetések díjtalanul. **ELSŐRANGU REFERENCIÁK.**

„A köztudatba ment át“, „hogycsakis KÁLLAI LAJOS motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28. szállítja teljes jótállás mellett a leghírevesebb motorcséplő-készleteket.

Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár! Fontos figyelmeztetés! Kállai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel.

Szenzációs találmány.

ANTICOL.

Páratlan hatású szer a lovak kólika betegségének megszüntetésére. Ezen Anticol szerrel az 1. sz. huszárezrednél két éven folytatott kísérletek teljesen beigazolták, hogy ennél jobb szer nem létezik a kólika gyors és biztos megszüntetésére, mert minden esetben már egy adag után is a baj teljesen megszűnt. Egy doboz (mely 2 Anticol adagot tartalmaz) ára 4 korona; négy adag 8 korona, hat adag 12 korona.

Megrendelhető a feltalálónál: „ANTICOL“-laboratórium Mayer Ignác kir. főállatorvosnál Brassó.

Kaiseri. und Königl. Erlismervény. Husaren-Regiment Kaiser Nr. 1. Alulírott, a Mayer Ignác kerületi m. kir. állami állatorvos ur által lovak kólikás megbetegedései ellen feltalált és összeállított gyógyszerét úgy a saját, mint az ezzel lovainál meglévő gyógyszeredményemmel használtam, ugyan azért azt gyors és biztos hatásánál, valamint alakjánál és könnyen kezelhetőségénél fogva mindenkinek melegen ajánlom.

Brassó, 1896. április hó 21-én. Littke, Oberst s. k.

BERLINI VICTORIA

Általános biztosító részvénytársaság. Alapított 1853.

Biztosítási állomány 1910. december 31-én: K.	2.273.743.548.—
Nyugdíj 1910. december 31-én: — K.	650.594.576.—
Bevétel az 1910. évben: — K.	197.784.727.—
Nyereség az 1910. évben: — K.	40.308.950.—
Nyereségrészesedés; az 1910. üzletévre — K.	36.630.194.—

Különös előnyök:
Megtámadhatatlanság: A kötvény egy évi fennállás után semmiféle alapon sem támadható meg.
Párbaj vagy öngyilkosság: Az első évben a teljes díjtartalék, ennek elteltével pedig az egész biztosítási összeg fizetetik ki halál esetében.
Világ-kötvény: A biztosított minden külön pótlózás nélkül kezdettől fogva tartozkodhat és utazhat az egész földön.
A biztosítás megszűnésének kizárása: Három évi fennállás után a biztosítás nem válhat érvénytelené.
Legmagasabb költségn. és visszavásárlási érték 3 évi fennállás után.
Megszűnt biztosítások érvényes helyezésük 6 hónapon belül orvosi vizsgálat nélkül.
Máskor a biztosítás teljesen költségmentes a teljes biztosítási összeg érvényesével.
Nyereségrészesedés: A tiszta nyereség 90%-a biztosítottaknak szavatoltatik.
Értelemre 35.734.021 korona utaltattott át a biztosító felé mint nyereségrészesedés. Már 1878 óta az összes díjfelrakások 3%-val emelkedő osztalék fizetetik ki.
Példa: 10.000 koronás elérés és halál esetre szóló biztosítás 25 évi időtartamra egy 30 éves egyének csupán 6684 koronába kerül.
Rövid világs biztosítási feltételek, fenntartások nélkül. Ugyan képviselőket alkalmazunk.
Igazgatóság Magyarország és a Kelet részére:
Budapest, V., Dorottya-utca 1. szám.

Újrendszerű butor-hitel.

Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a tisztelt butorvásárlók községének a legnagyobb kedvezményt nyújthatjuk.

Hitel esetén készpénzárakat számítunk, csupán a tartozás után 6% kamat fizetendő.

A kamalnegyedévenként fizetendő és pedig mindig csak a hátralékos, csökkenő tartozás után.

Törlesztés: minden 100.— korona után havi 3.— korona vagy minden 100.— korona után 1/4 évi 8.— korona.

Nagy választék asztalos-, kárpitos-, vas- és rézbutorokban, továbbá szőnyegek, függönyök, ág- és asztalterítőkben.

BALÁZS és TÁRSA BUTORÁRHÁZA BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 43. (Saját ház.)

A legtökéletesebb Dieselmotorokat

készíti a monarchia legnagyobb és legrégebb Dieselmotor gyára

Fegyver és Gépgyár Részvénytársaság

Budapesten.

Wagner Manó tan- és nevelőintézete

Rákospalotán (Budapest mellett.)

Nyolcz osztályu főgimnázium nyilvánossági és érettségi vizsgák tartási joggal. Nyilvános polgári fiúiskola. Lelekiismeretes felügyelet. Alapos oktatás. Jó ellátás. Kitűnő tanerők. Alapvető ismételtanítás. Nagy árnyas kert és játszótér. A tanulók lehetnek bennlakók és félkiosztosok.

Kivánságra „Ismeretét” küld AZ IGAZGATÓSÁG.

Rákospalota
(vasúti állomás — posta — távirda — telefon).

Gazdasszonyok és gazdák

ha sok tojást akarnak hozassanak,

Vajda-féle tojóport.

Biztos és eredménydus hatás. Doboz 1 K. Uradalmak részére 1 kg. 10 K franco szállítással. — Szétküldi:

Főhercegi udvari gyógyszer-tár
Aicsut.

ARCZ-MASSAGE FŐLŐSLEGES!

ORIZOL

|| vagy Rizsvaj törv. védve. ||

Az éretlen rizs **TEJNEMŰ** nedvéből készített csodás és gyors hatású arcz-szépítő.

Teljesen kisimítja a ráncokat! Egy adag ára 3 K 50 f. Egy drb szappan ára 1 K 50 f.

Főraktár Magyarország részére:
Bpest: Török gyógytár Király-u.
Kolozsvart: Dr. Biró gyógytára.

PÉNZKÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki tak.-pénzt. részv.

Erzsébet sorsjegyre 10.- K	Olasz v. t sorsjegyre 50 K
József 12.-	Osztrák v. t 65 K
Bosznika 25.-	Hazai 195
Magyar v. t 30.-	Konv. Jelzalog 120

A kölcsön apró részletekben törleszhető. Ha sorsjegyet bárhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a fönti összege fölmeljük. — Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltunk és rájuk fönti kölcsönt adjuk. — A sorsjegyszámokat a zálogjegyre rávezetjük. — Olesó kamat és azonnali elintézés.

BEIFELD BANKHÁZ Budapest, Károly-körút 1. Alapított 1874.

„OLLA”

GUMMI különlegesség

A tudomány mai állása szerint bebizonyított legjobb létező Gummi óvszer

„OLLA”

GUMMI különlegesség

több mint 2000 orvos által megbízhatónak van ajánlva. Két évi jótállás.

Ára tucatonként 4, 6, 8 korona. Az „OLLA”-gummi kapható az ország minden gyógyszer-tárában, jobb drogériákban és az elsőrangú szaküzletekben. Követelje azonban, hogy a szállító önnek csak „OLLA”-t adjon. Az elárusító helyek kimutatását árjegyzéket ingyen küld az

„OLLA” gummigyár.
Wien, II/17. Praterstrasse 57.
Kedvelt minőség 1203. sz. tucatzája 6. kor. 1204. sz. 8 kor. tucatzája. Raktár Budapest: Török József Király-utca 12., Thalmayer és Seitz Zrínyi-utca 3. Radanovits Testvérek Baross-utca, Orvosi műszertár, Rákóczi-ut 32. Török Emil VII. ker., Rákóczi-ut 55. sz. Utasi Ferencz, Andrássy-ut 35. Gara Géza és társa, József-körút 80. sz., Szécsi Lajos, Andrássy-ut 70. Kartschmaroff A., Rákóczi-ut 20. sz., Rogátsy Kálmán, Rákóczi-ut 19. Gollner Kornél, Szondy-u., Pókorny Géza, Teréz-körút 10. Klein Árpád, Károly-körút 18. sz., Szabó Jenő, Baross-ter 17. Komlathy és társa, József-körút 13. Reiner J. és társa, Corvin-ter 6. Pajor testvérek, Váci-körút 10. Neumann H., József-körút 33. szám.

Mindennemű férfi és női

NEMI BETEGSÉGEK

! ugyszintén vér-, hör-, légúti, húlyakór (siphilis) és fertőzőgöngyöl (impotencia) alapos gyógyítására legjobban ajánljuk

Dr. KAJDACS

rendelő intézetét

BUDAPEST, VIII., József-körút 2. sz.

Rendel 10 órától 4-ig és este 7-8-ig. Levél útján is biztos gyógyulást találunk azok, kik személyesen meg nem jelenhetnek vagy távol a fővárostól laknak. Gyógyszereket utasítással kívánatra küldetnek.

200 ezer darab különféle élelmiszer- és háztartási tárgyat nagy tibat feláron kiárusít.

Orszi raktár, általában 50 wagon választék áru-, porcellán-áru, vasáru, kolonyo, nászajándék, konyha-berendezésből. Ingyen láda, ingyen csomagolás, nagyon azold kiszolgálás. Teljes vendéglői és kávéházi berendezések. 30% engedmény.

- Diszes függőlámpák** ... 3 firtól 25 firtig
- 5 személyes metszett és mintázott tveg-készlet csak ... 6 firt 50 kr.
- 8 személyes kávé vagy tea-készlet, modern, aranyozva és festve ... 2 firt 10 kr.
- 6 személyes étkező-készlet aranyozva és festve ... 6 firt 25 kr.
- 6 személyes étkező-készlet, rococo, csodaszép ... 8 firt 25 kr.
- 12 személyes ebéd-készlet, legfinomabb meiszoni porcellán ... 18-100 firtig
- 12 személyes étkező-készlet, rococo, csodaszép, modern, aranyozva és festve, 42 tányér, mindenből 2 tál ... 20 firt
- Remek szép angol mosdó-készlet diszesen festve ... 4 firt 50 kr.
- 12 darab legprimább kék zománc fazék-lábos, 1/2 literből 5 literig ... 3 firt 50 kr.

Felülmal minden egészségi szempontból, tiszta aluminium evőeszköz, 6 kés, 6 villa, 6 kanál, 6 kávéskanál, 6 firt. összesen 24 drb, csak

Porcellán-Ház

Baross-ter 4. sz.

Alumínium világhírű excelsior védjegyű legjobb gyártmány főzöedény, csak egyedül nálam a legolcsóbb árban kapható, teljes konyhafelszerelés állvány nélkül 18 forint, állvánnyal 24 forint, mely áll a következő 25 drbból:

3 fazék 1/2, 1, 1 1/2, 2 1/2, 3 1/2 liter	1 tükörtojásütő 4 szemmel
5 lábas 1/2, 1, 1 1/2, 2, 2 1/2 liter	1 passzírozó szita 14 cm.
5 fedő	1 merítő 6 cm.
1 sütőtepsi 30 cm.	1 habzókanál 8 cm.
1 tojásütő 10 cm.	1 oltrompró
1 emleltető 20 cm.	1 toaszűrő
1 tejferráló 1 1/2 cm.	25 darab

Darabonként igen kedvező ár!

Fazék	Lábos
1/2 48	1/2 40
1 60	1 50
1 1/2 80	1 1/2 70
2 110	2 130
2 1/2 150	2 1/2 190
3 190	3 250

Fedők nagyság szerint.

Nem tetszés esetén a pénzt azonnal visszautadjuk.

Takács Porcellán-ház

Budapest, Baross-ter 4. szám.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb

Pap lan Pap lan Pap lan

Réz- és vasárukat minden kivitelben.

Réz- és vasárukat minden kivitelben.

Gyermeklucosok nagy választékban.

Szálloda-, Intézet-, fürdő- és kórház-berendezési gyár

GICHNER JÁNOS

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Gyári: VII., Kertész-u. 7., 9. és 20. sz.

Arjogyzék bárhonnan kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Résztétel, Jalonstak és másokéltak minden mére- reiben készittetnek.

Sodronyos kocsiklás minden mérethben 20.- kor.

Összeosztható vaságy kivethető 3 matracal 22.- kor.

Sodrony-ágybetétek bármely nagyságban.

AMERICAN SHOE COMPANY LTD.

Amerikai cipő részvénytársaság

Budapest, V., Dorottya utca 6. ——— VII., Erzsébet-körút 42.

Kizárólagos elárúsítása a következő elsőrangú amerikai gyártmányoknak:

Urak részére: Edwin Clapp & Son Barry Walk-Over Commonwealth	Syermekeknek: Piehler	Hölgyek részére: Sorosis Cousins Patrician
--	---------------------------------	--

Kérje képes árjegyzékünket.

SCHOTTOLA ERNŐ

gyáros Budapest, Váci-körút 53. sz.

Az E. Mabillic Frères
Amboise cég magyarországi képviselője.

Borsajtók

Mabillic, Különbözőki és folytonosan működő szerkezettel.

Szőlőzúzók

minden kivitelben. Borsivattyúk, bortömlők. „Egyszerűség” szénkénegezők.

Tessék árjegyzéket kérni!

Olcsó árak kényelmes feltételek!

Bőrbutoripar!

Kendi Antal,

Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.

Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivitel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédő szék, tuteuilok, férfiszobák és irodahelyiségek butorizása!

Bőrbuter bevásárlása bizalmi dolog!

A feneke nyílik

a „VULKAN” faszénvasalónak, mely a világ legideálisabb vasalója!

A nemzetközi vasipari kiállításon feltűnést keltett! Kapható minden vasutasboltban és háztartási üzletben.

Közönséges faszénvel fűlik még sincs szaga, nem pörköli, nem égeli ki a ruhát, nem kell fújtatni, lóbalni, nem kell hamurosta.

Ára a szálva	K 6.-
mikkorozva	K 7.-
A „VULKAN” kézzel vezérelhető külön	30 fillér

Szabadalomtulajdonos cég:

Arak és Fehér

Budapest, VII., József-körút 31.
Telefon 83-71.

A Budapesti Kereskedelmi Testületől főtartott

Budapesti Kereskedelmi Akadémia

1911/1912. évben ötvenötödik évfolyamát nyitja meg. Az intézet két tagozatra oszlik: a) A Budapesti Kereskedelmi Akadémia Felső kereskedelmi iskolájára, melybe a közép- vagy polgári iskola négy osztályának elvégzése után szeptember 1-én jeles és jó bizonyítványu, 2-án és 3-án a fennmaradó helyek arányában egyéb jelentkezők naponként a délutáni órákban iratkozhatnak be; b) A Budapesti Kereskedelmi Akadémia akadémiai (főiskolai) tantályamára, mely két évfolyamra terjed és melynek hallgatói a második évben a banküzlet, az export- és importüzlet, a biztosítási üzlet és a fakereskedelem szakirányai között választhatnak. A fakereskedelmi előadások ebből az évből szünetelnek és csak 1912/13-ban tartatnak meg újra. E főiskolai tantályamra rendes hallgatókú csak érettségi bizonyítványuak rendelkeznek, rendkívüli hallgatókú a gyakorlatban már alkalmazott tisztviselők is iratkozhatnak be szeptember 6-10-ig. Az egész intézet szervezetét, fővételit feltételeit, alapítványi és tandíjmentes helyeit, ösztöndíjait stb. tárgyzató tudósításokat budapestiek az intézet kapusánál kaphatnak, vidékieknek kívánatra postán megküldi a Budapesti Kereskedelmi Akadémia igazgatósága. (V. Alkotmány-utca 11. szám.)

Tizenhatsz esztendeje

jelenik meg tíznaponként a pompásan szerkesztett HÁZTARTÁS, a magyar asszonyok közönye.

A „Háztartás” az egész országban el van terjedve, minden magyar asszony, minden jobb családban megtalálható, érthető tehát, hogy ilyen óriási elterjedés mellett minden olyan cikk vagy áru, amely a divatot, kézimunkát, lakást, konyhát, háztartást, gazdaságot, szőlőszedést, baromfitenyésztést, méhészt, fogápolást, gyermekszobát, ruházatot, díszítést, kozmetikát, szépséget, egészséget, kertészt, utazást, nyaralást, fürdözést és sportot érinti, a „Háztartás”-ban való hirdetés utján a legjobban értékesíthető.

A Háztartás minden száma **garantált** 18.000 példányban lesz széjjelküldve, azt vásárlóképes jobb közönség olvassa.

Ha tehát készítményeinek, áruinak a magyar uriasasszonyoknál, családoknál, háztartásoknál, szóval a magyar hölgyközönségnél piacot akar teremteni és ezéget sikerrel akarja ismertetni tenni, akkor nem nélkülözheti a **Háztartás** hirdetési rovatát.

Az ország legelőkelőbb cégei tanuskodnak arról, hogy a Háztartás hirdetési rovata eredményt illetőleg felülmúl minden más reklámot. Már néhány próbahirdetés arról győzi meg a hirdetőt, hogy a hirdetésbe befektetett tőke **valóban busac kamatot hoz.**

Irjon még ma okvetlen

egy hirdetési tájékoztatót és ingyenes mutatványszámért.

ERDŐS JÓZSEF lapvállalata

a „HÁZTARTÁS” kiadóhivatala

Budapest, VI., Cstvös-utca 36. Telefon 173-17.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények,
okmányszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V. Bálvány-utca 6—C.

Férjhez menne
földbirtokos 21 éves leánya 250.000 kor. vagyonnal, továbbá sok száz vagyonos magyar, német, orosz és amerikai hölgy stb. Komoly szándéku urak (vagyon, vallás, foglalkozás mellékes) azonnal teljesen díjmentes felvilágosítást kapnak. L. Schlesinger, Berlin 18.

Férjhezmenendő urhölgyek
előjegyezve fizenyelvényétől feljebb, hozomány-összege legkülönbözőbb fokozatokban, 10.000, 30.000, 60.000, 120.000 és magasabb összegig. Bővebbet Paragó Jenő elsőrangú házasság-irodája, Rákóczi-ut 86., I. em. 1. (Diszkrét, lépcsőházi bejárat.)

Akar
ön szellemes lenni? Akar a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kollektív társalgónak tartásuk? Olvassa el a „Társalgás Művészele” („Ellenállhatatlanság titka”) rendkívül érdekes könyvet. Megtudja ebből, mint viselkedjen, hogy férfit, nőt, alattvalót, feljebbvalót egyaránt meghódítsa. Korrekt utamutatója lesz az élet minden helyzetében! Tartalomjegyzékét ingyen küld Beák, Budapest, Rákóczi-ut 86.

Pénzszekrényeket
fűz- és betörésmenteseket ajánl olcsó áron Budapesti pénzszekrénygyár, Rákos-ú. 4/h.

Telektulajdonosok
figyelmébe. Építünk tehermentes telekre bank kölcsönrel bérházakat, családi házat stb. minden előleges költség nélkül. Iparvállalatok Műszaki Irodája Budapest, VI., Eötvös-utca 35.

Csemegezőlöt,
remek szép Chassolast muskotállal 5 kilót 3 koronáért, válogatott őszi barackot 4 kor., almát, körtét, szilvát 2 1/2 kor. Izletes új krumpit 50 kilós zsákkal 4 koronáért szállít Müller Jenő Kiskunhalas.

A gyakorló
gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirási magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írási gépekre beiratkozhatni zaponkint. Beiratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végezett növendékeinket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18—09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrássy-ut 12. és Révay-utca 6. szám.

Pénzt
akar ön azonnal butorra, zongorára, varrógépekre, kerékpárokat és mindenféle kereskedelmi árut, akkor forduljon bizalommal csak a régi Taber céghez, Baross-ter 17. sz. Telefon: 149—00. Pótküldet: Kézai-ter 2. Telefon: 78—97. 29387

30 koronáért
köszünek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltők finom szövetekből László Sándor férfiszabómester, Budapest Erzsébet körút 1. sz., I. em. Vidékre postfónták bérmentve, helyben szabásmintát kívánatra házhoz küldöm. 08532

10%-kal olcsóbb,
mint bárhol, legegységesebb, legjobb és legnagyobb butorárház, 320 szobabutor a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig választékra készen áll jótállás mellett. Varga Mihály és Társa, Kristófi-ter 8., I. em.

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiái tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama. Alapítója Markovics Iván 1863-ban. Biztos állás közvetítés. Közérvényű egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ter 10., május 1-től Hegedűs Sándor-ú. 7.) Cziunre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezékektől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64—68.

Soha nem létezett
rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butordarabokat részletfizetésre.
Modern lakberendezési vállalat
Budapesti, Szerecsen-utca 10. sz.
Egyes butor-album 1 kor.

BUTOR
30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenctörök-ter 3 földemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, nrasági lakberendezéseknek, mahagóni és pal'andor butorok, úri szobák, angol borpárniterak és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillarak.
Telefon 82—13. 28508

„Limona”
kitűnő zamatu limonádé készítéséhez, adag 6 fillér. Készíti Rethy Béla Békéscsaba. Mindenütt kapható.

INGYEN TANULHAT
november 1-től két hónapig a kereskedelmi szaktantárgyakat, gépirást, gyorsírást, helyesírást, szepirást, német nyelvet. Magyar Tanügyi Intézet, Kottfalvi-utca 5/a sz. Tanítás napi három óráig. Nappali és esti tanfolyamok.

Csemegezőlöt!
Finom, édes hegyiszőlőt postakosarankint öt koronáért bérmentesen szállít: Meritz Nándor, Nagyvárados

Temetkezési
vállalkozók, intézetek, egyetemek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részv.-társ. Nagymező-ú. R. 46.

Budapestkörnyékén
családi házak építkezésére alkalmas telektömböket, ugyancsak az ország bármely részén nagyobb birtoktestek parcellázását vállalja az Ipari Vállalatok Műszaki Irodája. Budapest, VI. Eötvös-utca 35.

Zálogcédlőket
veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékű kifizetem. Ugyanitt aranyínczok olcsón kaphatók.
SCHILLER IZIDOR
ékszerkereskedő
Budapest, Sip-utca 8.
Telefon 54—74.

Singer varrógépek
Kerékpárok, gramofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók
Haban József
Budapest, Almássy-ter 14.
javításokat olcsón készit. Képes árjegyzéket ingyen küld

Halló!
Egy remekhangú hangverseny gramofon 10 drb dupla nagy lemezzel
20 frt.
Ne mulassza el rendelését mielőbb feladni. Babuska, Czifogányzerem, Paikó, Trombitás, Bukj el. Naprágszoknya, sib lemez, udcsángok óriási rakta.
A lemezek díja 1.25 frt. Nagy rakta Pathe új népszerű zenék és lemezekből, eredeti Eufonok valamint az összes saját készítményű hangszerekből.
Marnitz Frigyes
műhangszerkészítő
BUDAPEST
József-körút 37—39
Hangszer, gramofon és lemezejézők, különkülön is

Nemi betegek
Férfiak, nők
trippertől csak a valódi és világos Larcin Capsulától (dr. Klein) gyógyulhatnak meg a legbiztosabban. — Több mint 100 orvosi bizonyítvány tanuszkodik a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utánvét mellett kizárólag a készítmény 2 K 50 f.-ért illés Antal gyógyszerárúdban, ZABADKA, Budapesti főraktárak: Nyilászöld Gyászút, Győrszerződés Epest, Fehérvári-ut. Utánzetektől óvaskodjunk

Tátrai máltaszörp
5 kilós postakosarakban K 8.— Barta József konzorvgyára Felka (Szepesmegye).

Allások
mindenféle szakmából közzölve vannak az Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatóványszám. IX., Üllői-ut 55. (ezelőtt József-körút 38.)

A kolozsvári
jogi vizsgákra lelkismeretesen, rövid idő alatt készít elő Dr. Kertész József szemináriuma. Kolozsvár. Monostor ut 16. szám. A szeptemberi alapvizsgákra augusztus 16-ig fogad el jelentkezőket.

Vajat
zsirt teljesen pótló főzéshez, sütéshez kitűnő szagtalan szapora kőser kókuszsirom. — Öt kilós postadoboz franko 7.50 kor. kókuszvaj 8 kor. Klein Sándor Wien, Darwin-gasse 22.

Zálogcédlőket
veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platint és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékű kifizetem. Ugyanitt aranyínczok olcsón kaphatók.
SCHILLER IZIDOR
ékszerkereskedő
Budapest, Sip-utca 8.
Telefon 54—74.

„Hungária”
beszélő-gépek
tölcsérszerűk és kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók,
Deményi és Társa
Budapest, VI., Terezkörút 4.
Kérjen árjegyzéket

Nemi betegek
Férfiak, nők
trippertől csak a valódi és világos Larcin Capsulától (dr. Klein) gyógyulhatnak meg a legbiztosabban. — Több mint 100 orvosi bizonyítvány tanuszkodik a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utánvét mellett kizárólag a készítmény 2 K 50 f.-ért illés Antal gyógyszerárúdban, ZABADKA, Budapesti főraktárak: Nyilászöld Gyászút, Győrszerződés Epest, Fehérvári-ut. Utánzetektől óvaskodjunk

Nemi betegek
Férfiak, nők
trippertől csak a valódi és világos Larcin Capsulától (dr. Klein) gyógyulhatnak meg a legbiztosabban. — Több mint 100 orvosi bizonyítvány tanuszkodik a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utánvét mellett kizárólag a készítmény 2 K 50 f.-ért illés Antal gyógyszerárúdban, ZABADKA, Budapesti főraktárak: Nyilászöld Gyászút, Győrszerződés Epest, Fehérvári-ut. Utánzetektől óvaskodjunk

MAGANTANULOKAT
polgári iskolai, gymnáziumi, kereskedelmi iskolai magánvizsgálatokra, érettségire felkészítéssel előkészit
Magyar Tanügyi Intézet
Kottfalvi-utca 5/a sz.

Koporsó asztalosok
részére mindennemű koporsók díszítését, összes temetkezési cikkek képes árjegyzékét kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénrtárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

Asztalosok
új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kegyelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Saját gyártmányú fűdő-
kádak 14 kor.-tól feljebb; fűhető kádak 20 kor.-tól feljebb. Elváltak mindenféle kizsírattak és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.
LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Wesselényi-ú. 51/E.
Telefon 113—46. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zálogcédlőket,
briliánsokat, gyöngyöket, ékszert, aranyat, ezüstöt és régiséget veszek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz csontrágyákat, szobrokat és olajfestményeket veszek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

Lánczkutakat
nagy vízmennyiségűek szállítására, házi és gazdasági célokra, könnyen javított szerkezettel, szilárd kivitelben legelőnyösebben szállít

Magyar Lánckutgyár
Thököly-ut 133. sz.
Tessék prospektust kérni

Soványosság
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erólap-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblét hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jót állast. Vérszegység, gyöngeség, idegesség eiler és gyomorhajosoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kintutvetve: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Bálvány-ter 11. Budapest, VII., István-ut 11. II/I. Telefon 156—80.

Rayonképviselők
ügynökök és reprezentábilis viszontelárusítók kiképek nagy ösmertőségük van jobb íz körköben, egy szabadalmazott kegyeleti újdonság értékesítéshez keresetnek. Csakis jó megjelenésű, kanozzó-képes acapistenerok lesznek figyelembe véve. Havonta 1200—1200 kor. jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Kottfalvi-utca 10 Mo. — Prospektusok ingyen.

Ház és telektulajdonosok
figyelmébe! Mindenféle műszaki munkák elvégzésére vállalkozik Ipari Vállalatok Műszaki Irodája. Házak átalakítását, azok rendbe hozását, jókarban tartását vállaljuk. Ugyancsak az ingatlanokat terhelő tartozások konvertálását, olcsóbb kölcsönökkel való kicserélését kikészítjük. Ipari Vállalatok Műszaki Irodája, Budapest, VI., Eötvös-utca 35. szám.

Ajtók, Abiakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utédánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123
Telefon: 62—60.
Alapított 1886-ban

Szész királyi udvar
Technikum
Mittweida.
Igazgató: A. Holzt, tanár. Magasabb technikai tanítást, elektromos- és gépészeti technikusok és művezetők kiképzésére. Gazdagon felszerelt elektrotechn. és gépipítő laboratóriumok. Gyári tanuló műhelyek. 3610 hallgató a 36. lakolat évben. Program stb. díjtalanul a titkárság által.

Fűdőkádkak
magy. kir. szab. fűtessele jégszekrények, foteuil és gyermekkádkak kaphatók

Wiesel Adolf
Váci-körút 47 Podmaniczky-utca sarok. Telefon 91—20. 28793

Készpénzért
vagy hitelképes egyenletek kedvére fűtessele mellett szállítunk teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen
olcsón
sehol nem kap modern háló, háló, úri és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg zsufolt rakatármat, itt jutányosan
vehet
a legegyszerűbbtől a legdélisebb kivitelig minden fajta
BUTOR
Nagy Imre
lakberendezési vállalkozó
cég
BUDAPEST,
Váci-körút 9. szám
(Bejárat Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.